

31/2/22

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Vol. 11
సంపుటము

చెన్న పట్టణము 1925 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27-వ తేది శుక్ర వారము
(శ్రీ) రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ పంచమి గి.

No. 277

సంచిక 222

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిర మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిద నొప్పులకు సంజీవివంటిది

పురికొడు

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శవు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
దగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాఠోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
దేశములలో కూడ వాడునున్నారు.

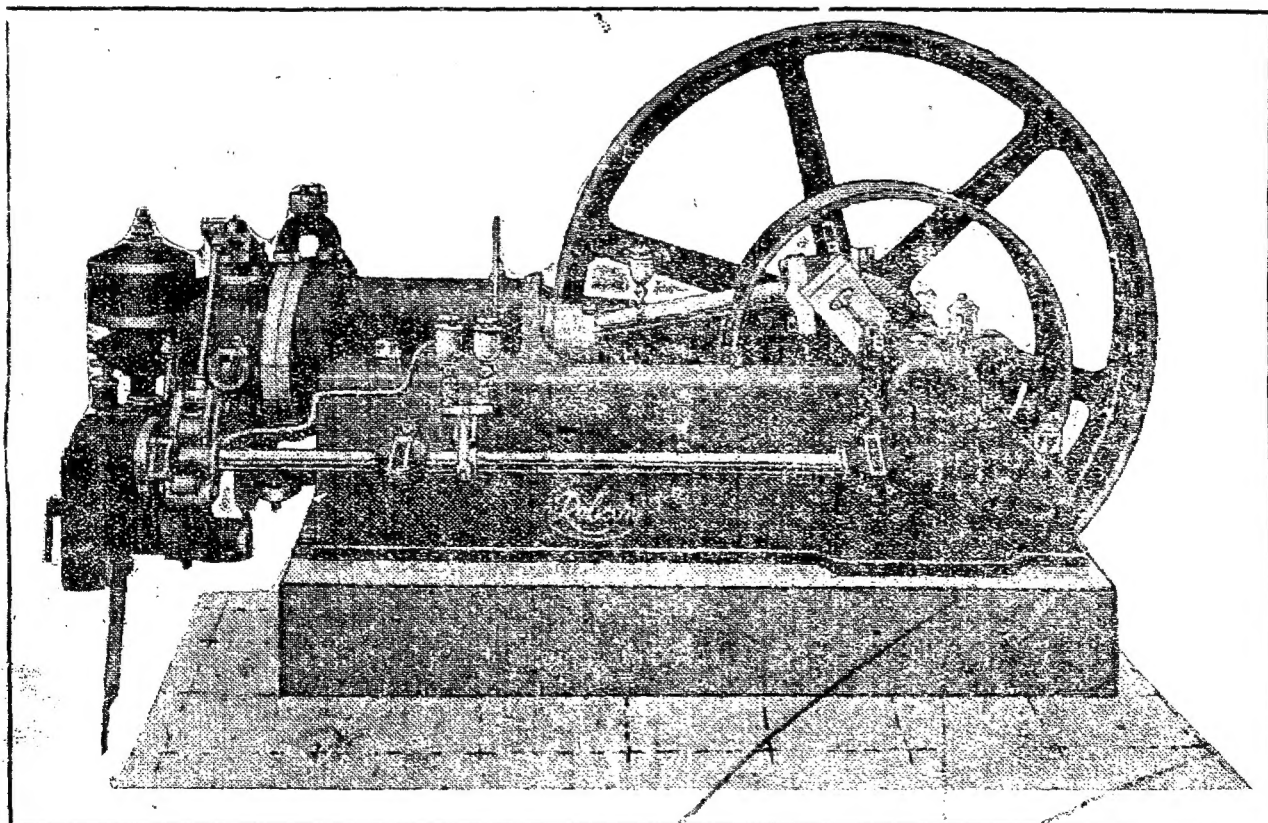

* ఫబ్రితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట ముందుగా
అమృతాంజనం దిద్దండి. ఇది మంచి వైద్యము. తక్కువ ధర, బాంబాయి

The Best and Up-to-date Engine in the Market

“రాబ్ నెక్” లాంగ్వుయోక్ న్యూట్రెపు సెమిడి సెల్ క్రూడ్ ఆయిలు యింజనులు

1860

లోడు లాగుటలో ప్రసిద్ధి చెందినవి. ఎంత మట్టి క్రూడ్ ఆయిలుతో నైనను చక్కగా పనిచేయును. ఆయిలు బహు తక్కువగ ఖర్చగును.
వేపరై జరుగు తరుచుగా క్లీన్ చేయ నవసరములేదు. ఇంజనులు భారీవిగానున్నా, సామానులు బలముగాను,
ఊంకరు అధికముగానున్న వుండుటచే చాలకాలము చక్కగా పనిచేయును. ఇంజను నడిపించుటకు ఏకేష నేర్పరితనము అక్కరలేదు.
సోల్ యేజంటు:—

లండన్ ప్రేడింగు కంపెనీ, బెజవాడ (ఇండియా)

Telegrams “LAKSHMI” Bezwada

(అన్నిరకముల మిల్లుసామానులు డై రెక్టుగా యింపొప్పుచేసి పొందుచువారు “రాబ్ నెక్” గ్యాసు యింజనులు, ప్లాంబులకున్న సోల్ యేజంటు)

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 27-తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు

వరియలు బా 1-కి రు 30 0 0 మొదలు	42 0 0	కలకు
వియలు బా 1-కి	మొదలు	వరకు
కుసుమ తెనాలిబి ,, ప 48 గలవి రు	14 0 0	14 8 0
కల్లారిబి ,, డిటా ,,	15 8 0	16 0 0
డిల్లిబి ,, డిటా ,,	16 4 0	16 8 0
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి	8 12 0	9 0 0
శువులు ,,	20 0 0	24 0 0

2. పప్పుధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 2 5	10 8 0	11 0 0
నెనగలు ,, డిటా ,,	10 8 0	18 0 0
పెసలు ,, డిటా ,,	12 8 0	13 0 0
మినుములు ,, డిటా ,,	18 0 0	15 0 0
ఉలవిలు రు 164 ,,	8 8 0	9 0 0

3. నూనెవస్తువులు

శువులనూనె బా 1-కి	155 0 0	156 0 0
నెయ్యి బా 1-కి	14 0 0	22 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగలపప్పుబా 1-కి	55 0 0	60 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	50 0 0	53 0 0
వేరు నెనగనూనె గానగ బా 1-కి రు 120 మిమకనూనె 122		
అమడము బా 1-కి	187 0 0	188 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చావపసుపు బా 1-కి	145 0 0	
కూరపసుపు ,,	100 0 0	105 0 0
మిరప కావలు(గుంటూరు)బా 1-కి	122 8 0	133 0 0
గుంటూరుపసుపు బా 1-కి రు 50, 55		
కాళిబొమ్మపావకబిబి ,,	70, 75	
బల్లము బా 1-కి	80 0 0	82 8 0
చింతపండు బా 1-కి	80 0 0	45 0 0

5. ఇనుము

పట్టా రకం బా 1-కి	82 0 0	88 0 0
చదరంప ,,	82 0 0	85 0 0

6. లోహములు

కండి 100 రు. 11 కు	74 0 0	75 8 0
బంగారము, రులము 1-కి	21 14 0	22 0 0
నవరము 1-కి		13 15 6
ఇత్తడి బా 1-కి	250 0 0	275 0 0
రాగి డిటా ,,	320 0 0	310 0 0
అస్సాచక్కెర బా 1-కి	84 8 0	85 4 0

7. రంగులు అతిజలైను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు	70 0 0	72 0 0
తొట్టికృష్ణము డిటా ,,		
సింహం డిటా ,, గుర్రం డిటా ,,		

8. దూది

బోండావెట్టుబావన 1-కి	రు 300 0 0	
పల్నాడు మాడి ,,	240 0 0	

9. నూలు

కోయంబత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి	8 0 0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి	6 0 0	
వల్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి	8 8 0	
అహమదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి	7 12 0	
మోరాయేనుగ నెం 20	10 10 0	
జపాన్ నెం 20		
,, ,, 40 ఏ లేమిలు అయినన	18 6 0	
గోకాకు నెం 12½	9 12 0	
చిన్నాన్ నెం 21½	11 4 0	
14½ క్విలకో పక్షి	8 0 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె	10 10 0	
నెం 22 ,,	10 14	
నెం 12½ బెన్ని సర్కసు	9 0 0	
నెం 14½ ,,	9 4 0	

వంగరాష్ట్ర శాసనసభ

రాష్ట్రీయాదాయవ్యయ పట్టికపై
స్వరాజ్యవాదుల ఖండనము

కలకత్తా, ఫి బ్ర వ రి 26:—వంగరాష్ట్ర శాసనసభలో తారకేశ్వరముఖర్జున్ యధికముగ రక్షకభటులను నియమించుటను గూర్చి ప్రశ్నింపబడగా, శత్యాగ్రహ దినములలో స్థానికాధికారుల కోరిక ననుసరించి యొక సబయిక్స్ పెక్టరు, నొక అసిస్టెంటు సబయిక్స్ పెక్టరు, వై దు గు రు కాష్టేబులులు, తొంబదియైదు సాధారణ రక్షక భటులు నియమించబడినందు, వారందఱు మామూలు సిబ్బందిలోనే జేయదనియు, దానికగు ఖర్చులన్నియు ప్రభుత్వమువారి భరించినవియు, మొత్తము రు 6856-14-0 అయినదనియు, ప్రభుత్వ సభ్యుడగు సర్ హ్యూస్టన్ వెన్నునగారు చెలిపిరి.

పిమ్మట నాదాయవ్యయపట్టికపై జర్న ప్రారంభింప జడెను.

నరల్ హక్కు చాదగిరారు

స్వరాజ్యసభ్యుడగు నరల్ హక్కు చాదగిరారు రుపన్యసింపుచు, నీసంవత్సరము నూతనముగా కేంద్రప్రభుత్వమున కరువది మాడుటకుల నీరాష్ట్ర మియవలసివచ్చినదనియు, గత చతుర్వత్సరములనుండియు నీవిరాళము నీయనక్కర లేకుండెననియు, రాష్ట్రముందు ఖర్చులు ప్రతిసంవత్సరము క్రమాభివృద్ధి నొందుచున్నవనియు చెలిపిరి. సుమారు 11 కోట్ల రూపాయలుగల మొత్తపు టాదాయమునుండి 8 కోట్లు ప్రత్యేక కాళుకే వినియోగింప బడుచున్నదనియు, లెక్కపరచి మాడుకోట్లు మాత్రమే జాతీయోద్ధారకములకు దత్తకాలిల పునయోగించుచుండెననియు చెలిపిరి. ఆదాయముందు సుమారు నూటి కిం వది వంతు, కోట్ల తొంబదిమాడులక్షలు, గ్రక్షకకాలకే వ్యయపఱుపబడుచుండెననియు, తరువాత సాధారణ ప్రభుత్వనిర్వహణమునకు (జనరల్ ఎస్టాబ్లిష్మెంటు) ఖర్చుపెక్టరు పనుచున్నదనియు, విద్య మాడుదానికింద వచ్చుచున్నదనియు చెలిపిరి. ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారి యెదుటన్న నూతన ప్రకార మియాడుకోట్ల టాదాయము ఖర్చుపెట్టటకు సామర్థ్యముగల నుండవలసి యిద్దరు ముగ్గురు మంత్రులుగాక నలుగురు బావలసివచ్చుచున్నది. ఇట్లు నిచ్చు బీదవా రొక్కమంత్రిగాని, ఆ సలు లేకుండెననిగాని యెక్కువ సంతోషింతురు.

పిమ్మట బీజాయిక్విప్రోబోసుగారు (స్వరాజ్యవాది) ఖర్చులను దగ్గించుటకు నియమించిన సంఘమువారు నూచించిన నలుల నిద్రుర కార్యనిర్వాహక వర్గసభ్యులకు నిద్రగు మంత్రులకు దగ్గించుటకు మారుగా, మంత్రుల నెక్కువజేయుటకు నూచించుచుండెననియు నీసంవత్సర నియమము వట్టిపండుగయినదియు, లెల్ల వారిని, నల్ల వారిని, నిరంకుశవర్గతులను మోహపరకముల జేయుట కేర్పడినదని చెలిపిరి.

ముఖ్య గారు

పిమ్మట యస్. సి. ముఖర్జీ (ప్రొందవ కై) ప్రవుడు గారు స్వరాజ్యవాదులను, స్వతంత్రులను పట్టికను భగ్నము జేయుటకు బ్రయత్నింపరని యూహించు చున్నాననియు, బలమగు మంత్రివర్గ ముండునట్లు లేర్పాటు జేయవలయు ననియు కేంద్రప్రభుత్వమున కియ్యవలసిన యరువదిమాడులక్ష కే గాక మెప్పునుగంఘముచే నూచించబడిన విరాళముల వన్నిటినిబోగొట్ట వలెనని కోరిరి.

పిమ్మట పి. సి. మిత్తరుగారు మాట్లాడుచు ఖర్చులను దగ్గించుట కేర్పడిన సంఘమువారు రు 98,25,900 లు ప్రభుత్వ కాళులందు తగ్గించుటకు నూచించిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు మాత్రము 11½ లక్షలనే తగ్గించినదియు, ప్రభుత్వమువారు ప్రజాసంరక్షకుల మార్గముల నవలంబింపనియెడల, నసహాయోద్యమము ప్రజలముగానున్నదని యాశ్చర్యపడవలసి యవసరము లేదనియు, కేంద్రప్రభుత్వమున కియ్యవలసిన యరువదిమాడులక్షల నీను నవసరము లేకుండునట్లులం జేయుటకును గోరెను.

పదివందల సభ్యులు మాట్లాడిన పిదప సభ జరుగుటకు కనీ సభసభ్యులసంఖ్య యైనను లేనందున ఆపుచేయబడినది.

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుల సమావేశము

పాట్నాలో దేశబంధు దాసుగారి గృహమున జరుగును

వంగరాష్ట్ర శాసనసంఘ సభ్యులగు స్వరాజ్యపక్షమువారు వెంటనే పాట్నాకు రావలెనని దేశబంధు దాసుగారు తంతి

నవసిరి. నిన్న 26 వ తేది సాయంకాలము వారందఱును కలకత్తానుండి పాట్నాకు పంజాబు మొయిలై టెయినులో బయలుదేరిరి. జె. ఎం. నేనుగ ప్ర, నళినిరంజన గుర్కార, కుముదేశ్వరరాయ, నరులుహకు చాదగి, రషీదు, గార్లు నిన్న బయలుదేరిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రివర్గమును గూర్చి తమ అభిప్రాయమును మార్చుకొనరని నేనుగ ప్ర గారు నుడిపిరి.

మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమువారు

మంత్రివర్గముల సంగీకరించిననువార్త నిరాధారము మధ్యరాష్ట్రముల స్వరాజ్యపక్షమువారు మంత్రివర్గముల సంగీకరించిన పత్రికలలో ప్రకటింపబడినవార్త నిరాధారము. ఇంకను ఏమియును లేలేదు. భారత స్వరాజ్యపక్షమువారి యొద్దనుండి యింకను ఉత్తరువులు రాలేదు. అధ్యక్షతనగూర్చి చిక్కనిమియును లేదు. స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధికి పోటీదారుడే లేడు. మార్చి నెల మొదటి తేదీని జరుగనున్న స్వరాజ్యపక్ష సభలో అధ్యక్షపదవికి అభ్యర్థి పేరు నూచించబడునని డాక్టరు మూంజీగారు నుడిపిరి. (ఆ.ప్రె)

వైటుకొన్నిలు

డెల్లీ, ఫిబ్రవరి 26:—భారతశాసనసభలో ప్రబలమగు ప్రభుత్వప్రాతికూల్యమున్నను, అంగీకరింపబడిన తీర్మానము కట్టి సభలో జర్జించి త్రోసివేసిరి. భారతశాసనసభలో నియోగిగారిచే దేబడి యామోదించబడిన, రైలుబండ్లు నేయొక్కజాతివారి ప్రత్యేకోపయోగమునకును వేలుపఱుపఁగూడవను తీర్మానమును, సర్వాధికారిగారు సభయెదుట నుంచిరి. కపర్దీగారు బలపఱచిరి. మెనక్ష్మీదాదాబాయి, యిస్మాయిల్ చాదగిగార్లు వ్యతిరేకమును నూచించిరి. ప్రభుత్వముతరపున ఛాన్సిలరుగారు తీర్మానము నాజేపించిరి. ప్రస్తుతమున్న విధానమే బాగున్నదనియు, నానూతనల సంగీకరించినయెడల, ప్రత్యేకయొక్క సరళగమనమునకు నిరోధము గలుగు ననియు చెలిపిరి.

తీర్మానము 28 వ్యతిరేకముగను, 18/అనుకూలముగ/ నుండుటచే పోగిపోయెను.

శాసనసభ సభ్యులను కేరళపు తీర్మానము సంగీకరింపిరి.

ఖిలాఫతు సంఘము

డా॥ కిదులూ మొదలగు వారిని సరిహద్దు ప్రాంతములనుండి వెడలఁగొట్టుట పెషావరు, ఫిబ్రవరి 24:—[పంపులలో యాలస్యము యినది.]

నేటియంద నము గం 9 లకు ఫిఫ్తకమిషనరుగారి యాజ్ఞ ననుసరించి పదినిమిషములలో అటక్కుమిరుగా మోటారు బండిపైఁ బంపివేయబడిరి. పెషావరులో చాలనిధిని బ్రోవురజేయుటకు బ్రయత్నిములుపఱుపఁడెను. ప్రజలు చాలయుత్సాహపూరితులై 25 వ తేదీని బహిరంగసభగావించి, భూరివిరాళమును సాహించుకొనవద్ద ప్రతినిధులకు సమ్మించుటకు స్థిరముచేయబడినది. హతాత్తుగా నిట్లువారిని బంపివేయుటవలన, పెషావరు మహమ్మదీయు లొకసభగావించుకొని 25 వ తేదీని తమ మధ్యజరుగవలసిన యుత్సవములన్నిటిని, సంఘమువారు ప్రస్తుతమున్న స్థలముగ యట్టుకునందు జరిగించుటకు నిశ్చయించిరి. 25 వ తేదీని యట్టుకునం దా బహిరంగసభగూడను. సరిహద్దు ప్రాంతములందలెటను, ప్రబలమగు యుత్సాహము టాంజిముపట్టణా పరబడుచున్నది.

‘ఫ్రాంకోనియా’ యను గొప్పయోడ ప్రపంచముత్ర సాగించుచు బొంబాయి జేరెను. టిడముందు కేలికా స్థలముల్లి, విహరణ స్థలములు, జలక్రిడల కనువగు, రావులు మొదలగున వన్నియుం గలవు. యాత్రికులు సుమారు 360 మందిగలరు. ఇందు పత్రికా సంపాదకులు, వర్తకులు, ధనికులు, న్యాయవాదులు, వైద్యులు, వ్యయసాయదారులు మొదలగు నన్నిరకముల వారు గలరు. అందులో నొకరు హిందూదేశమును సందర్శించినందుల కమితానందమును వెలిబుచ్చిరి. ఈపడవ యిప్పటికి జ్వాలాబురు మొనాకో నేల్తులు కయికో మొదలగు వివిధప్రాంతములనుజాట్టి భొంబాయిజేరెను. మార్చి 2-వ తేదీవఱకు నిచ్చట యుండును. బొంబాయినుండి కొలంబోవ బోయి ముంబయి కలకత్తాకు వచ్చును.

భార్యను చంపుట

మంగళసూత్రమును త్రెంచి వేసివేసెను

ముద్దాయికి ద్వీపాంతరవాసశిక్ష

భార్యను హత్యచేసెనను నేరమునకు గాను మరణశిక్ష విధింపబడిన పరమశివశిల్ప ఆకునతడు గావించుకొనిన అప్పీలును విచారించి న్యాయమూర్తులు దేవదాసు, వాలీసుగార్లు ఉరిశిక్షను ద్వీపాంతరవాసశిక్షగా మార్చుచు తీర్పుజెప్పిరి.

పాపమూర్తి అనునామె పరమశివశిల్ప అనునాతని భార్య. వాటికిద్దరు బిడ్డలుగలరు. ఇటీవల పరమశివశిల్పయొక్కయు ద్వీపము పోయెను. అంతట పాపమూర్తి తన బిడ్డలను దీసికొని పినతల్లి ఇంటికివెళ్లి, తనభర్త ప్రస్తుతము పనిలేక ఉండెననియు, అందుచే తనను, బిడ్డలను పోషింపజాలకుండెననియు చెలిపెను. పరమశివశిల్పగూడ కొన్నిదినముల కచ్చటక వెళ్లినప్పుడీ విషయమునువినినను. అక్టోబరు 4 వ తేదీన ముద్దాయి త్రాగియు స్వస్థమయ్యెను, ప్రవిషయమును గురించి ఆతనికిని పాపమూర్తి కును వివాదముతలపడినను. వివాదము తీవ్రమై-పాపమూర్తి తన మెడలోగల మంగళసూత్రమును త్రెంచి విసరి వేసెనట. అందుపై ముద్దాయి కాగ్రహముగలిగి ఒక చాకుతో నామెను సరికి చంపివేసెను. ఆ నేరమునకు గాను కోయంబత్తూరు సెషన్సు జైడీముద్దాయికి పురిశిక్ష విధించెను.

అప్పీలునందు ముద్దాయిభర్త పి. ఎల్. ఎలిరాజులుగారు వాదించుచు, మంగళ సూత్రమును త్రెంచి విసరివేయుటకంటె అధికమగు నవమానము వేరొకటి లేదనియు, అంతటి యవమాన మొనర్చుటచే ఆగ్రహముగలిగి ముద్దాయి హత్యచేసెననియు అందుచే నది బి. పి. సి. 800 సెక్షనుక్రిందకు వచ్చునగాని సాధారణహత్య నేరముక్రిందకు రాదనియు వాదించిరి.

న్యాయమూర్తులు ముద్దాయిభర్త వాదన సంగీకరించి పురిశిక్షను యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాసశిక్షగా మార్చిరి.

తండ్రిపై కోపముచే

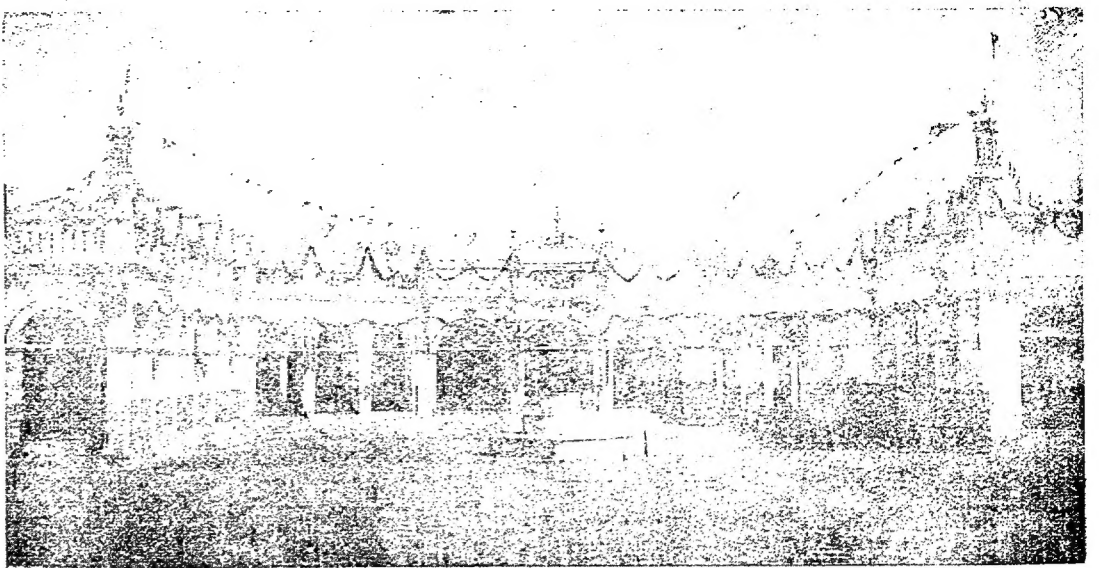
కూతురును చంపుట

రంగప్పనాయకరు అనునతడు తనకూతురిని హత్యయొక్కెనందులకు ముద్దాయి కి పురిశిక్ష విధించుచు నేలము జిల్లా జైడీ చెప్పిన తీర్పుపై ముద్దాయి అప్పీలు వేసికొనగా-శిక్షను యావజ్జీవ ద్వీపాంతరవాసశిక్షగా మార్చుచు న్యాయమూర్తులు దేవదాసు, వాలీసుగార్లు ఈదినమున తీర్పుజెప్పిరి.

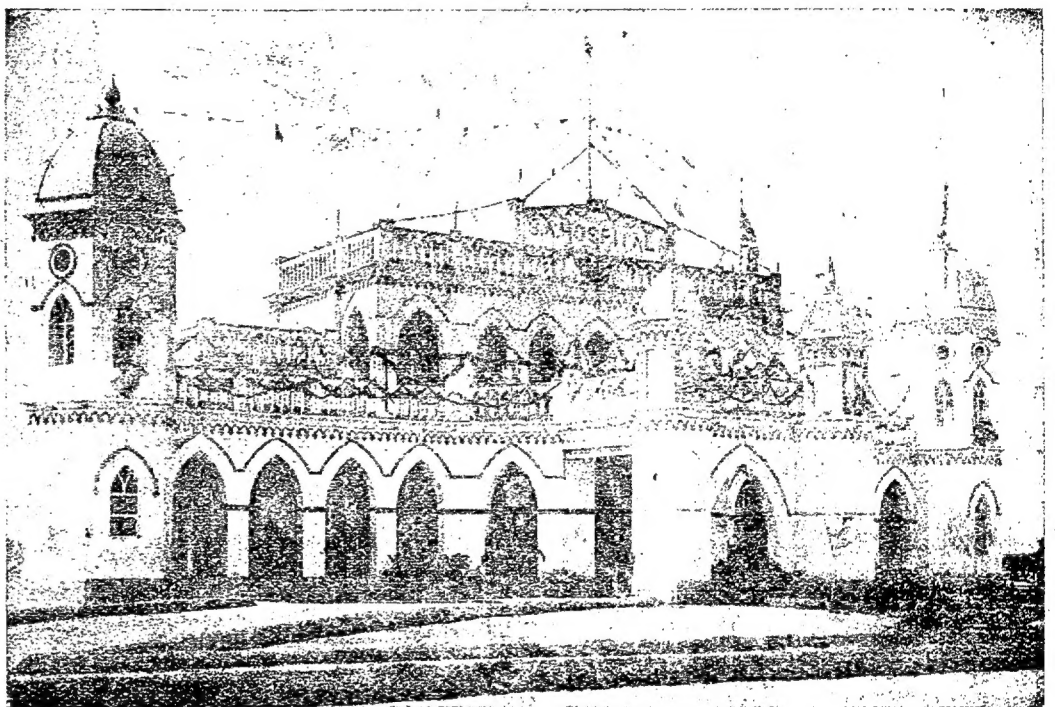
రంగప్పనాయకరునకును ఆతనితండ్రియగు పలాని నాయకరునకును- ఆస్తివిభానమును గురించి చాలకాలముగా వివాదములు జరుగుచుండెను ఒకదినమున రంగప్పనాయకరుయొక్క కూతురు- తనతాతయగు పలాని నాయకరుయొక్క వేరుశనగచేసులో శేరుశనగ కానుల శేరుకొనుమండగా పలాని నాయకరు అడ్డగించి వెడలగొట్టెను. కొంతసేపటికి రంగప్ప నాయకరుచచ్చి ఆని వ య ము ల ను చెలిసి కొని తనతండ్రిలో కలహమునకు ప్రారంభించెను. అంత వాతని తండ్రిఒకబండినిని వెనుకకుబోయిదూకుకొనెను. బండి వాడు కలహించినయెడల పట్టుకొనికొట్టెదనిని రంగప్పనాయకరునుభయపెరిచెను. అసమయమున- రంగప్పనాయకరు ఆకస్మికముగ నొకఇనుపకడ్డీని పుచ్చుకొని తనకూతురును పట్టుకొని కొట్టిహత్యచేసెననియు, తనతండ్రియగు పలానినాయకరే హత్యనోకెననని ఆరోపించుటకుగా నట్లుజేసెననియు ప్రాసిక్యవనువారి కథనలము జిల్లా సెషన్సుజైడీ ప్రాసిక్యవను కథను సమ్మి ముద్దాయికి పురిశిక్షవిధించెను.

అప్పీలునందు ముద్దాయిభర్త పి. రాధాకృష్ణయ్య రుగారు వాదించుచు-ముద్దాయి తన కూతురును తానే చంపుకొనుట నమ్మదగిన ఆరోపణగాదనియు, అట్లుజేయుట కెట్టి కారణమును లేదనియు, స్వయముగా జూచితిమని చెబుచువారి సాక్ష్యములందు చాల సందిగ్ధములు గలవనియు, నుడివెను.

న్యాయమూర్తులు, స్వయముగా జూచినవారి సాక్ష్యములందు పరస్పర ప్రాతిపల్లికములేదనియు, ముద్దాయియే-తనతండ్రిపై కాగ్రహముతీర్చుకొనుటకు కూతురును హత్యచేసి యందుననియు నెంచి - మరణశిక్షను ద్వీపాంతరవాస శిక్షగా మార్చిరి.

పెంట్లండు ప్రభుత్వ స్త్రీ శిశువైద్యశాల, కన్నాడుగత్తాను. మద్రాసు గవర్నరుగారు 18-వ తేదీన తెరచిరి.

నాటుకోటి కెట్లచే కన్నాడుగత్తానునందు సాపింపబడిన వైద్యశాల, అణ్ణామలె కెట్లకొరి భర్తము. వీరిటీవల జర్మనీలో వాయవిష్టానమును నడుపుటయందు శిక్షణబడసి, స్వంత యువయోగముకొరకు విమానము నొకదానిని తెచ్చుకొనిరి.

వాయవిష్టానము

కరాచి, ఫిబ్రవరి 25:- సర్ సెప్టను ప్రేంకరుగారు హిందూదేశమునుండి యాంగ్లదేశమునకు తిరిగి పోవుచుండిరి. వాయవిష్టాన గమన మాంగ్లదేశము, అసియామైనరు, యిరాకు హిందూదేశము మన్నున వాటియందెంత పీలున్నదో కనుగొనుటకు జూడుతున్నది. తాను తిరిగివచ్చినదానినిబట్టి యీ క్రింద నూచింపబడిన మార్గములు వచ్చేవర్షత్రయమునందు నేర్పడు పని ధనులున్నది ఆంగ్లదేశము నుండి యాఫ్రికాయా ఖండమువరకు మార్గమేర్పడుట సంపూర్ణదేశ్యము. అది 1926 లో ప్రథమ ప్రయత్నము గావింపబడును. అది మధ్య మాంగ్లదేశము నుండి యీజిప్టును, యీజిప్టునండి హిందూదేశమునకుం బోవును. ప్రస్తుతము ఖ్యంతయు నాంగ్ల ప్రభుత్వమువారి భరించుచున్నది. కాని నుండు గలగవలసిన యభివృద్ధి కంతకును దేశములయొక్క శ్రద్ధను బట్టియుండును. వాయవిష్టానము లందు మన మ్మల ప్రయాణములు 1927 లో ప్రారంభింపబడును. దానిలో పాలస్తెయిను, బాగ్దాదు మొదలగు పట్టాములందాగును విమానములు ప్రయాణముచేయును. వెంటనే యాంగ్లదేశమునుండి యీజిప్టును ప్రయాణముసాగును. 1926 లో కరాచివరకు వచ్చును. కలకత్తా రంగుమల మధ్య నొక ప్రయత్నమున్నది ఈమార్గము నేర్పరుటకు రైల్వేకనువంత ఖర్చుగారు. దీనిక్రింద వ్యయపఱచిన ధనమును మఱు నయినవత్సరములలో గూడదీయవచ్చును. హిందూదేశమున సామాన్యముగ, వాయువును కల్లోల సంతతియుగమందు ఋతువులందు దక్క మిగతనయములందంతయు, విమానములు నడచును హిందూదేశ మందంతయు తమిళును గౌరవించిరినియు, వారందఱు గృతజ్ఞుల జూపుచుంటిమియు, నీదేశమును ఒడమట గవ్వముగానే యున్నదనియు మరల వచ్చుటకు గోరుచున్నామనియు చెలిపిరి.

అంతర్జాతీయ-పారిశ్రామిక-చిత్రకళాప్రదర్శనము

భారతప్రభుత్వమువారు పాల్గొన నిరాకరించుట

థిల్లీ, ఫిబ్రవరి 25:- ఈదినమున భారతకావనపథలో ప్రశస్తి తీర్థముల సమయమున ఎస్. సి. ఘోషగారు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమున జరగనున్న అంతర్జాతీయ పారిశ్రామిక ఆధునిక చిత్రకళాప్రదర్శనమునందు పాల్గొనుటకు పరామ ప్రభుత్వము వారు భారతప్రభుత్వము వారికి ఆహ్వానము సందిగా యనియు ఆ ప్రదర్శనమునకు భారతదేశమునుండి కొన్ని పటములను, వస్తువులను పంపుట యొక్క జో చిత్రమును గురించి ప్రభుత్వమువారు రాలోచించిగా యనియు ప్రశ్నించిరి.

సర్ చార్లెసు ఇశ్చుగారు ప్రభుత్వ తీర్మానమునకు భారత ప్రభుత్వమువారి కాహ్వాన పత్రిక వచ్చె ననియు, ప్రభుత్వము వారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములతో సంప్రదించిన తరువాత-అధికారికత్యా నీ ప్రదర్శనమున పాల్గొనకుండ, నుండుటకు తీర్మానముకొని రిలము నుడివెను. [అ. (పె.)]

మంగదేశపు గవర్నరు ప్రసంగము

అసకానా, ఫిబ్రవరి 25:- అసానాస్సులులో పుర పాలక సంఘమునకు సమాధానము జెప్పుచు నింతకాలము నమలులో లేక మూలబడియున్న పురపాలక సంఘపు చట్టమును మంత్రులవచ్చినారు గనుక బయటకు రావచ్చును. పరిస్థితుల యందు కొంతయభివృద్ధిగిరినను మంత్రుల జీతములపై సమ్మతుల నిచ్చిన 75 మంది స్వాభిమానములను నమలుకొని, సభయందు నూచింపబడిన వ్యక్తులను మంత్రులుగా నామోదించి వచ్చేకాలలో యాదాయవ్యయపట్టికయందు మంత్రుల జీతముల నొప్పుకొనినగాని పండ్లము చక్కబడవరి.

కోల్ మాన్స్ ఆ వ పి ం డి

రుచి పోయిన వంచి రుచిని కలిగించును
 వ్యాధిగ్రస్తులకు ఇది దివ్యవరము
 కోల్ మాన్స్ ఆ వ పి ం డి

పంబారంపాడి:—ఆహారమునకు మంచిచిహ్న కలిగించును. యితర పంజారంపాడు లన్నిటికంటెను శ్రేష్ఠమైనది.

వచ్చుడి:—(కొంచెము నీళ్లుచేర్చుటచేపచ్చడియగును) ఉడకపెట్టిన, శ్రేష్ఠ, తేజ: కేవలమైన కూరగాయలు, చేపలు, మాంసము మొదలగువాటితో చేర్చిన ఆహారము రుచి కలిగించును.

పోక్కించుటకు:—పోక్కించుటలో దీనికి మంచి గుణముగలిగియుండుటచే వైద్యులుదగిన వాడెబడుచున్నది. శంకురకములుగా విక్రయించబడుచున్నది. తగిన పుష్కలముగా, బుడ్డలోను విక్రయించబడును. వాటియొక్క చిత్రములు యిందులో ముద్రింపబడి యున్నవి.

వర్తకగుర్తును గమనింపుడు

అమృతాంజనము

జగత్ప్రసిద్ధమైనది

అన్ని సెవలకుమంచిమందు
 అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడేశ మూలికల సంపుటిచే హిందూదేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోకప్రఖ్యాతమైనమందు. ఇది ఇప్పుడెప్పుడు తయారగుచున్న శ్రోత్రమందు గాదు. ఇరువడేండు గా దేశమునం దంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన. దివ్యామృతము నొప్పులు, వాపులు, గాయములు, బిళ్ళలు, పోటు బెబుకులు, మొదలగువాటిలకు అమృతాంజనము ప్రథమ సహాయముగా వెంటనే పనిజేయును. చర్మముపైన రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సయితము పోగలవు. నెత్తురు ప్రతిక్షణమునందును శరీరాంగములకు ఆహారపదార్థములను గొనిపోయి అచ్చటి శిథిలపదార్థములను గ్రహించి ప్రాణరక్షణము జేయుచున్నది.

తామర తైలము

తామర, తీట, గజ్జిక మంచిది.

దంతచూర్ణము

పండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

అమృతాంజనం డిపో,

మదరాసు - బొంబాయి

బొంబాయి శాసనసభ

ఆదాయవ్యయ : ట్టికను స్వరాజ్యవాదులు
 తీర్మానముగ సభిక్షేపించుట

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 25:— బొంబాయి శాసనసభలో నాదాయవ్యయ పట్టికను, చాల యశ్రద్ధగ తయారుజేయబడినదని: చెప్పిరి. నాదిమనుగాను మాట్లాడుచు యనధికార పథ్యులెట్టి మంచి కలహల నిచ్చిన ను, ప్రభుత్వము వారింగీకరింపకపోవుట విచారకరమనియు, నితరరాష్ట్రములందున్న యిట్టి సందర్భము, నీరాప్రయమను క్రమక్రమముగా నభివృద్ధి నొందుచున్నదనియు, కొందఱు హిందూదేశము స్వపరిపాలనమునకు దగదని వాదించుచున్నార, వారిలందఱును నూచించిన దేవునగా, నాధికకాళు సనధికాళుల హక్కులను జేసినయెడల మూడుసంవత్సరములలో నభివృద్ధిగనుచు, యధికారపథ్యుల కంటె, యనధికారపథ్యులే ప్రశంసనగా పొంది రనునటులం జేయుచునున్నందు: చెప్పిరి.

పిమ్మట దేశీయ భ్యుదయ మంటుగొమరీగారు మాట్లాడుచు సాధ్యమైనంత వరకు ఖర్చులు ప్రభుత్వమువారు తగ్గించినయెడల విక తగ్గించుటకు సాధ్యపడదనియు, బొంబాయిలో నేరము లెక్కువగ జరుగుచున్నదనియు, 1922 లో నాంగ్లేశములో వేల్పు గలిపి రిపహత్యలు జరిగినయెడల బొంబాయిలో 827 జరిగినవనియు, నట్టి ప్రశ్నకు దృష్టాంతర ల ముందు ఖర్చుల తగ్గించుట కంతమాత్రము విలువదాయం జెప్పిరి.

జయకరుగారు, పట్టికయందు వ్యర్థమగు ఖర్చులెక్కువగ నున్నవనియు, సప్తదాయకమున పట్టికయనియు నూచించిరి, పిమ్మట యార్థిక పథ్యుడగు లారెన్సుగారు మాట్లాడుచు. యనధికార పథ్యులు ట్టికను సుబోధకము: జేసికొనక చర్చించినయెడల సభ్యులొసర్చిన యాక్షేపణలు న్యాయ సమృతములు గావనియు, చెప్పిరి. వ్యవసాయ దారు ట్టికాపర్వములు ను గలిగింపలేదని యాక్షేపించిరి. విద్యాభివృద్ధి, వైద్యాభివృద్ధి, రాష్ట్రపాలనావ్యవస్థ మొదలగు పోకలములు వ్యవసాయదారులకు గాదాదుల యికిం. ప్రభుత్వమువారికి: శక్తిభవింపి చేసోడుగనుండి, సాములు మొదలగు యక్రములు తగ్గించుటకు గోరిరి.

ఖిలాఫత్ ప్రతినిధులను వెడలగొట్టుట

అల్హా, ఫిబ్రవరి 25:—ఖిలాఫత్ నిధిని విమోచనము జేయుటకై చాలి కమిటామొదలగు కొందఱు ప్రతినిధులు సభివద్ద ప్రాంతములందు సందర్శనలు సభ్యులందఱుగ నీధికమీషనులు (ప్రభావోన్వేషి) యుజ్జ్వల, వారి నాప్రాంతములనుండి బంపి వేయఁబడుటచే దిక్షిని యిచ్చుటకు వచ్చిరి.

భారత శాసనసభ

(నిన్నటి తరువాయి)
 ఫలహారాసంతరము

రైల్వేబోర్డు డిమాండులో రు 77000 ను తగ్గించుట

పటేలుగారి తీర్మాన మామోదింపబడెను

అనుకూలురు 59 మంది

ప్రతికూలురు 41 మంది

ఫలహారాసంతరమున డిమాండుల వివరములు చర్చింపబడెను. రైల్వేబోర్డు డిమాండులో రు 77000 ను తగ్గించుటపట్టుటగాను పెట్టినతీర్మానముచే చాలసేపు చర్చజరిగెను. కర్చు లెక్కువగుచున్నవనిచెప్పి ఆమోదము కలుపినారు నూచించిన దానికంటె డైరెక్టుల సెక్కువమందిని నియమింపరాదని అనధికారులు వాదించిరి. రైల్వేబోర్డులో పనియెక్కువగుటచే నట్టి యవసరము కలిగినదని పర్ ఛార్జెసు యిచ్చు, సిమ్మ, హింద్లేగారు తెలియజేసిరి. 69 ఓట్లవలన పటేలుగారి తీర్మాన మామోదింపబడెను. ప్రతికూలురుగా 41 మంది మాత్రము ఓటిచ్చిరి. అనుకూలురులో స్వరాజ్యవాదులును స్వతంత్రవాదులును గూడ నుండిరి.

రైల్వేబోర్డులో భారతీయుని నియమించుట గ్రాంటులో రు 100 తగ్గింపవలెనను నిరసన

తీర్మాన మామోదింపబడెను

గ్రాంటులో రు 100 తగ్గింపవలెనను తీర్మానమును తీసుకొని వచ్చి రైల్వేబోర్డులో నొక భారతీయుని నియమింపవలెననిదని అడిగిరి. కాలముపోతే జూగునని యిట్టినుగాను నొక్కిచెప్పిరి: ఈపర్యాయము అవికాశము చిక్కినపుడు భారతీయుని నియమింతుమని చెప్పమని సర్ ప్రెజిడెంట్ తరువాత భావము దానుగాను నమృతమును గోరిరి. జిమ్మగారుమాడ సలెనమృతమును చెప్పమని ప్రభుత్వమువారిని కోరిరి. పెద్దతీర్మాన మోషిపోయినను యిచ్చిన్న నిరసన తీర్మానమును తామును తమ పక్షమువానిను బలపరచెదమని మోతీలాలుగారు జెప్పిరి. రైల్వేబోర్డులోని సాంకేతిక పథ్యులనుగూర్చి నమృతము చెప్పబాలమని యిచ్చుగారు చెప్పిరి. సిమ్మగారు పనిచాలింపుమనివాడు రైల్వేఅధికారిమనము పక్షకి భారతీయుని నియమించుటశ్రద్ధాంపాడును ఆర్థికపథ్యుడినిరకొచ్చెవైన. నానిపైన సభలో పక్షములుగా చేర్చడగా రు 100 తగ్గించు నిరసన తీర్మాన మామోదింపబడెను. ప్రతికూలురుగా 40 ఓట్లు అనుకూలురుగా 58 ఓట్లునువచ్చెను. సభ రేపటికి నిలిపివేయబడెను. (అ. ప్రె.)

తీర్మానామోదకాలు-41

1. పటేలు 2. రంగస్వామి అయ్యంగారు 3. యస్. కె. ఆచార్య 4. దొరస్వామి అయ్యంగారు 5. కెల్కారు 6. యస్. ఏ. కె. జిలానీ 7. మాల్వీసయ్యద్ ముర్రాజీ 8. డా|| కె. జి. లాహోకర్ 9. బ్రెట్స్ 10. జమ్నదాసు మెహతా 11. బి. సి. రాయ 12. గోస్వామి 13. అమరనాథదత్తు 14. మాల్వీ కాసిం ఆలీ 15. నుమార్ శంకరరాయ 16. శంభుదయాలు మిశ్ర 17. ఆభయంకరు 18. నేత్ గోవిందదాసు 19. యస్. యస్. యానీ 20. సుమిత్రాభాను 21. లాలాహాస్వరాజ్ 22. మోతీలాలు నెహ్రూ 23. లాలా దునీచంద్ 24. గయా ప్రసాద్ సిన్హా 25. అంబికాప్రసాద్ సిన్హా 26. క్యామచరణ 27. సుమ్ లాలు నెహ్రూ 28. సిన్హాభాను 29. రంగ అయ్యరు 30. కిషన్ లాలు నెహ్రూ 31. చమనులాలు 32. సర్దారు గులాబ్ సింగు 33. నీలకంఠదాసు 34. సర్దారాజు హుస్సేన్ ఖాన్, 35. మాల్వీ మహమ్మద్ హఫీ 36. హెచ్. సి. పాలు 37. నారాయణదాసు 38. కుమార గంగానందసింహా 39. హరకర్ణ నాథమిశ్ర 40. కిద్దాయి 41. లాలాపూజారీలాల్ 42. నారాయణదాసు గార్లు.

ప్రతికూలురు 64

1. సర్ గార్డెస్ ప్రభు 2 శివస్వామి అయ్యరు 3. రామచంద్రరావు 4. హరిశ్చంద్ర విష్ణుదాసు 5. పురుషోత్తమదాసు భామాయదాసు 6. జిమ్మ 7. హరిసింగు గారు 8. విల్సన్ 9. పాలు 10. శేంపురైజోడ్సు 12 మాంయ 11. వెంకటపతిరాజు 13. వెబ్బు 14. కుక్కు 15. మైగు 16. హుస్సేనా లి 17. క్రాఫర్డు 18. బిట్టే 19 సాముజోహా 20. కె. వి. రెడ్డి 21. కాప్రీ 22. చన్మఖాచెట్టి 23. కె. కె. నందియారు 24. మాకం 25 ముతాలిక్ 26. కస్తూరీభాయిలాభాయి 27. అక్రకాహునే, ను 28. అహమ్మద్ 29. అరీముహమ్మద్ చౌదరీ 30. యస్. సి. ఘోషా 31. అబ్దుల్ కాసిం 32. అబ్దుల్ మునిం 33. జజోదీయా 34. ఫైమింగ్ 35. యస్. సి. నాయుడు 36. మెకాలమ్ 37. విల్సన్ 38. హెన్రీస్టేన్సు 39. భూపేంద్రనాథమిశ్ర 40 అలగాండరుమడ్డిను 41. బెసిలబాకెట్టు 42. ఛార్జెసు యన్మి 43. యావ్వర్ 44. కాల్యర్డు 45. డెన్స్లే 46. భోయ 47 క్లా 48. బాక్కిన్ను 49 సిం 50. రిష్యాక్ వియమ్స్ 51. గ్రాహం 52. బడ్డెక్ 53. సాహిబ్ జాదా ఆబ్దుల్ యూమ్ 54. హడ్జు 55. హరవిలాస్ పర్థా 56. జోషీ 57 సన్మద్ మహమ్మద్ ఇస్మాయిల్, 58. బడి జులేమా 59. మహమ్మద్ యూసుబు 60. ఆజ్ఞాభాను 61. హిరాసింగు 62 అహమ్మద్ ఆలీఖాను 64. హింద్లేగారు.

స్వతంత్రవాదులగు గంగానందసింహా, గయాప్రసాదు సింగు బి. సి. రాయగార్లు మువ్వరు స్వరాజ్యవాదులతో కలిసి సమృతుల నిచ్చిరి,

అమృతాంజనముడిపో, మదరాసు బొంబాయి

గౌ. పాత్రగారి పర్యటనము

నిర్వంఘోచిత ప్రారంభవిద్య అవసరము

22 ఏ లేదీ ఈదయం కలకత్తా మెయిలులో ఏలూరు చేరిరి.
పురప్రముఖు లనేమలు ప్రేమనవద్ద వాటికి స్వాగత మొసగిరి.
విమ్మలూ చునిసిపలు భవనమున చునిసిపలుసంఘమువారు మం
త్రిగారికి స్వాగతపత్రమును సమర్పించిరి. ఈక్రింది విధమున
నా|| కంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరముచ్చిరి:—

గ్రామజీవితమును పునరుద్ధరించుట

నిర్వహించిత ప్రారంభ విద్యావిధానము రాష్ట్రమునం
దు సమయగ వ్యాపించవలయున మాన్యుమిక విద్యాసంస్కరణ
ప్రయత్నముల ప్రారంభించుటకు వినిశేషమున్నది. జాతీయ జీవిత
మునకును జాతీయవికాసమునకును ప్రారంభవిద్య పునాది
నంటిది. గ్రామాలయములందున్న అధికసంఖ్యాకులకు సామా
న్యజనులు వ్యవసాయదారులు సాంఘికముగను, విజ్ఞాన విషయ
ములందును వృద్ధి గాంచునట్లు దేశము అభివృద్ధి చెందజాలదు.
గ్రామజీవితమును పునరుద్ధరించి ఏవిషయములందైనను గ్రామ
ములు పరాక్రమము కావించునట్లు చేయుట ముఖ్యకర్తవ్యము.
జాతీయ పునర్నిర్మాణమునకు ఇది పునాది. విజ్ఞానవంతులగు
భారతీయులందఱు ఈవిషయమై శ్రద్ధవహించుట అవసరము.
శ్రీ శ్రీ గోపాలకృష్ణ గోశలేగారి ఆత్మ మన ప్రయత్నముల
అభివృద్ధితో తోడ్పడుచున్నదని నమ్ముచు వారి ఆదర్శములను
కొనసాగించుటకై ప్రయత్నించవలెను. అధిక ఇబ్బందులవల్ల
జనమీయకూడదు. పట్టునవలీ పనిచేసిన తప్పుక చిట్కలు
వీడిపోగలవు. అజ్ఞానమైన లక్షలకొలది సోదరులపట్ల సానుభూ
తి ప్రకటించుచు ఈనిర్వహించిత ప్రారంభవిద్యావిధానమును
సంపూర్ణముగ అమలునం దుందుట సంస్కర్తల ధర్మమై
యన్నది.

సానికవిషయములు

ఏలూరునందు నిర్బంధోచిత ప్రారంభవిద్యావిధానము
 ఇంతవరకు అమలునకు రానందులకు చింతిల్లుచున్నాను. ప్రస్తుత
 ము ఈవిధానము అమలునం దుంచుటకు అనుకూలమున పరిశీలు
 తేర్చుకొనవని తెలిసికొనుటకు సంతసిందుచున్నాను. ఆర్థిక పరిస్థి
 తు లెంతఅసంగత్య ప్రకరముగ నున్నను అభ్యర్థపడుట యశచిత
 ముకాదు. బంధు, వేలూరు, కుంభకోణము మున్నగు ప్రదేశ
 ములం దీవిధానము చక్కగ పనిచేయుచున్నదిగదా. సానుభూ
 తి గల్గిన విద్యాధికారి సహాయమువల్లను, అధ్యక్షము సఫలము
 కానలయునను ఉత్సాహమువల్లను మీ ప్రయత్నములు ఫలించి
 బిల్లియంతయు సూతనవిజ్ఞానవికాసముతో విరాజిల్లి గలదని
 నమ్ముచున్నాను.

శ్రీ విద్య

సైకందర్ పాశ్చాలయందు వృత్తివిద్యను బాబురు
అన్యసిందులు సాంఘిక పునర్నిర్మాణమునకు ఆత్మవసరము.
అనేక కారణములనల్ల ఉన్నత పాశ్చాలవిద్యను ముగింపజాలని
నిర్మాణముల గౌరవముగ జీవితమును గడపుటకు ఏదో ఒక వృత్తి
యందు నైపుణ్యమును పాశ్చాలయందే సంపాదించుకొనుట
మిగుల లాభకరము. అటుపిమ్మట అవకాశము వారు పాశ్చాల
క పాశ్చాలయందు ప్రత్యేక నైపుణ్యమును నడయటకు శిక్ష
పొందవచ్చును.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

కనకరమున సెకండుగ్రామ కళాశాల యొకటి స్థాపిం
 బవలయునని కోరుచున్నారు. త్వరలో ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాల
 యపు బిల్లు ప్రకటింపబడును. ఆంధ్రదేశమునందు ఉన్న త
 కళలు వికసించగలవు. నగరములందలి వర్తకశిల్పాదులు
 జరిపించారులు ధనికులు పట్టుబట్టి మీ పాఠశాలను మొదటి
 తరగతి కళాశాలగ మార్చి రాష్ట్రమునందు వ్యాపింపగల కళా
 వికాసమునందు సాలుగా కొనసాగును.

దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడజాఖిలకు ఏకైకము.

ఆదాయము అననరము

మచ్చపానమును తగ్గించవలయునను ఉద్దేశముతో అనధికారపరిపాలన అధికముగ నుండు స్థానిక పరిపాలన సంఘములు ఏర్పరుపబడినవి. కాని ఈ ప్రయత్నములు ఫలించవలయుననిన ప్రాంతాధికారులవారయందు కొంత ప్రచారము జరుగవలెను. వారి సానుభూతి సహకారము అవసరము. ప్రభుత్వమువారి ఏకైకము విధానమునందు మాన్యు కలుగుట అవసరమే కాని ఆర్థికముగ రాష్ట్రమున గొప్ప లోటు కలుగునట్లుగ పనిచేయుట ఉచితము.

శ్రీ కస్తూరిదేవి జాతీయబాలికాపాఠశాల

(నెట్టూరు స్త్రీల కాంగ్రెసు సంఘమున నిర్వహింపబడుచున్నది)

కే-వ వాయిదానూలు పంపినవివరములు

వరుస సంఖ్య	పాఠికల పేర్లు	వయస్సు	రిజిష్టరు నెంబరు	గణములు	నూలు నెంబరు	తూకము తులములు
1	ఓరుగంటి కమలమ్మ	11	705	2000	18	5½
2	,, రత్నమ్మ	12	706	2000	29	3 8/8
3	తూములూరు ససంకమ్మ	10	707	2000	10	10
4	పేకుమళ్ల సీతమ్మ	10	708	2000	19	5
5	వారపాటి ఆనందవల్లి	10	709	2000	24	4 1/8
6	దేశభట్ల భ్రమరాంబ	9	1241	2000	14	7
7	మంగమూరు పిచ్చమ్మ	10	1288	2000	22	4½
8	ఎనమచింతల చితాలక్ష్మమ్మ	9	1243	2000	11	8½
9	చిట్టమూరు కామాక్షమ్మ	9	1240	2000	10	9
10	దేశభట్ల బాసకమ్మ	7	1242	2000	16	9
11	కొట్రా కామేశ్వరమ్మ	13	1253	2000	16	8
12	గాడేపల్లి కనకమ్మ	13	1247	2000	15	6½
13	,, జ్ఞానాంబ	9	1251	2000	10	8 7/8
14	ఓరుగంటి మైత్రేయి	9	1766	2000	13	7½
15	రాయప్రోలు సుబ్బమ్మ	9	1983	2000	12	8
16	సరస్వతుల మంజుళం	8	1289	500	8	3 1/8
17	ముత్తరాజు రాజమ్మ	8	1248	800	10	4¾
18	ఖబానా శకుంతలాబాయి	12	1980	100	8	5/8
19	బొమ్మా వనబాక్షమ్మ	9	1769	300	10	1 8/8
20	యనమచింతల సత్యవతి	9	1984	500	14	4¾
21	విరదవోలు అన్నపూర్ణమ్మ	9	1767	200	7	1½
22	లోపా సుబ్బరత్నం	9	1982	400	8	2½
23	సరస్వతుల కమలమ్మ	10	1985	200	10	1
24	చిట్టమూరు రాజమ్మ	13	1979	100	15	5/16
25	గాడేపల్లి వెంకటసుబ్బమ్మ	11	1978	800	14	2¾
26	కొండపల్లి వెంకటలక్ష్మమ్మ	13	1981	600	16	1¾
(అ)	సరస్వతుల శేషమ్మ ఉపాధ్యాయురాలు	-	1252	2000	14	7
(ఆ)	కాళ్లపల్లి రామసుబ్బమ్మ (తాతగారికోపాధ్యాయుడు)	-	1688	2000	18	5 5/8

మాయని మిమ్ములను ప్రస్థించుచున్నాను. రాష్ట్రపు ఆదాయములో ఎక్కువభాగము ఎక్సైసుకాఖివల్ల వర్షదురున్నది. ఎక్సైసు విధానమును మార్పుటకు పూర్వము నష్టమును ఆదాయమును వివిధముగ సంపాదించుటయో నిర్ణయించుకొనవలెను. దేశాభివృద్ధికి తోడ్పడుకాఖిలను పోషించుటయూ లేక ఎక్సైసు ఆదాయమును నిరాకరించుటయూ? ఈరెంటిలో ఏది శ్రేష్ఠమో ప్రజల నిర్ణయించుకొనవలెను.

పిమ్మట మంత్రిగారు నగరమునందలి పాఠశాలలను చూచిరి. సి. యం. యస్. బోర్డింగు స్కూలునందలి వీర్పాటులను ప్రశంసించిరి. గోకలే ఆదిమాంధ్ర పాఠశాలయందు శాసన సభ్యులగు య. కొ. దేవేంద్రుడు గారు స్వాగతపత్రము నర్పించిరి. మంత్రిగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఆదిమాంధ్రులను గాంట్లుపొందు అన్నిపాఠశాలలయందును చేర్చుకొనవలయునని ప్రభుభ్యమువారు ఉత్తరువును ప్రకటించినయందు నిర్బంధించిత ప్రారంభవిద్యా విధానము అచటనుండుంచబడిన నిమ్మపాత్రులు అభివృద్ధికి రాగలనియు చెప్పిరి.

మధ్యాహ్నము 8 గంటలకు తిరురరి దిసస్య అసాసియేను.
నువారు మంత్రిగానిని సందర్శించి పాఠశాలలయం దుపయోగింప
బడు. తెలుగు పఠనీయగ్రంథములు శిక్షణానిధానము సముచుగ
లేదని చెప్పిరి. పఠనీయగ్రంథములను నియమించుటకు ప్రత్యేక
సంఘమువారు న్నారనియు, ఏ ప్రాసమునకు ఏగ్రంథములు తగు
నో ఆలోచించి నిర్ణయించుట వారి కధికారమున్నదనియు మం
త్రిగారు చెప్పిరి.

మీనాదులో మహమ్మదీయబాలురకు పెకందరీ పాతకాలను కృష్ణాకెనాలును దక్షిణముగ ఒక మహమ్మదీయ బాలికా పాతకాల ఒక పారిశ్రామికాపాతకాల స్థాపింపవలయునని మహమ్మదీయ ప్రముఖులు కొందరు మంత్రిగారిని సంధర్శింపకొరిరి.

సాయంకాలము మునిసిపలు భవనమున రావుసాహెబు
 వి. వెంకటరామయ్య నాయుడుగారి ఛాయాపత్రమును మంత్రి
 గారు బహిరంగపరచిరి. రాత్రి మంత్రిగారి గౌరవాత్మక ఒక
 గొప్పచిందు జరిగెను.

అన్నవరం ఉచితవిద్యాలయప్రారంభోత్సవము

శ్రీ అన్నవరం సత్యనారాయణ స్వామివారి దేవస్థానం ధర్మకర్తలను దానకర్తలనునగు శ్రీ రాజా యినుగంటి వేంకట రాజగోపాలరామమూర్తిప్రకాశరాయణిం బహద్రువారు శ్రీస్వామివారి దేవస్థానమునకు సంబంధించి యొకయు చితవిద్యాలయమును నేడు అన్నవరమున స్థాపింపఁజేసిరి. అందు వేదము, శ్రౌతము, స్మార్తము, సంస్కృతము, ఆంధ్రము, ఆంగ్లము, వేదాంతము, మున్నగువిద్యలను నేర్పుటకుఁ దగిన యేర్పాటులు చేయించినారు; బీదవిద్యార్థులకు భోజనవసతికలదు. బాలురకు జీతములులేవు. శ్రీవారి మహాదార్యమును వారిత్యాగమే చెప్పక చెప్పుమున్నది.

నేటి యుద్ధము ౭:౧౦ గంటలకు నీవిద్యాలయము మంగళవాద్యములతోను శృత్యుక్తముగ శ్రీ దేవస్థానమానేజరు శ్రీ చెలికాలి వేంకటసుబ్బారావుగారి యాధిపత్యమునఁ బ్రారంభింపబడెను. బాలబాలికలు సరస్వతీ ప్రముఖ జేసినపిదప నల్పవయసు లొసగబడెను. సభికులకుఁ జందనాగరు తాంబూలములొసగబడెను. సభవారు శ్రీరాజావారి యుదారతకు శ్రీవారికి శ్రీ సత్యనారాయణస్వామి సంపూర్ణాయురారోగ్య శ్రోత్యముల నిచ్చుగాక యని ప్రార్థించిన వెనుకపర్వకరతాళధ్వనులతోఁ బ్రారంభోత్సవము జయప్రదముగఁ ముగిసినది.

శ్రీవారు మున్ను శ్రీకృష్ణానందభారతీ సంస్కృతాంగ
పాతకాలకు (గోరస), ధూరివిరాళమొసగిన నెలదాతలు. ఈరెం
డు విద్యాలయముల నేకీభవింపజేసినవి శేష. లోక్సభాకారముగు
నని పెక్కుమంది తలంపుచున్నారు. ఏతద్విద్యాలయమాను
శ్రీరాజావారిని పరమేశ్వరండు రక్షింపుగాక!

అన్నవరం } పొక్కులూరి లక్ష్మీనారాయణరావు.
24-2-25 }

కేమర్లి-గారి మరణము

హైదరాబాదు, ఫిబ్రవరి 27:-మేజరురాడరికు హైరాబాదు కేమరిక్ గారు (ఫైనాన్సియోగ్రి), “హైదరాబాదు బుల్ టెక్నిక్” పత్రికా సంపాదకుడు కొంచెము జబ్బుకేసీ మరణించెను. వారి కేసును కేపు సెనిక్ మరాఠ్ లతో పూడ్చబడును.

మదరాసు వార్తలు

కృష్ణగాన సభ:—ఈసభవారి యజమాన్యమున తిరువల్లిక్కేటి వీరరాఘవ మొదలిది 81 వ సంవత్సరమున [కారదాహా] బన్ని బాయిగారునందనారు చరిత్రమును కాలక్షేపము చేయుదురు.

గొప్ప సంగీత ప్రదర్శనము:—గుగుణ విలాస సభవారి భవనవిధిగారకు సభా సభ్యులు ఈనెల 28 వ తేదీ శనివారం సాయంకాలము 5-80 గంటలకు విజ్ఞానియపురభవనమున సంగీత ప్రదర్శనమును జరిపెదరు.

క్రొత్త పోలీసుకమిషనరు:—క్రొత్త పోలీసు కమిషనరుగ నియమింపబడిన హమ్మిల్టన్ గారు నేటిదినము ఛార్జ్ పుచ్చుకొనిరి. ఇంతవరకు పనిచేయుచున్న హానింగుటనుగారు చేపట్టినవిషయము ఇంగ్లాండునకు ప్రయాణమయ్యెదరు.

శ్రీ శ్రీ దాక్షరణి కోమలగారు:—చెన్నపురియందు లి మ క యా లి క్ల వో వారు నేటి దినము ఉదయం 2 క ప్రత్యేక సమావేశమును జరిపి కోమలగారి మరణమునకు చింతింప వారికుటుంబముపట్ల సానుభూతి తెలుపుచు తీర్మానములను గావించిరి. త్వరలో 2 క బహిరంగసభ జరుపుటకు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు.

సామాజ్య కుప్పరంగనివారణ నిధి:—ఈనిధికి జి.టి.వి.సి. యస్. గారు బ్రగడియరు జెనరలు మగ్నేయగుగారు చెబి నారు రూపములు సి. హెచ్. జయమల్లీను సాహెబు అందు కంపెనీవారు 25 రూపములు విరాళము లొసగిరి. మొత్తముమీద రూ 14200 విరాళములు వసూలయ్యెనని కార్యదర్శిగారు తెలుపుచున్నారు.

శ్రీ శ్రీ దామెల్ల రామారాయస్మారకసభ:—ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘయాజమాన్యమున శ్రీ దామెల్ల రామారావు అకాలమరణమునగుర్చి సానుభూతి తెలుపుటగాను శనివారము 5 గంటలకు పచ్చయ్యప్పకళాకాలయందు శ్రీయుత హరింద్రనాథ ఛటోపాధ్యాయగారి అధిపత్యమున బహిరంగ సభ జరుగునుగాన ఎల్లరు విచ్చేయ బ్రాధితులు.

డబ్లి ప్రభుదంపతులు:—ప్రస్తుతము భారతదేశమున పర్యటన మొనర్చుచున్న డబ్లి ప్రభుదంపతులు నేటిదినము రాత్రి బెంగళూరునుండి ప్రయాణమయ్యెదరు. డబ్లి ప్రభువు గారు 1902 మొదలు 1906 సంవత్సరమువరకు విర్మాండు లార్డు లెఫ్టి నెంటుగను 1908 మొదలు 1911 వరకు ఆస్ట్రేలియా గవర్నరు జెనరలుగను పనిచేసిరి.

లక్ష్మీరత్న కాలండరు:—చెన్నపురి జార్జ్ టవును తంబునెట్టివిధి 816 వ గృహమున వ్యాపారము చేయుచున్న “లక్ష్మీరత్నము లిమిటెడ్” కంపెనీవారు పంపిన కాలండరును కృత్జ్ఞతతో నందుకొంటిమి. ఈకాలండరులో కొన్ని విశేషములు కలవు. చెన్నపురి ప్రేమాసన్నుల బొమ్మయిన్నది. ఈబొమ్మను నేడు [27-2-28] ఉదయముననే చెన్నపురి గవర్నరు తెరచెను. ఆకట్టవనునకు లక్ష్మీరత్న కంపెనీవారు చపటా [ప్లాండు] పనిచేయించిరి. ఈకాలండరు నేడే వెలువడినది. దీనియందు 1925 మార్చి మొదలు 1926 మార్చివరకు 18 నెలలకు 18 పేజీలున్నవి. ఇదిచూచుటకు చాల ముచ్చట [నీలు] గానన్నది. ఫిరోజ్ టైల్స్, లక్ష్మీరత్నాండు పోర్టులాండు సిమెంటు, రత్న గ్రైన్లు, సలోనిటు ఆస్పెస్టాసు సిమెంటు షీట్లు, మున్నగు పరకులను వీరు విక్రయించెదరు. చాలకంపెనీలకు ఏజెంట్లుగాగూడ నున్నారు. వలయువారు పైచిరు సామాను చూడవలెను. దీనిని వివరముగ విల్లిండుట కడమ లేదుగాన కడు సాగుగా నున్నదని చాలును.

విజయనగరము మహారాజాగారు
విరోపాఖండమున కేగుట

శ్రీవిజయనగరము మహారాజాగారు చెన్నపురిమీదుగా కొలంబోవల్లి ఆటనుండి విరోపాఖండమున కేగదలచి నేడు స పరివారముగా విజయనగరమునుండి మెయిలులో బయలుదేరిరి. పౌరులు వందలకొలదిగ రైలుప్లేటునకు వచ్చి వారిని సాగ నంపిరి. (స్వకీయవిలేజ్ లి తిలివార్)

పోలీసువారి అక్రమచర్య

మైలాపూరు పోలీసేరము

హైకోర్టువారి తీర్పు

మైలాపూరు మలేమాన్ పోలీసు యందలి భవనముందు 22-5-28 న ఇంటికి కన్నమువేసి సాత్తు అపహరించిన సేరము పై 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటుచే శిక్ష వేయబడిన మునగను, మురుగడుఅను (చిత్రారు నివాసులు) వారలకేసు నేడు న్యాయ మూర్తి దేవదాసుగారు తీర్పునొసంగుచు పోలీసువారి చర్యను తీవ్రముగ విమర్శించిరి.

ప్రాసిక్యూషనువారి వాదన ప్రకారము 1, 2 ముద్దయిలు బంధువులనియు, వారిరువురుగలసి ఒకనగలవర్తకునివద్దసామ్మి లనమ్మిరనియు, ఆనగలవర్తకుడు బారిష్టరుగానున్న జాక్వరు స్వామినాథనుగారితో ముద్దయిలుసంప్రతించుచుండిరిని చెప్పె ననియు చెప్పిరి. డా॥ స్వామినాథనుగారు తాను వారితో ఆ పోలీసువారియందును నిరాకరించెను. 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటుసేరమును విచారించి మొదటిముద్దయికి 2 సం॥ లు రెం డవవానికి ఒక సంవత్సరము శిక్ష విధించిరి.

అపీలునందు మొదటిముద్దయి పక్షమున వి. యల్. య తిరాజు, 2 వ వానిపక్షమున వి. రాజగోపాలాచారిగారు వా దించుచు ముద్దయి పక్షముందు వకీలుగనున్న డా॥ స్వామినాథ నుగారిపై సరిగ ముద్దయిలకేసు విచారణదినముచే వేరొకకోర్టు నందు హాజరుగనటల సమయబడేయింపబడెననియు, అందువ లన విచారణదినమున ముద్దయిలకు తమపక్షము సరిగవాదించబడ లేదనియు, ముద్దయిలకు వ్యతిరేకముగ అసంబద్ధము, అపేతు కమునకు సాక్ష్యము ప్రవేశపెట్టబడెననియు వాదించిరి. క్రా నుప్రాసిక్యూటరు ప్రభుత్వపక్షమున మాట్లాడుచు డా॥ స్వామి నాథనుగారిని కేసువిచారణదినమున వేరొకకోర్టు హాజరుగనటల సమయబడేయింపబడెననియు దుర్బలముగాదనియు వా దించిరి.

ముద్దయిలు మదరాసునందు లేనికారణమున నిరటిసం వత్సరమే విచారణ ప్రారంభింపబడలేదు. మొదటిముద్దయి 3 కేసులలో సంబంధముగలిగియుండెను. 3 కేసులలోను డా॥ స్వామినాథను ముద్దయిపక్షము నహించెను. కేసులన్నియు 1924 సం॥ జూలై 24 కి వాయిదావేయబడెను.

జూలై 2 వ తేదీ రాత్రి పొద్దుపోయినపిదప ముగిసినది నము 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటు కోర్టులో మాడవకేసునం దు సాక్ష్యమునొసంగుటకై హాజరుగావలసినదని డా॥ స్వామి నాథనుగారిపై సమయ బారీచేయబడెను. జూలై 3 వ తేదీ న మాజిస్ట్రేటు మొదటిరెండుకేసులు విచారించి మాడవకేసు నందు డా॥ స్వామినాథను గారిని సాక్షిగ విచారించిరి. మాడ వతేదీ ప్రాసిక్యూషన్ వారిసాక్షిగ విచారించబడినందున 4 వ తేదీ ముద్దయిలపక్షము వాదించుట అనుచితమని స్వామినాథను గారు భావించిరి. ఆదినముననే ముద్దయిపై మాజిస్ట్రేటుగారు సేరము నాలోపించిరి. జూలై 3 వ తేదీన ముద్దయిలకు వకీలు లేనందున డా॥ స్వామినాథనుగారిని క్రానుచేయువారు తేరైరి.

న్యాయమూర్తి తమ యభిప్రాయముల నొసంగుచు జూలై 2 వ తేదీ డా॥ స్వామినాథనుగారిపై రాత్రి పొద్దుపో యినపిదప సమయ బారీచేయబడుటవలన పోలీసువారి చర్య విశ్వసనీయమునకు సంశయస్పదమనియు, పోలీసువారి చర్య కేవలము దూష్యమును అక్రమముననియు, వారలకు సమయ గావించి తమతమ సలిపినందులకు గాను గొప్ప తప్పిదమొనర్చి రనియు పలికిరి. నిండు అనుభవము గల్గిన 3 వ ప్రెసిడెన్సీ మాజిస్ట్రేటుపదవినం దుండు న్యాయాధికారి పోలీసువారికి లోబడి ముద్దయిలు తగిన: వకీలును ఏర్పరుచుకొనుటకు తగిన అవకాశ మొసంగకుండు పెంతయు ఆశ్చర్యకరమనియు, పోలీ సువారి చేతిలో మాజిస్ట్రేటు యంత్రమువలె నుండెననియు పలికిరి.

అంత్యమున న్యాయమూర్తి తీర్పు వొసంగుచు మాజిస్ట్రేటు అనుసరించిన విధానముచే విచారణ దుర్బలమై పోయెన ని తలంచి క్రింది కోర్టు తీర్పు త్రొవ్వెచి తిరిగి మాజిస్ట్రేటు గారిని విచారణ జరుపవలసినదిగ ఉత్తరు వొసంగిరి.

సుప్రసిద్ధశిల్పి వి. వి. వాగ్ గారు

గవర్నరుగారు శిల్పిశాలను సందర్శించుట

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 26:—సుప్రసిద్ధ భారతశిల్పి కళాధర్మగు వి. వి. వాగ్ గారి శిల్పిశాలను నేటిసాయంత్ర మందు జొంబాయి గవర్నరుగారు సందర్శించిరి. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—కోయంబత్తూరు జిల్లా మజిస్ట్రేటు,

కల్లెరు హెచ్. ఎ. బి. వర్మనుగారు కోయంబత్తూరు నుండి నేటిదినము ఉదయం చెన్న పురికి వచ్చిరి. గా. కె. వి. రంగ స్వామి అయ్యంగారు నేటిదినము ఉదయం ఢిల్లీనుండి చెన్న పు రికివచ్చిరి. నైజాముస్టేటు రైల్వేలకు చేరిన కల్లెరు కాల్లె రైటు బాడ్ హార్వటుగార్లు ఎ. బి. టెరెజోగారు నేటి ఉద యం చెన్న పురికి వచ్చిరి. దక్షిణ ఇండియా రైల్వే ఏజంటు బి. సి. స్కాటుగారు తిరుచినాపల్లినుండి చెన్న పురికి నేటిదిన ము ఉదయం వచ్చిరి. భర్తదాయముల బోర్డు అధ్యక్షులగు సర్ టి. సదాశివఅయ్యగారు నన్నరాత్రి బెంగళూరుకు (నేగారు కోయంబత్తూరు వెళ్లిరి. జె. సి. మొలార్ ని. సి. యస్. గారు భార్యనుకలెతోమాడ నేటిదినము ఉయం చెన్న పురికి వచ్చిరి. రేపు వారు ఇంగ్లాడునకు ప్రయాణమయ్యెదరు.

దక్షిణ భారత వ్యాపారము కీడలు

పుట్టుబాటు పండ్లములు

బి. సి. మిల్లువారు యమ్. యస్. యమ్.

రైలువే సంఘముతో నాడి సమానులగుట

బక్కింగుహాము కర్నాటకమిల్లువారు రైలువేళ్లువా రితో పోటీకేయుట కిది మాడవతూరి. నేటికేదో యొక పక్షము గలువక తప్పతని ప్రేక్షకులెల్లరు తీర్మానించుకొనిరి.

ప్రథమ 80 నిమిషముల కాలములో మిల్లువారు ఆంట్లో ని నాయకత్వముక్రింద ముహూరుగ నాడి ప్రతికర్షులపై జయ మొండగలరని ఊహించుట కవకాశమొసంగిరి. కాని రైలువేళ్లు బ్లువారి గోలుకీపరు జాగరూపతగలిగి గోలుగాకుండ సందర్శిం పజాలెను. రెండవఅరగంటయందును ఇరువురు ఒకరిపైనొకరు గోలుచేయజాలక పోయిరి. పిదప మరికొంతకాలము ఒసంగబడె ను. ఈమారు రైలువేవారు మిల్లువారిపై గోలుగొట్టిరి. ఇంకేమి రైలువేవారు గెల్చినయె ఎల్లరు తలంచిరి. సభ్యుల ప్రాత్యాహ్న పూరిత వాక్యములకు కరతాళములకు మొరేదు. కాని మిల్లు వారు కేపించిన స్వల్పసంకాశముందు ఉత్సాహమును పురిగొల్పి కొని రైలువేవారిపై గోలుకేసిరి. అందుచే నిరువురు కడకు సమానులైరి. నేను తిరిగి ఆడుదురు.

నేటి దిన చర్య

(భారతకానసభ)

ఫిల్మి, ఫిబ్రవరి 27:—భారతకానసభ నేటియడయ మున తిరిగి సమావేశమయ్యెను.

వి. రెడ్డిగారికి జవాబుచెప్పవ నివిజనస్థి నుకమిలేవారి కిఫారసులలో చాలవరకు భారతకానసభ యెదుటికి కానము లు చేయబడునిమిత్తము తీవ్రనిరావడు నూచనలై యున్నవని సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాంధే ముద్దమున గారనిరి.

మెహతాగా రనేక ప్రశ్నల నడిగిరి. మెహతాగారికి జ వాబుచెప్పవ సిమ్ముగా రొక ప్లేటుమెంటును బల్లపై నునిచిరి. మూలధన కార్యక్రమముక్రింద సాధారణ ఖర్చులక్రిందను ము ఖ్యమైన రైల్వేలు 1922-23 లోను 1923-24 లోను కొన్నటు వంటి దిగుమతి విస్తృతులయొక్కయు హిందూదేశ వస్తువుల యొక్కయు విలువను అప్లేటుమెంటు తెలుపుచుండెను. 22-23 లో దిగుమతిచేయబడిన రైల్వేసామానులవిలువ రు 21.69 కో ట్లు హిందూదేశములోనున్న వస్తువులు రు 9.17 కోట్లు. 1923 24లో దిగుమతి సామానులు రు 18.79 కోట్లు. హిందూదేశ ములోనివి 8. 27 కోట్లు. మొత్తముమీద కావలసినవస్తువులలో నూటికి 1922-23 లో 27.71 చొప్పునను 1923-24 లో 80 05 చొప్పునను హిందూదేశములో కొనబడిన వస్తువులక్రింద బొగ్గు రాయి, ఇటుక, నున్నము మొదలైనవిచేర్చబడలేదు ఇవన్నియును సాధారణముగా హిందూదేశములోనేకొనబడుచున్నవి. రైల్వేలకు సాధారణముగా కావలసిన వస్తువులలో అనగా వాగములకుట్టు టకు కావలసిన భాగములను తగూచుచేయుటలో యింజనీరింగు పరిశ్రమయొక్క స్థితి యెట్లున్నదో విచారించుటని టూరిపుబోర్డు వారిని అడుగుతుండగా యిది యిండియా దొరతనమువారు విచా రించుచున్నారని విమ్ముగారు మరణించెప్పిరి.

కతన కానసములను రద్దు చేయవలసినదనియు, రైల్వే కంపార్టుమెంటులను ఆంగ్లో యిండియనుల నిమిత్తమును యూ రపీయసుల నిమిత్తమును రిజర్వు చేయరాదనియు భారతకానస సభవా గామోదించిన తీర్మానములను రెండింటిని ప్లేటుకొన్ని టువారు నిరాకరించినరొ కార్యదర్శిచెప్పగనే ఆనధికారుల వైపు నుండి వస్తుస్థితి కేవల వివరణ:

(అ. ప్రె.)

రైల్వే డిమాండులు

రైల్వేబోర్డు క్రింద తగ్గింపబడిన 9,07,900 రూపాయల గ్రాంటు

ఆమోదింపబడెను

రైల్వేబోర్డు క్రింద నూరురూపాయలు తగ్గింపుడని
పెట్టిన లాల్ బాదునిచందుగారి
తీర్మాన మోడిపోయెను
(భారత శాసనసభ)

ఫిల్మ్, ఫిబ్రవరి 26:—గ్రాంటుల విషయమున రైల్వే
డిమాండులపై శ్రీమంతుల భారతరాజనసభలో తిరిగి చర్చ జరిగెను.
శ్రీమంతుల భారతరాజనసభలో తిరిగి చర్చ జరిగెను.
శ్రీమంతుల భారతరాజనసభలో తిరిగి చర్చ జరిగెను.

శ్రీమంతుల భారతరాజనసభలో తిరిగి చర్చ జరిగెను.

ఆక్టోబరు కమిటీవారు 4 సంవత్సరముల క్రిందటనే
శిఫారసుచేసిన రైల్వే నిర్ణయసంఘమున స్థాపించబడిన మేమైన
దని ప్రభుత్వమువారి నడుగుటకు 100 రూపాయలను తగ్గింపవల
సినదని డి. సి. నియోగిగారు ఉపపాదించిరి.

ఆలస్యమైనది సర్ చార్లస్ యిన్స్పెక్టరు జనరల్ గారిని
ఆక్టోబరు కమిటీవారు నూచించిన విషయమునకు ప్రభుత్వము
వారు రైల్వేబోర్డువారునుగూడ అంగీకరించిరి. ఏలన ఆట
పంటిసంఘ మొకటి యున్నయెడల తగావాలి వెంటనే పరి
ష్కారమును, అదియునుగాక రైల్వే విషయమున ప్రజలకు
గూడ విశ్వాసము జనించును. ఈయన మాటలను నిన్న
పండిత మోతీలాలుగారు తెలియజేసిరి. ప్రభుత్వపు నూచన
1928 సంవత్సరము ఆరుకాలమున కేంద్రసలహాసంఘములో
చర్చించబడెను. రైల్వే రైల్వే నిర్ణయించు విషయము ప్రపంచ
ములో కెల్ల గొప్పసాంకేతికవిషయము. రైల్వే విషయమున తగా
వాలను ఆసంఘము బహిరంగముగ విచారించును. 1928 ఆరు
కాలములో సలహాసంఘమువారు రైల్వే సంఘము రైల్వే
నిర్ధారణజేయసంఘముగా నుండరానియు అది యొకవిచారణ
సంఘముగా నుండవలెననియు ప్రభుత్వమువారితో అంగీకరించి
యున్నారు. 1924 సంవత్సరములో మొదటనే దీనివిషయమున
యిండియానుంట్రి ప్రభుత్వమువారు పంపగా దానికి జవాబు
గడచిన జనవరిలో వచ్చెను. ఆ జవాబులో ఒకరహస్యవిషయ
మున్నదనియు దానిని సమాజేశము సమాప్త మగులోగా సలహా
సంఘమువారికి రహస్యముగా తెలియజేయుదు ననియు చెప్పి
యున్నారు. దానిసంగతి తెలిసినవంటే రైల్వే సంఘము స్థాపింప
బడవచ్చును.

నుమారు ఎంతకాలములో జరుగునని సర్ ఫ్రెడరీక్
మహానుభావులను రామచంద్రరావుగారు వాణిజ్య
సభ్యునడిరి. అదంతయు సలహాసంఘమువారి వైఖరిని బట్టి
యుండునని వారు జవాబుచెప్పిరి. కలీబర్డిన్ అసామ్యము
గారికాశ్రయ జేయగా ఆసంఘములో ఒకలాయరు అధ్యక్షు
డుగాను రైల్వేను వాణిజ్యమును తెలుపువాడగు సభ్యులు
గాను ఉండురని సర్ చార్లస్ యిన్స్పెక్టరు జనరల్ చెప్పిరి.

ఆసంఘము ఆక్టోబరు కమిటీవారు చెప్పినట్లుగా చట్ట
సమ్యక్మైన సంఘముగానుండునా తేకేవలము విచారణసంఘ
ముగానుండునాయని మణ్సుగం చెట్టిగారిడిగిరి.

రైల్వే సంఘమును చట్టసమ్యక్మైన మైనసంఘముగా చేయవలెనని
ఆక్టోబరు కమిటీవారి ప్రతిపాదనలను తమకునిశ్చయముగా
జేయదని సర్ చార్లస్ యిన్స్పెక్టరు జనరల్ చెప్పిరి. అది ప్రభుత్వము
న విచారణసంఘముగా నుండును.

ప్రభుత్వమువారు రామచంద్రరావుతోడనే నియోగిగారు
తమ తీర్మానమును సుపసంహరించుకొనిరి.

మూడవతరగతి రైల్వే తగ్గింపబడుటపై రు 1000-
తగ్గింపవలెననుజోషీ గారి తీర్మానముంగిరింపబడెను.

మూడవతరగతి ప్రయాణికుల కట్టములను తీర్చి రైల్వేను త
గ్గింపజేయుటపై రు. 1000. తగ్గింపవలెనని జోషీగారిక తీ
ర్మానమును పెట్టిరి. గంగానాథసింహగారు దానిని బలపరచిరి
రైల్వేను తగ్గించుటకంటె రెండు తరగతి ప్రయాణికులకట్టములను తీ

సికేయుటపై సౌకర్యములను కలిగించుటయే యిప్పటి ముఖ్య
వసరమున హుస్సేన్ ఖాన్ తీర్మానమున కట్టుపెట్టిరి.
డాక్టరు లోనాకరుగారు జోషీగారిని బలపరచిరి.

సర్ చార్లస్ యిన్స్పెక్టరు జనరల్ దానివిషయమై చర్చించుటకు
తగిన అవకాశమువచ్చినదని సంతసించిరి. 1918-14 లో కంటే
1923-24 లో రైల్వే రైల్వేలో మొదటితరగతిలో నూటికి 68
చొప్పునను రెండవతరగతిలో నూటికి 77 చొప్పునను, యింట
యతరగతిలో నూటికి 70 చొప్పునను, మూడవతరగతిలో నూటికి
64 చొప్పునను హెచ్చుచేయబడినది. ఆకాలమున రైల్వేల
కు కర్చులు నూటికి 167 చొప్పున పెరిగినవి. అటువంటిసమ
యమున రెండు తరగతి రైల్వేలో నూటికి 64 చొప్పున హెచ్చిం
చుట సహేతుకముకాదా? మొదట 1/2 పైస తగ్గించినను 4 1/2
కోట్లకర్చును. అందులకు విగులుతుందనుకొన్నదానిలో 6 1/2
కోట్లకర్చుపోవును. జనరల్ డివిన్యూకువారియ్యగారిని దానికం
టు యిదితక్కువగానున్నది. జనరల్ ఎక్స్ ప్రెస్ రూప 780 లక్ష
లను యీసంవత్సరమును వచ్చేసంవత్సరమును కట్టవలసియున్న
పుడు వారి రిజర్వునిధిని వృద్ధిచేసినవారగుదురు. ముఖ్య
ముగా పరియైన వర్షము ల మీద ను మం ద ము గా ని
వర్తకముమీదను రాబడికి ఆధారపడి యున్న పు డి డి
యొకపెద్ద ప్రశ్నయై యున్నది. వర్షము సకాల
మున కరియకపోయినట్లయిన చిక్కు తలస్థించును. మరియు
హిందూదేశమున సగటున ప్రతిమూడుపుడు సాలకు రెండు
సార్లు మొత్తముమీద రిక మైల్ల ప్రయాణము చేయుచున్నా
డు. కావున మైలుకు 1/2 పైస తగ్గినయెడల రి అజాబు మాత్రము
ఆవాయగును. మరియు వర్తక వ్యాపారమెంతయెక్కువైనను వచ్చే
సంవత్సరము రిక లక్షలకంటె యెక్కువరారు. నష్టముమాత్రము
4 1/2 కోట్లయియున్నది. తీర్మానమునందు నాకు సానుభూతి తేక
పోలేదు గాని యిప్పుడు హిందూదేశమున కవసరమైనది జీవిత
పరిమాణమునెక్కువజేయుట ఇండియాకులకు వాంఛితేవుగావున
పరిశ్రమ లభివృద్ధియగుటలేదు. రైల్వే యభివృద్ధిలో లంకావేయ
బడిన హిందూదేశ యైక్వర్త్యమును గోరిన యెడల రైల్వేలను
రిజర్వుంచుకొనుటకు సభవారు చేయవలెను. వచ్చే ఆరుకాల
కాలమున మూడవతరగతి రైల్వే విషయమును విచారింపజేసి తద్వి
షయములను సభ వారియెదుట నుంచెదను. అని యిన్స్పెక్టరు
జనరల్ చెప్పిరి.

రైల్వే హెచ్చుజేసిన యెడల ప్రయాణికులలో మార్పు
కలగలేదని హరిశ్చంద్ర విష్ణుదాసుగారు తలచిరి. లక్ష్మీనారాయణ
రామయ్యగారు జోషీగారిని బలపరచుచు యిట్లనిరి.
రైల్వే హెచ్చుజేయకపూర్వము ప్రయాణికుల సంఖ్య
250 లక్షలు హెచ్చి యిప్పుడు 100 లక్ష లు వరకే
హెచ్చినది. కర్చులు తగ్గించుకొనవచ్చును. రెండుకోట్ల మా
త్రము వ్యయమొనర్చినట్లయిన పేదలకును కొద్దికొద్ది దూరము
లపోవు కూలివాండ్లకును సాయముజేయు నిమిత్తము ప్రభుత్వ
మువారు 60 మైళ్లవరకు రైల్వే తగ్గింపవచ్చును. రు 1000/-
తగ్గింపవలెనను జోషీగారి తీర్మానము పిమ్మట ఓటుకుపెట్టబడి
సభవారిచే అంగీకరింపబడినది. అనుకూలముగా 50 మందియ
ను ప్రతికూలముగా 48 మందియు ఓటుచేసిరి.

రైల్వే శాఖామార్గములవిధానము

రంగస్వామియ్యంగారి అనమ్మతి

రైల్వే శాఖామార్గముల యెడల ప్రభుత్వమువారు రవలంబిం
ప నున్న నూతనవిధానమునకు అసమ్మతిని తెలుపుదు రు 100/-
ను తగ్గించవలెనని రంగస్వామియ్యంగారు ప్రతిపాదించిరి.
రైల్వే విధానముపై సభవారికధికారమే యున్నయెడల సభవారి
తో చెప్పకుండ ప్రభుత్వమువారు తీర్మానము కేలప్రకటింప
వలెను. కేంద్రసలహాసంఘమువారు దీనికెట్లు సమ్మతించిరి. పూ
ర్వము స్థానిక ప్రభుత్వమువారి బలముగల జిల్లాబోర్డుస్థాయిలను
రైల్వేబోర్డువారు తమ ఇచ్చవచ్చినట్లు అన్యాయముగా చూచెడి
వారు. మరాఠ్ ప్రాంతములో జిల్లాబోర్డులు మూలధనమును సమకూ
ర్చినవి. శాఖామార్గములను నిర్మించుటకు రైల్వేబోర్డువారు అం
గీకరింపకున్నచో వారు దానినేమీచేయవలెను. హిందూదేశము
న రైల్వేలను ప్రజాయత్రము చేయుటకు శాసనసభవారు అంగీ
కరించినచో తమరాష్ట్రములలో జిల్లాబోర్డులవారు రైలుబా
టలను నిర్మింపకూడదని యర్థముకాదు. శాఖామార్గములను పుర
జాలకుల న్యాధిపత్యముచేయుట రైల్వేలను ప్రజాయత్రమొనర్చువి
ధానము ననుసరించియుండవలెను. ప్రభుత్వమువారు దీనివిషయ
మై చెప్పిన దేమాత్రమును స్వప్నముగా లేదు. రైల్వేబోర్డువారు
ఏ మార్గమునైనను నిర్మింపలేకపోయినయెడల స్థానికాధికారు
లకు ఒప్పజేప్పవలయును తరువాత విచారింపబడునని చెప్పబడి
నది. ఇతియేమాత్రమును శుష్టముకాలేదు. లాభమువచ్చేమార్గ

ములన్నియు తాము నిర్మించుకొని లాభములేనివాటి విషయము
న స్థానిక ప్రభుత్వమువారిని గ్యారంటీనియమని అడుగుట యే
మాత్రమును బాగుగలేదు. అని రంగస్వామియ్యంగారు
చెప్పిరి.

విల్సంగారు అయ్యంగారి తీర్మానమును బలపరచిరి.
కాని రైల్వేనిర్మాణములో ప్రయత్నములను గూర్చి
వారు ముఖ్యముగాచెప్పిరి. దేశములో కావలసినమొత్తము మూ
లధనములో శాఖామార్గములు తెచ్చుధనము చాలస్వల్పముని సర్
చార్లస్ యిన్స్పెక్టరు జనరల్ చెప్పియున్నారు. ప్రశ్ననాలోచింపవల
సినది యీ విధముగాకాదు. కొన్నికొన్నిచోట్ల ప్రయత్నముల
యత్నముల వలననే రైల్వేలు నిర్మింపబడినవి. ప్రభుత్వము వారు ప్రై
వేటు యత్నములను చంపవలెననియు చూచుచున్నారు. అది వాక్య
ములేదు. ప్రభుత్వమువారు పూనుకొననిచోట్ల ప్రయత్నము ప్ర
యత్నములకు పూర్తియైన అవకాశ మొసంగవలెను. లేకున్న
యెడల ప్రభుత్వమువారియొక్కయే కాఫిత్యము పింపబట్టా
డును. ఒక చోట రైల్వేకాలనెన్ రోడ్ ప్రభుత్వమువారి
చెప్పవలసియుండును. రైల్వేబోర్డుయొక్క ఆర్థిక కమిషనరు
పదవికి వచ్చేఖాళీలో భారతీయుని నియమించు విషయము
అనుకూలముగా విచారింపబడునని నిన్న సర్ జేసీల్ బ్లాక్టు
గారు చెప్పియున్నారు. ఈ స్టేటుమెంటు విరివిగా ప్రచురణ
లోనికి లేబడునని నాకు నమ్మకము కలదని చెప్పిరి.

ఆర్థికకమిషనరు గా భారతీయుని నియ
మింతురా?

సర్ జేసీల్ బ్లాక్టు:—ప్రచురణలోనికి తెచ్చేయె
డల హక్కులు శాఖయముగా విచారింపబడునని చెప్పుచు
న్నారు.

విల్సంగారు:—ప్రచురణలోనికి లేబడుట నిశ్చయము.
అసంతృప్తినిగూడ కలిగించును. ప్రభుత్వమువారి పద్ధతి యిది
యాయని నేను గట్టిగా అడుగుచున్నాను. నాయుద్దేశ్యము
ప్రకారము శాఖామార్గమున కది భిన్నముగానున్నది. ప్రశ్నత
మముగా పనిచేయుట కదిభిన్నముగానున్నది.

సర్ జేసీల్ బ్లాక్టు:—అయ్యో! ఇదంతయు ప్రస్తు
త చర్చకు సంబంధించినదేనా?

ఉపాధ్యక్షుడు:—ప్రస్తుతము చర్చలోనున్న తీర్మాన
మునకు సంబంధించని యీ మాటలను చెప్పటకు గౌరవనీయు
డగు యీ సభ్యుడు మరియొక సమయము చూచుకొనునని నా
కు నమ్మకముకలదు.

నూటికి తన 7 ను ఖాయము చేసుకొన్న
నేగాని యీ ప్రాజెక్టును ప్రభుత్వ
పు టైలాకు (ఆర్థికసభ్యుడు) కాంక్ష నుచేయలేదు. గ్యారంటీ
లేకుండా ఒకమార్గమును నిర్మించెదమని ప్రయత్నము యత్నము
లేవలెక చెప్పినయెడల ప్రభుత్వపు టైలాకు నిరాకరింతును. ఏ
లనన నూటికి 7 చొప్పున లాభమురాదని అటువంటి ప్రయత్న
ముల నేల నిరాకరింపవలెను. ఈకంటేపెనిలో చాలభాగము
సామాన్యజాతాలకు కలిగి లాభపట్టములను పూనుకొని
యున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి నూచనను ఏల ఒప్పుకొనవలసినవచ్చినదో
సలహాసంఘసభ్యులగు సర్ ఫ్రెడరీక్ మహానుభావులను భావించి
గారు చెప్పిరి. మంత్రులను గవర్నరును కలిసి పనిచేయుచున్న
మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానమును ఒప్పుకొనిరి గావున
అది సంశ్లేషికమయినదని యెంచవలెను. కాని రైల్వే
బోర్డువారు నిర్మింపనిచోట్ల లోకలుబోర్డు
వారు నిర్మించునట్లు చేయవలెనని రంగస్వామియ్యంగారు
చెప్పివలయును అనుకూలముగా విచారింపవలసినదే. ప్ర
స్తుతమున్న శాఖామార్గముల పరతులు పనికిరావని ఆక్టోబరు
కమిటీ శిఫారసులనుండి ఆయన చదివి వినిపించెను. ఏలన
గా అనిచిత్తుల నెక్కువజేయును ఈమార్గములకు ఏవిధము
గా గ్యారంటీనిచ్చినను తుదకు హిందూదేశములో పన్నిచ్చువా
నికి గ్యారంటీ యిచ్చినట్లుగును. అట్లయింపవలెనా? స్టేటుకొన్ని
లలో సర్ మాన్వే దాదాభాయియ్యును మరొకరును చెప్పిన
టు దీనికంతకును రహస్య మేరునగా ప్రభుత్వమువారి కాగితము
లపై పెట్టుబడి పెట్టుటకంటె అంతకంటె నెక్కువలాభమొనరవలెనని
లో పెట్టుబడి పెట్టుటకంటె ప్రజలను చేయుట విల్సన్ డాన్స్ గార్ల
కిష్టములేదు. అప్పుడు సభవారు ఘోషారమునకు లేడిరి.

బొగ్గుకు హెచ్చుకే ప్రస్తుదని కస్తూరిభాయిలల్లు
భాయిగారు పెట్టిన నిరసనతీర్మానము ఓడిపోయెను

నియోగిగారికి జవాబుచెప్పచు సర్ కాంపుల్లెల్లొగోడు
గారిట్లుచెప్పిరి. సముద్రముమీదకంటె భూమిమీద రైల్వే ఏల

హెచ్చుగానుండునో ప్రతిపక్షి వానిని తెలియను. అందువలన నే దొరతనమూరు బొగ్గును కలకత్తానుండి బొంబాయికి సముద్రమీద తెచ్చుచున్నాడు. విశాఖపట్టణం హార్బరును అభివృద్ధిచేయుమని నేను మొదటినుండియు చెప్పుచున్నాను. భూమి మీదకంటే సముద్రమీద ప్రయాణముచేయక గ్రహించువరకు హిందూదేశములోని పరిశ్రమలు అభివృద్ధి చెందవు.

భూమిమీద హెచ్చుకట్టున్నవి గావుననే విదేశీ భాగ్య హిందూదేశములో జయప్రదముగా పోటీపలుపుచున్నది. బొగ్గు మిక్కిలి చౌకవస్తువు గావున కలుగుగాడ సాధ్యమైనంత చౌకగానుండవలెను. అని పురుషోత్తమదాసు థామారుదాసు గారుచెప్పిరి. ఈశేట్టప్రశ్న వచ్చేసంవత్సరము తిరిగి విచారించబడునని వాణిజ్యసభ్యుడు నమృకము చెప్పేయెడల ఉపపాదకుని సవరణ ఉపసంహరింపబడును అయిన సలహాజేప్పెను.

నూటికి నూరుచొప్పున బొగ్గుఖరీదు ఎక్కువైతే కేపు మాత్రమునూటికి 80 చొప్పుననే హెచ్చినదనియు కర్పణగూడ నూటికి 106 చొప్పున హెచ్చినదనియు ఆలోచన బొగ్గువర్తకములోనే యున్నదనియు కావున సవరణను నిరాకరింపవలసినదని సర్ చార్జ్యుయిస్టుగారు చెప్పిరి.

54 ఓట్లవలన లాల్బాయిగారి తీర్మానము నిరాకరింపబడెను.

అనుకూలము 50 మందియుండిరి.

3-వ తరగతి ప్రయాణీకులయొక్కట్లు

రైల్వేబోర్డుక్రింద రు 100 తగ్గింపుదని లాల్బాదునీ చందుగారు ప్రతిపాదించుట

తీర్మానము ఓడిపోయెను

3వ తరగతి ప్రయాణీకులకు నీరులేదు. విక్రమాలయము లు లేవనికష్టములుచెప్పి రైల్వేబోర్డు డిమాండులో రు 100/- ను తగ్గించవలెనని లాల్బాదునీ చందుగారు పహించిరి. 3 వ తరగతి ప్రయాణీకులు పశువులకంటే పీనముగా చూడబడుచున్నారని. ముఖ్యముగా రైల్వేయంద్యోగుల లంచ గొండితనమును గూర్చియు చెడునడతను గూర్చియు చెప్పిరి.

అట్లుమాట్లాడరాదనియు సభవారును ప్రజలును వారిని యెక్కువగౌరవముగా చూచినట్లయిన రైల్వేవారిలోగూడ మాతృకనబడుననియు కలనల్ క్రాఫ్టర్లుగారిని.

సర్ చార్జ్యుయిస్టుగారు రిట్లనిరి. దుశ్చిందుగారి తీర్మానమును ఒప్పుకొనుటకుముందు సభవారు ఆమాటలయొక్క తీవ్రతను గమనింపవలెను. సభలోనివా రువరైనను అధికారమున్నదని అట్లు మాట్లాడరాదు, చెడునడతలు లంచగొండితనమును అన్ని రైల్వేలోను అన్నిచోట్లనుగలను. కాని ప్రజలు దానిని ప్రోత్సహింపరాదు. వాగను శస్త్రయులలోనున్న లంచగొండితనమును తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు పనిచేయుచున్నారు. కానియెక్కువవాగనులను సప్లయిజేయుటయే దీనికివరిష్కారమార్గము ప్రస్తుతము లాల్బాదునీచందుగారుతనతీర్మానమునుపసంహరించుకొని ఏదైనప్పట్ల పైన తీర్మానము చేసినయెడల దానివిషయము వెంటనే విచారించబడును.

వాలీమహమ్మదు హుస్సేన్లీగారు తీర్మానమును బలపరచి రైల్వేయంద్యోగుల మొరకుతనమును తెలియజేసిరి.

హిందూ గారు యిస్టుగారి అభిప్రాయముల నామోదించిరి.

స్వరాజ్యపక్షమునుండి వచ్చినను తీర్మానము ఓటుచేయ దగినదికాదు. అయినను చర్చమారిన పైఖరీనిబట్టి ఓట్లుతీసుకొనవలసి వచ్చుచున్నది. రైల్వేబోర్డును గురించిగాని మనుష్యుని గురించిగాని నేనుచెప్పజాలను గాని రైల్వేయంద్యోగులలో మాత్రము తప్పక లంచగొండి తనమున్నదని చెప్పెదను. దుశ్చిందుగారు ఉపన్యసిం చిన పు డు నే ను లే ను గావున యిస్టుగారి మాటలు నాకు తెలియలేదు. అని పండితమోతీలాలు సెహ్రాగారు చెప్పిరి.

సిమ్మగారు:—సభాధీనేలు రైల్వేయంద్యోగు లందరును దొంగలనియు దొంగసాములు అంగీకరింతురనియు దుశ్చిందుగారు చెప్పిరి.

పండిత మోతీలాల్:—ఆ మాటను ఆయన చెప్పినపుడు తప్పక ఆయన మనస్సులో కొన్ని విషయము లుండితీరవలెను. అయినను కొద్దికొద్దిలుచుములుగాక వేరువిధమైన చెడునడతగూడ ఉన్నదనుట అందరికీ తెలిసిన విషయమే.

సభాధీనేలు యంద్యోగులలోగాక యీ చెడునడత పెద్ద యంద్యోగులలోను కలదని జోషిగారు చెప్పిరి.

దుశ్చిందుగారి తీర్మానము 50 ఓట్లవలన నిరాకరింపబడెను. అనుకూలముగా 86 గురు ఓటిచ్చిరి. రైల్వేబోర్డుక్రింద తగ్గింపబడిన 9,07,900 రు గ్రాంటు అంగీకరింపబడెను. సభ లేవడమున ఆగిపోయెను. (అ. (పె.)

ది మద్రాసు అండ్ నదర్న్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

1-3-1925 తేదీనుండి మీటరుగేజీ సెక్షను

మీదుగా బోవుబండ్ల రాకపోకలందు

కొన్నిమార్పులు చేయబడును. ఈ

దిగువ తెలుపబడినముఖ్యమార్పు

లను తప్పక గమనింపవలెను.

నెం 6 రు కొల్లాపురము ప్యాసంజరు పూనానుండి ఉదయం 7 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 5 రు కొల్లాపురము ప్యాసంజరు కొల్లాపురమునుండి ఉదయం 7 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 12 రు పూనా మిక్సెడ్ 3వ తరగతి బండి పూనా నుండి మధ్యాహ్నము 2 గంట-35 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 11 రు పూనామిక్సెడ్ 3 వ తరగతిబండి కొరి గాననుండి ఉదయం 7 గంటలు 40 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 2 రు ఏ మెయిలుమిరాజ్ నుండి ఉదయం 5 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 8 రు ఏ మిక్సెడ్ కొల్లాపురమునుండి పగలు 10 గంటలు 20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 19 రు మిక్సెడ్ కొల్లాపురమునుండి సాయంత్రము 3 గం-5 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 52 రు ప్యాసంజరు నర్సాపాపుకేటనుండి మధ్యాహ్నము 2 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 47 రు ప్యాసంజరు మచిలీపట్నమునుండి ఉదయం 6 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 18 రు ప్యాసంజరు మచిలీపట్నమునుండి ఉదయం 6 గం-55 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 62 రు మిక్సెడ్ మెయిలు గడ్గననుండి ఉదయం 5 గం-35 నిమిషములకు బయలుదేరి హట్గి సాయంత్రము 6 గం-34 నిమిషములకు చేరును.

నెం 64 రు మిక్సెడ్ గడ్గననుండి రాత్రి 7 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి హట్గి 8 గం-30 నిమిషములకు చేరును.

నెం 61 రు మిక్సెడ్ మెయిలు హట్గినుండి పగలు 10 గం-5 నిమిషములకు బయలుదేరి గడ్గి రాత్రి 10 గం-5 నిమిషములకు చేరును.

నెం 51 రు మిక్సెడ్ కనివిహళ్ళినుండి ఉదయం 8 గం-35 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 58 మిక్సెడ్ హాన్ కేటనుండి ఉదయం 5 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 78 రు మిక్సెడ్ మెయిలు ధర్మవరమునుండి ఉదయం 6 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరి పాకాల రాత్రి 7 గం-25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 77 రు మిక్సెడ్ మెయిలు పాకాలనుండి ఉదయం 8 గం 25 నిమిషములకు బయలుదేరి ధర్మవరం రాత్రి 8 గం 5 నిమిషములకు చేరును.

నెం 79 రు మిక్సెడ్ పాకాలనుండి రాత్రి 9 గం 45 నిమిషములకు బయలుదేరి ధర్మవరం మరుసటిదినం ఉదయం 8 గం 54 నిమిషములకు చేరును.

నెం 84 రు ప్యాసంజరు కాట్వాడినుండి రాత్రి 4 గం 9 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 90 రు మెక్సెడ్ కాట్వాడినుండి పగలు 9 గం 26 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 82 రు ప్యాసంజరు కాట్వాడినుండి పగలు 12 గం 27 నిమిషములకు బయలుదేరి గూడూరు రాత్రి 10 గంటలకు చేరును.

నెం 89 రు మిక్సెడ్ చిత్తూరునుండి పగలు 12 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 85 రు మిక్సెడ్ పాకాలనుండి ఉదయం 8 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 81 రు మిక్సెడ్ గూడూరునుండి ఉదయం 6 గం 10 నిమిషములకు బయలుదేరి కాట్వాడి సాయంత్రము 5 గం 20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 83 రు ప్యాసంజరు కాట్వాడి రాత్రి 10 గం 10 నిమిషములకు చేరును.

నెం 9 రు మిక్సెడ్ మూడవతరగతిబండి అరికేరీనుండి ఉదయం 7 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 9 రు మిక్సెడ్ మూడవతరగతిబండి హరిహరము నుండి ఉదయం 8 గం 25 నిమిషములకు బయలుదేరును.

నెం 2 రు పూనా-బెంగళూరు మెయిలు రైఖాడ్, పచ్చాపూర్ స్టేషనులవద్ద ఆగదు.

ఈదిగువ తెలుపబడినబండ్లు క్రొత్తగా

ఏర్పాటుచేయబడినవి

నెం 18 మిక్సెడ్ మూడవతరగతి బండి పూనానుండి రాత్రి 12 గం 35 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరాజ్ మరు సటిదినం సాయంత్రము 4 గం 50 నిమిషములకు చేరును.

నెం 17 రు మిక్సెడ్ మూడవతరగతిబండి మిరాజ్ నుండి పగలు 2 గం 10 నిమిషములకు బయలుదేరి పూనా సాయంత్రము 5 గం 25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 34,33 రుల బండ్లు మిరాజ్, తెల్లముస్తేషనుల మధ్యమాత్రము బోవుటకుబదులు యికముందు లాండావరకు పోవును.

నెం 34 రు మిరాజ్ నుండి సాయంత్రము 6 గం 55 నిమిషములకు బయలుదేరి తెల్లము రాత్రి 12 గం 28 నిమిషములకు చేరును. తెల్లమునుండి రాత్రి 12 గం 48 నిమిషములకు బయలుదేరి లాండా రాత్రి 2 గంటల 20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 38 రు బండి లాండానుండి ఉదయం 8 గం 15 నిమిషములకు బయలుదేరి తెల్లం పగలు 10 గం 5 నిమిషములకు చేరును. తెల్లమునుండి పగలు 11 గంటల 15 నిమిషములకు బయలుదేరి మిరాజ్ సాయంత్రము 5 గం 25 నిమిషములకు చేరును.

నెం 41 రు మిక్సెడ్ గడ్గననుండి రాత్రి 10 గం-35 నిమిషములకు బయలుదేరి మచి రాత్రి 1 గం-20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 42 రు మిక్సెడ్ మచిలీపట్నముండి రాత్రి 2 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరి గడ్గి ఉదయం 5 గంటలకుచేరును.

నెం 66 రు మిక్సెడ్ 3వ తరగతిబండి గడ్గి నుండి పగలు 11 గం-45 నిమిషములకు బయలుదేరి బాగల్ కొట సాయంత్రము 4 గం-20 నిమిషములకు చేరును.

నెం 65 రు మిక్సెడ్ 3 వ తరగతిబండి బాగల్ కొటనుండి పగలు 11 గం-20 నిమిషములకు బయలుదేరి గడ్గి సాయం త్రము 4 గం-40 నిమిషములకు చేరును.

ఈదిగువ తెలుపబడినబండ్లు రద్దుచేయబడినది.

నెం 28 రు మిక్సెడ్ లాండానుండి ఉదయం 7 గం 20 నిమిషములకు బయలుదేరి తెల్లము పగలు 10 గం-15 నిమిషములకు చేరునది.

నెం 34 రు మిక్సెడ్ తెల్లమునుండి రాత్రి 7 గం-10 నిమిషములకు బయలుదేరి లాండా రాత్రి 9 గం-40 నిమిషములకు చేరునది.

సాధ్యమయినచోట్లలో బ్రాంచిలైనమీద పోవు బండ్లు ముఖ్యతైన మీద పోవు బండ్లకు ఆనుకూలముగా మార్పు బడినవి.

ప్రతిస్టేషనుయందును త్వరలోనే అమృకమునకు దొరకునట్టి కాలపరిమితిపట్టికను చూచిన అన్నియు వివరముగా తెలియను.

విశ్వభారతి

భూరివిరాళములు

దాతల పేర్లు

బొంబాయి, డిబ్రవరి 26:— బెంగాలుదేశములో కాం తినికేతనమందు డాక్టరు రవీంద్రనాథ థామారుగారిచే స్థాపింపబడిన అంతర్జాతీయ విశ్వవిద్యాలయమును విశ్వభారతి పత్రము మునిమి త్రము కాలియవారు మహారాజాగారు రూ-14,400లను, జోరుబంజరు రాజాసాహెబుగారు రూ 7500లను, ధరంగా ధరమహారాజాగారు రూ-5000 లును, సర్ ప్రభాకరకరపట్నాణి గారు రూ 750 లును, భవనగరు ప్రజలు రూ-1150 లును విరాళ మొసంగిరి. (అ. (పె.)

ఆంధ్రపత్రిక

1925-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27-వ తేదీ

శుక్రవారము

అంతఃకలహములు

రైల్వేబజ్జెట్టు చర్చ అంతఃకలహములను బయల్పరచుట శోచనీయము. స్వతంత్రపక్షమువారికిని స్వరాజ్యపక్షమువారికిని తీవ్రభేదభావములు పొడ సూపుచున్నవని, తెలిసిన విషయమే. ఇవి యింత వరకును లోలోపల రాజుచున్నవి. బయల్పడుట కవకాశ మిదివరకు గలుగలేదు. మున్నందు బెంగాలు శాసనసభలోను, పిమ్మట సామ్రాజ్య శాసనసభలోను నయ్యవి వెల్లడియయ్యెను. సామ్రాజ్యశాసనసభలో, నైహూ పటేలుగార్లొక వంకను జిన్నా పాలుగార్లు వేరొకవంకను జేరి నలిపిన విరసోక్తులును తీవ్రరోషభావములును, జరుగకుం దిన సంతయో బాగుండెడిది. ఏలనన జాతీయపక్ష మునకు జేరిన ఇరుకాఖిలవారును ఇంతటి యసహ నమును, గనుబటచుట భావ్యముగ దోషదు. ఎవరి మనస్సాక్షి ప్రేరేపించినటుల వారు ఆచరించుటలో దోషములేదు. కాని, పరస్పరదూషణము లేకుండ చర్చను సామ్యముగ కొనసాగించుటకు వీలులేదని మాత్రము ఎంచజాలము. బ్రిటీషు పార్లమెంటు నభయందు జరిగెడిచర్చల పరిమాణముబట్టి చూచిన నివి అసభ్యులు గాకున్నను, హిందూదేశము నందు మూఁపపక్ష మింకొకటి గలదని గ్రహింప వలయును. ఇంతవరకును ప్రజలు తమలో తాము కలహించుకొనుచు, అధికారవర్గమునకు విభజించి పాలించుట కనుకూలమకాశమునగుచున్నారు.

హిందూమహమ్మదీయకక్ష లొకవంక ప్రబలి యున్నవి. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాదము మరియొకవంక ప్రబలియున్నది. ఇంతవరకును కాంగ్రెసునందలి స్వరాజ్య బహిష్కారపక్షముల మధ్య తీవ్రవిభేదములు పొడసూపి, అనవసర వివాదముల కడమిచ్చి, కాంగ్రెసు బలమును క్షీణింపజేసెను. అనవసరమమును అధికార వర్గముపట్ల కొనసాగించుటకుమారుగ, కాంగ్రెసు సభ్యులు బండ్లారులపై ప్రయోగించుట జూచి, గాంధీమహాత్ముడు భేదచిత్తుడై ఎట్టెట్టలో పోరాట ముల నమయ జేసెను. నేడట్టి కలహము లుండించినను, శాసనసభయందలి జాతీయపక్షము నందంతఃకలహములు ప్రబలినవి. విభేదములును చీలికలును హిందూదేశమున సర్వసామాన్యమయి నవి. పరస్పరకలహములపై జూపెడి ప్రేమ సంఘీ భావముపట్ల ప్రవహించుటలేదు. కార్యదీక్షయందు కలయిక గలుగుటలేదు. జాత్యైక్యమును బలపరచు టకుగాని, జాతీయనిర్మాణమును కొనసాగించుటకు గాని, అన్నిపక్షములవారును చేతుల గలుపుట కింకను వెనుదగ్గుచున్నారు. సామ్రాజ్యశాసన సభలో జరిగినచర్చ, అధికారులకు మిగుల సంత సముగలిగించియుండును. తుట్టుతుదకు జాతీయపక్ష ము విచ్ఛిన్నమయ్యెనుగదాయని, వారు లోలోస సంతృప్తిజూపియుండును. అధికారవర్గమును మూ

డవపక్ష మింకొకటిగలదనియు, వారియెదుట ఒకరి నొకరు నిందించుకొనుట అవమానకరముగ నుండు ననియు, సభ్యులు గ్రహింపజాలకబోయిరి.

జిన్నాగారు చేసిన యాక్షేపణలు నిస్సారము లయినను, ఒక్క విషయమునుమాత్రము గమ నింపకతప్పదు. బజ్జెట్టు పన్నులను నిరుతిసంవత్స రము నిరాకరించినపుడు, జేయదగినపని ఒక్కటే గలదు. పన్నుల నిరాకరణమునకు దేశమును సం సిద్ధముజేయుటతప్ప వేరొకమార్గము గనుపింపదు. ప్రతిష్ఠంభనలవలన, పన్నుల నిరాకరణమును శాస నోల్లంఘమును త్వరితముగ చేకూరునని స్వరాజ్య పక్ష నాయకులు వెల్లడిజేయుచుండిరి. అట్టితరి పన్నుల నిరాకరణమును ప్రారంభింపక, మరలసహ కార సమ్మిళిత నిరోధమునకు గడంగుటవలన, వీరి యాందోళనమునకు వెనుక బలములేదని అధికార వర్గమునకు పొడగట్టినది. సర్దిఫికెట్టు ప్రయోగ మునన వారి కవలీలయినది. ఇండిపెండెంటు పక్షమువారు పన్నులనిరాకరణమునకు తోడ్పడ రనుట తథ్యమే. వీరిలో చాలమంది పూర్వపుమిత వాదులగుటచే, గతసంవత్సరము బజ్జెట్టును నిరా కరించినందులకే, పెదపుల గొరుకుకొనుచున్నారు. మూతి గాలిన పిల్లలవలె తాము తప్పుజేసితిమని అంగీకరించుచు, బజ్జెట్టు నిరాకరణమును మరల కొనసాగించుటకు వణకుచున్నారు.

ఇట్టి వారిలో స్వరాజ్యపక్షమునకు శాసన సభలో పాత్తు గలియుట దుర్లభము. నిశ్చయ మగు భావములులేక, ఏయెండ కాగొడుగుబట్టు వారిలో జేరుటవలన, ఇట్టియుపద్రవ మెన్నటికీయి నను శక్తుగననియే, బ్రాజ్ఞ లూహించియుండిరి. మంచికిని చెడుగుకును గూడ ప్రతిష్ఠంభము జరుప వలయునను సంకల్పమును స్వరాజ్యపక్షము వారు మొదటనే విడనాడిరి. బజ్జెట్టు సమయములం దయినను నిరోధము గనుపరుపవలయు నను మాత్ర మును స్వతంత్రపక్షమువారిపుడు విడనాడిరి. భావి పరిణామమును గూర్చి యోచింపబనిలేదు. పటేలు గారు సూచించినటుల, శాసనోల్లంఘనము నెన్నటి కయినను నవలంబింపవలసి వచ్చును. అందుకై నిర్మాణ కార్యక్రమమును మున్నందుగ సాధించుట యుక్తమని, దూరదృష్టిగలవా రెల్ల రంగీకరింప వలయును. శాసనసభలో జేయదగిన పని ముగి యుటచే స్వరాజ్యపక్షనాయకులు తమ దృష్టినిక నయినను నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణము వంకకు మరల్చి తమ కాలముసంతను దానికై వినియో గించుచో, ప్రజల యాత్మల మతిశయించును. కాం గ్రెసును బలపరచి, తద్వారా స్వరాజ్య నిర్మాణ మునకు ప్రోద్బల మొసగుచో, అచిరకాలములో స్వరాజ్యస్థాపనకు మార్గమేర్పడును. ప్రజలలో నాత్మవిశ్వాసమును సృష్టికైయు బలపడనిది, ప్రజా ప్రతినిధుల తీర్మానములకును విలువయుండదు. ఉప న్యాసములవలనగాని, వాగ్యుద్ధములవలనగానివిశేష ప్రయోజనముండదు. కార్యదీక్ష గనుబటచి తమ సంకల్పమును సాధించెడివారే ధన్యులు.

రైల్వే పరిపాలనము

రైల్వే బజ్జెట్టును నిరాకరించు ప్రయత్నములు విఫలమయ్యెనని అధికారులు సంతసించినను, రైల్వే

పరిపాలనమును వీరు సమర్థింపజాలకబోయిరి. రైల్వే బోర్డుకు వ్యయ మధికమగుచున్నది. భారతీయుల నీజోర్డులోని కడుగుబెట్టనీయ కున్నను, ఆ క్వర్టు కమిటీవారు సూచించినదానికన్న నెక్కుడుమంది బ్రిటీషుయద్యోగులను నియమించుచున్నారు. పటేలుగారందుచే రైల్వేబోర్డు గ్రాంటునుండి 77000 రూపాయలను తగ్గింపవలయునని కోరిరి. రైల్వే బోర్డు పరిపాలనమును ఖండించుటయే వీరియ్యుద్దేశ్యము. సామ్రాజ్య శాసనసభవారు పటేలుగారి తీర్మానము నామోదించుటచే, రైల్వేబోర్డు పరి పాలనము నిందార్హమనుటకు సందియములేదు. జిన్నాదాసు మెహతాగారు తెలిపినటుల, రైల్వే బోర్డు నందు పండ్రెండు మంది ఆఫీసరులు మాత్రమే యుండవలయునని ఆ క్వర్టు కమిటీవారు నిరూపించియుండగ, నేడు 29 మంది ఆఫీసరులు గలరు. ప్రతి సంస్థయందును ఉద్యోగులసంఖ్య హెచ్చగుటచే, వ్యయము మితిమీరుచున్నది. పండిత మోతీలాల్ నైహూగారు గావించిన ఖండనలు నిరర్థకములు గావని, సామ్రాజ్యశాసనసభవారు రంగీకరించిన తీర్మానము తెలుపకనే తెలుపుచున్నది. అట్టితరి, ఇండిపెండెంటుపక్షమువారు బజ్జెట్టు నిరాకరణము నకు తోడ్పడిన, భావ్యముగ నుండెడిది. సర్ జేసీల్ బ్లాక్టెట్టుగారి కొక్కటే హేతువు దెలియును గాబోలు! రైల్వేగ్రాంటు నేమాత్రము తగ్గించి నను, సర్దిఫికెట్టును ప్రయోగించి దానిని పునరుద్ధ రింపక తప్పదని, అర్థికసభ్యుడు మందలించెను. సర్దిఫికెట్టు ప్రయోగము అక్రమమని ఎంచెడిసితి యరుదెంచవలయునని బ్లాక్టెట్టుగారు సూచించిరి. అట్టిసితి యరుదెంచ కుండుటకు కారకులెవ్వరు? బ్లాక్టెట్టు ప్రభువులే గద! శాసనసభాతీర్మానము లను గౌరవించి తదనుగుణ్యముగ నధికారవర్గము ప్రవర్తించుచో, సర్దిఫికెట్టు మటుమాయమగును. అందుకుమారుగ ప్రజాభిప్రాయమును పూర్తిగ నిరసించుచుండుటచే, ప్రస్తుత దుర్గతి వాటిల్లు చున్నది. సర్దిఫికెట్టు ప్రయోగమునందు దిట్టలగు బ్లాక్టెట్టుగారు తమ పదతుల నికనయినను మార్పు కొనుచో, లాభముండును. రైల్వేబోర్డునందు భార తీయుని జేర్చుకొననందులకు, విశ్వాసరాహిత్యమును జూపుచు సూరురూపాయిలు తగ్గింపవలయునని దెచ్చిన తీర్మానము గూడ ఆమోదింపబడెను. మూడవతరగతి ప్రయాణికుల రేట్లను తగ్గింపవలయు నను తీర్మానమునకు గూడ, ప్రభుత్వసభ్యుడు ప్రాతి కూల్యము జూపెను. ప్రయాణికుల బరువు లంత యధికమయినవని గావని, వీరి యుద్దేశ్యము. మొదటి రెండవతరగతి ప్రయాణికుల రేట్లను తగ్గించుటకు ముందుకు వచ్చినవారు, నిర్భాగ్యులగు మూడవ తరగతి ప్రయాణికులపై నింకటి కా తిన్యము బూనుట విచిత్రముగ నున్నను, పరిపాలనా వైఖరి ఎటుల నున్నదో ఇందువలన గ్రహింపవచ్చును. మితి మీరిన వర్కింగు ఖర్చులను కొంచెము తగ్గించు కొనిన, రైల్వేరేట్లను తగ్గింప వీలగును. ప్రజాసా మాన్యపు కష్టములను గుర్తింపక వారియొద్దనుండి డబ్బు నధికముగ గుంజుట ఎట్టిసితియో దెలియ కున్నది. రైల్వే పరిపాలనము నీ విషయమునను సామ్రాజ్యశాసనసభవారు ఖండించిరి. ఇంకను రైల్వేపరిపాలనము సవ్యముగ నడుచుచున్నదని, సమర్థించుట కెవరి కయినను సాధ్యపడునా?

పెంగాలుమంత్రులు : స్వరాజ్యపక్షము

మంత్రులు గావలయునని కోరిన 75 మంది శాసనసభ్యులును మంత్రుల నియామకము విషయమై ఏకీభావము జూపవలయునని లిట్టనుప్రభువు గారు కోరిరి. లిట్టనుప్రభువుగారి కోర్కె నెఱవేరుట కాటంకముండదు. వీలనన, వివిధపక్షములనుండియు చెరియొకమంత్రుని ఏరుకొనుచో, మంత్రుల నికమిద కదలించువారుండరు. ఇంతవరకును, లిట్టనుప్రభువు గారి ఎత్తులు కొనసాగెను. ఇకముందును కొనసాగ వచ్చును. మహమ్మదీయులనుగూడ సంత్వప్తిపర చుటకుగాబోలు, నల్లరుమంత్రులను నియమించుటకు పెంగాలుప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించు చున్నారు. పరిపాలనాభారమును తగ్గించి ట్రాన్సు ఘర్షణాఖిల కధిక ధనము నెనగటకుమారుగ, మంత్రులసంఖ్యను మూడింటినుండి నాల్గింటివరకు పెంచుట నేనునోవలయునో తెలియదు. క్రొత్త ఏర్పాటుకొంద ఇరువురుమంత్రులను హిందువుల నుండియు, ఇరువురను మహమ్మదీయులనుండియు నియమింప వీలగును. వివిధపక్షముల స్వార్థచింతను యీర్షిని పురికొల్పుచున్నపుడు, ఇట్టి వ్యామోహమునుండి ఎవరు దప్పించుకొనగలుగుదురు? లిట్టను ప్రభువుగారు అధికారవర్గ సాంప్రదాయములను చక్కగ కొనసాగించుచున్నారు. ఈ స్థితిలో, పెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువా రెటుల ప్రవర్తించెదరు? ఈ ప్రశ్న సర్వత్ర యడుగబడుచున్నది. ప్రస్తుత మెటుజెప్పుటకును వీలులేకున్నను దేశబంధు దాను గారు స్వకక్షమునందలి హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులతో యోచింప బూనుకొనుచున్నట్లుల యొకవార్త దెలుపుచున్నది. మంత్రులవిషయమై స్వరాజ్యపక్షమువా రెట్టివైఖరి జూపవలయునో, వీరు నిర్ణయించెదరట. నిన్నటిదినము నేనుగుప్త, నభిసరంజన సర్కారుకుముద శంకరరాయి, నురూల్ హక్ చౌదరి, రష్మీదుగార్లు బయలుదేరి, దాసుగారిని కలిసికొనుటకు పాట్నాబోయిరట. ఈసమావేశపు ఫలిత మేమగునో యని దేశ మెదురుజూచుచున్నది. మంత్రులకు వీరు తోడ్పడెదరా? లేక విశ్వాసరాహిత్యము జూపుటకు బ్రయత్నించురా? స్వతంత్రపక్షము వారితో సంబంధమును వదులుకుందురా? స్వరాజ్యపక్షము వారు తమ పద్ధతిని ప్రాయశః మార్చుకొనరని, నేను గుప్తాగారు అస్సాసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధికి దెలిపిరట. ఈ విషయ మటుండగ, నాగపురము నుండి ఓటివార్తయొకటి వినుపించుచున్నది. మధ్య ఖాష్ట్ర స్వరాజ్యవాదులు మంత్రీపదవులను స్వీకరించుట కంగీకరించిన సంగతి నిజముగాదనియు, హెడ్డు ఆఫీసునుండి ఉత్తరువు వచ్చువరకు ఏ సంగతిని ఖాయముగ నిర్ణయింప వీలులేదనియు, డాక్టరు మూన్సిగ్గారు అస్సాసియేటెడు ప్రెసు ప్రతినిధికి దెలిపిరి. మొత్తముమీద మధ్యరాష్ట్రములలో గూడ వ్యవహారము కదల బారుచున్నదనియు, మంత్రీపదవుల నాక్రమించెడి కుతూహలము ప్రబలించుచున్నదనియు నూహింపవచ్చును. ప్రస్తుత సందిగ్ధ స్థితిలో, స్వరాజ్యపక్షపు భావిపరిణామ మెటులుండునో జెప్ప వీలుపడుట లేదు.

కోహటు: మహాత్ముని నిషేధించుట
లా, ఆర్డరులను రక్షించు పేరుతో నిర్బంధములను తీవ్రముగ కొనసాగించుటలో,

రాజప్రతినిధిగారు దిట్టలు. గాంధీమహాత్ముడు వెనుక కోహటుకు వెడలనెంచగ, నతడు బోకుండ నిషేధించిరి. అప్పుడు కలవర మధికముగనున్న దనుకొనినను యీమారు మరల నిషేధించుట కేవల మక్రమము. మహాత్ముడు, ఉభయసంఘముల మధ్యను శాశ్వతసఖ్యము గలిగింపనెంచెను. తనతో గూడ మహమ్మదీయ నాయకులను గొనిపోవ నెంచెను. నిర్బంధమువలన చేకూరిన రాజీచిరకాలము నిలువజాలదు. ఉభయసంఘములకును గౌరవహాని లేని సంధిని గుదుర్చుటకు గాంధీమహాత్మునికన్నను సమర్థు లింకొకరుండజాలరు. శాంతిమూర్తియు, పక్షపాత రహితుడును, నిష్కలంక చరిత్రుడు నగు మహాత్ముడు వెడలుటవఃశ జాతీయసఖ్యము చెడునని గాని శాంతికి భంగమువాటిల్లునని గాని, ఎవరును విశ్వసించజాలరు. కాని రీడింగుప్రభువుగారిొక్కరుమాత్రము, మహాత్ముని ప్రవర్తనము నన్యభాభావించుచున్నారు. ఇట్టియక్రమపుటుత్తరువుల నుల్లంఘించుట తన విధియని మహాత్ముడు గ్రహించినను అందుల కనుకూల వాతావరణము లేదని వారు విచారించుచున్నారు. కాని, త్వరలో సక్రమాజ్ఞాంఘనకు మహాత్ముడు మరల బూనుకొనునని, వారి ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. శాంతిభంగకరులు ప్రజానాయకు లెంతమాత్రము గారని ఇందుమూలమున సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

స్టేటు కౌన్సిలుసభవారి అవివేకము
సామ్రాజ్య శాసనసభవారు కొంచెముపయోగకరములయిన చట్టములను గావించిన, వానిని తిరస్కరించుటయే తమ పనియనిస్టేటుకౌన్సిలు సభవారు భావించుచున్నారు గాబోలు! క్రిమీ నలులా సవరణచట్టమును రద్దుజేయవలయునని నిరూపించిన గవర్నరాచిట్టమును స్టేటుకౌన్సిలుసభ వారిటీవలనే నిరాకరించి, చిరతరకీర్తిని సంపాదించిరి. నిన్నటిదినము వీరు మరియొక ఘనకార్యమును గావించిరి. యూరపియనులకును ఆంగ్లో హైందవులకును ప్రత్యేకపుగదులను రిజర్వజేయ గూడదను చట్టమును కే. సి. నియోగిగారు ప్రతిపాదించగ, సామ్రాజ్యశాసనసభవారు రామోదించిరి. స్టేటుకౌన్సిలు సభవారు తమ పెద్దరికముచు సార్థకపరచుటకు గాబోలు, నియోగిగారి చట్టమును తిరస్కరించిరి! ఎప్పటివలెనే, దాదాభాయి గారును, వాచాగారును ఈ చట్టమునకు ప్రతికూలముగ వాదించిరి. ఇది మిగుల అవివేక మునుటకు సందియములేదు. ప్రజాభిప్రాయమును నిరసించి, ప్రభుత్వమువారికి చేయూతమెసగుటయే తమ కర్తవ్యమని యనుకొనునంతవరకు, స్టేటు కౌన్సిలుసభలో, యింతకన్నను వేరుగ జరుగబోదు. ఫలితమెటులున్నను, ప్రజలహక్కులకొరకు పోరాడెన్వభావమయినను సభ్యులలో గనుపించుట లేదు.

సంయుక్త పరగళాల శాసనసభ
లక్నో, ఫిబ్రవరి 25:—నాగున నెలలు గలిగించిన పిమ్మట శాసనసభ గూడెను. అధ్యక్షుని జీతము రు 8000 లకు బదులుగా రు 2000 లు నిర్ణయించుచు సుపసంఘముజేసిన యేర్పాటుసభ యెదుట నుంచబడెను.
గవర్నరు మార్చి 1-న తేదీనుండి దీర్ఘముగ సంచారము, రటౌ, కాన్పూరు మొదలగు పట్టణములందు గావించును.

చిదేశవార్తలు

ఆయుధ విసరన సమస్య

కోలోనును ఖాళీచేయుట
అంతర్జాత్ర మిలిటరీ మిషను

పరాసు దేశ రక్షణము
లీక్చరు, ఫిబ్రవరి 25:—జర్మనీదేశమందు ఆయుధవిసర్జన సమస్యను గురించి విచారించుటకు బంపబడిన అంతర్జాత్రీయ కంట్రోలసంఘము యొక్క తుదినివేదిక ప్రచురించుట కాలస్యము చేయుటలేదని బ్రిటిషుదేశాంగ కార్యదర్శియు ఆస్ట్రీసు చాంబర్లేను గారు కామన్వెస్థయందు ఆడుగబడిన నొకప్రశ్నకు సమాధానమిచ్చిరి. నివేదిక చాలపెద్దదనియు, ఫిబ్రవరి 18-న తేదీన చెర్నోను అంతర్జాత్ర మిలిటరీసంఘమువారికి చేరినదనియు, ఈసంఘమువారు దీనిని గురించి విచారించి వారివ్యాఖ్యలతో రాయబారుల సమావేశమందు దాఖలుచేసెదరనియు చాంబర్లేనుగారు తెల్పిరి. ప్రచురణముచేయుటనుగురించి మిత్రమండలి నిశ్చయింపవలసియున్నది.

చెర్నోనుసంధిప్రక్రమప్రకారము జర్మనీదేశము ఆయుధవిసర్జనముగావించవలసియున్నదనియు, ఈ నిబంధనల నెరవేర్చిన కొలది కొలడు ఆక్రమణకాలము తగ్గుచుండుననియు, ఇది మిత్రమండలివారి అభిప్రాయమని యిదివరలో తెల్పిన రీతిని తిరిగి చాంబర్లేనుగారు కామన్వెస్థయందు తెల్పిరి.

పరాసు దేశమున కభయ మీయలేదు
కోలోనుప్రాంతమును ఖాళీచేయుటకు బ్రిటిషువారికిగల స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించుచు పరాసువారికి అభయమియ లేదని చేంబర్లేనుగారు నుడిచిరి. ప్రెంచివారికి యెట్టిఅభయము లును యివ్వలేదు.

ప్రాటోకిలు లేక ఒడంబడిక ప్రశ్న
రాబోవు నానాభాతి సమితియొక్క కాంగ్రెసు సమావేశమందు ప్రాటోకిలు లేక కాంగ్రెసు సమకాల్యుటకు చేయబడిన ఒడంబడికపై వసరణలు గావించెదరాయని అడుగ బ్రిటిషుప్రభుత్వ మాఒడంబడికపై విచారణ బూర్తిగావించలేదనియు, దానిని గురించి ప్రస్తుతము యేమియు దెలుపు సమంజసముగాదనియు చాంబర్లేనుగారు, తెల్పిరి.

సమావేశము జరుపబడదు
బ్రిటిషు డెలిగేటుగా నానాభాతిసమితియొక్క కాంగ్రెసు సమావేశమునకు ఆస్ట్రీసుచాంబర్లే గారు ముందువారములో తేనీవాకు వెడలుచున్నారు. వారు మాద్రమధ్యమం దాగి పారిషు నగరమునకు వెడలుటలేదు. మిలిటరీ కంట్రోలు కమిషను నివేదికవిషయమై విశేషములులేవని చేంబర్లేనుగారు తెల్పిరి. ఈవిషయమై సమావేశముజరిగినయెడల మార్చి నెలలో ప్రెస్ బ్యూరమున జరిపిన బొగుగనుండునని వార్తాప్రతికలు నూచించుచున్నవి. ఎచ్చట సమావేశము జరుగునదియు యంతరరకు నిశ్చయముకాలేదు. ఏతేదీయందు జరుగునదియు, అసలుసమావేశము జరుగునదియు లేనిది యింతవరకు నిశ్చయముగ తెలియదు.

కామన్వెస్థయందు స్టేటుమెంటు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—అంతర్జాత్రమిలిటరీ కంట్రోలు మిటివారి నివేదికను ప్రకటించుటకేల ఇంత ఆలస్యమైనదని కామన్వెస్థయందు మిడిలుబరో కార్మికసభ్యుడు ప్రెసిలియూను శాంమ్సునుగారు ప్రశ్నించిరి. ఆలస్యముకాలేదని ఆస్ట్రీసు చేంబర్లేనుగారు సమాధానమిచ్చిరి. 18-వ తేదీయందు నివేదిక అంతర్జాత్రమిలిటరీ కంట్రోలు వారికి వర్సెల్సునుందు జేరననియు నివేదికవిషయమై ఆలోచించి కమిటీవారి అభిప్రాయములతో రాయబారుల సమావేశమందు దాఖలుచేయవలసి యున్నదనియు చేంబర్లేనుగారు వల్పిరి. రాయబారులసమావేశము మిత్రమండలి ప్రభుత్వముల కిషయమై రిపోర్టుచేయుననియు తెల్పెను. పరస్పరసంప్రతింపులు గావించబడిన పిమ్మట నివేదిక ప్రకటనము విషయమై మిత్రమండలి ప్రభుత్వములు నిశ్చయముగా విందును. చెర్నోను సుధిప్రక్రమములోని నిబంధనలు అమలునందుంచబడిన కొలదిని కొలడు ప్రాంతము ఖాళీచేయుటకు సమయము సమీపించుచుననియు, చెర్నోను సుధిపరతుల ప్రకారము జర్మనీనడుచుకొనునట్లు చేయుటయే మిత్రమండలి ముఖ్యోద్దేశమనియు చాంబర్లేనుగారు జవాబిచ్చిరి.

అంతర్జాతీయ సమావేశము

అందుకొన్ని నూతనము

తెనీవా, ఫిబ్రవరి 25:—అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రము, జర్మనీ, టర్కీ సహితముగ యంతవరకు 80 రాజ్యములు మార్చి 2-వ తేదీన ఆయుధవిస్తవమును గురించి జరుపబడు అంతర్జాతీయ సమావేశమునందు బాల్కనెడరని ప్రకటించిరి.

రెండు కొత్తముద్ద నౌకలు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:— 1925 దేశంబయనందు నిర్మించుటకు ప్రారంభింపబడిన రెండు కొత్తముద్ద నౌకలు రాబోవు సంవత్సరమునందు కితకాలములో కట్టుట పూర్తియగుననియు, “సెల్సను, రాడ్మే”లని యీ నౌకల నౌకలచేర్చనియు ఎడ్మిరాల్టీ మొదటి ప్రభువున డిజైన్ మెన్ను గారు చెల్పిరి. వాసింకుటను ఒడంబడిక ప్రకారముగ యీ రెండు ఓడలును తయారుకాగానే నాల్గయ్యవనౌకలు, వ్యంసము చేయబడును అని యీసందర్భమున డిజైన్ మెన్ను గారు బల్గిరి, “ఎజాక్సు, సెంచూరియన్, వివనకార్ని, తండరయ” అను యధనౌకలు నిర్మాణము చేయబడును.

సింహాళమందలి అరెస్టులు

పోలీసుకాఖ కదనముగ ధనము నిచ్చుట

కామస్సనభయందు ప్రశ్నలు

లండను, ఫిబ్రవరి 25:—1924 లో అక్టోబరు 2-వ తేదీయందు కొలంబోనగరమున మహామదు కాన్సెంట్రేషన్ అను చారిసిబ్బందిని అన్యాయముగ నిర్బంధించిన సందర్భమున జె. ఫ్లూగారు వేసిన ప్రశ్నలకు కామస్సనభలో కర్నలు అమెరికా గారు సమాధాన విచ్చిరి. ఈవిషయమై తగినతేజస్వచారము వారెయంగరనియు దీనిని గురించి వివరమైన రిపోర్టు బంపవలసినదని సింహాళగవర్షురగారికి వ్రాసెదననియు కర్నలు అమెరికా గారు చెల్పిరి. సింహాళము పోలీసుకాఖ పరిపాలనము చక్కగనున్నదనియు, దానిని విచారించుటకు దగిన కారణములు లేవనియు కర్నలుగారు నుడిచిరి. సింహాళదేశపు పోలీసుకాఖ బడ్జెటు నందధికముగ వెచ్చింపబడుటకు అధికారుల వేతనములయందు వృద్ధి చేయుటయు ముఖ్యకారణమనియు, 1921.ల వేతనములను విచారించుటకు నియమింపబడిన కమిటీ నూచనల ప్రకారముగ పోలీసు ఉద్యోగుల వేతనములు హెచ్చింపబడిననియు కర్నలు అమెరికా గారు జవాబిచ్చిరి. ఇదివరకు పోలీసుస్టేషనులు లేని కొన్ని జిల్లాలందు పోలీసుస్టేషనులు నిర్మించుటచేగూడ వ్యయము ధికమగుటకు కారణముగ నున్నది.

సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము

విజయరాఘవాచార్యులుగారిని క్లాఫింపుట

లండను, ఫిబ్రవరి 25:— భారతదేశపు ప్రాకమీషనరగు సర్ అటులచంద్రచట్టిగారి గౌరవార్థమై నీయబడిన విందునందు ఆరేవియరు ప్రభువు దివానబహదూరు విజయరాఘవాచార్యులుగారు గావించినకృషికి సంతసించుచు ఆచార్యగారిని క్లాఫించిరి. ఇంగ్లాండునకును భారతదేశమునకును గల మైత్రిని వర్ధిల్లజేయుటయందు ఆచార్యగారు గావించిన కృషి అద్వితీయమైనది.

ఆచార్యగారు గావించినవేతన సర్ బ్రావియర్స్ క్లారునేననియు గూడ కొనియాడెను. ఈసంవత్సరముందు భారతదేశము సామ్రాజ్య ప్రదర్శనమునందు పాల్గొననందుచే ఆచార్యగారు వెడలిపోవుచున్నారనియు, యిది విచారించవలసినదనియు క్లార్కుగారు చెల్పిరి. కాని సర్ విలియం విన్ సెంటుగారి యాజమాన్యమున భారతదేశము ప్రాముఖ్యమైన ప్రాచీన ధ్యము వహించుననియు దలచుచుంటిరని క్లార్కుగారు బల్గిరి.

లాయడు జారిగారి ఆరోగ్యము

వధ్యము దీసికొనిరి

ఇటీవల యన్ ఫ్ల్యుయంజా వ్యాధిచే బాధపడుచున్న లాయడు జారిగారి వ్యాధిని వారణాసుటచే నేడు బర్మింగ్ హామునుండి సీమకుబోయిరి. కాని కొన్ని దినములవరకును వారు రోగముగడి మెట్లయందును బాల్కనెడరని.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యము

క్రమముగ స్వస్థత నెందుచున్నారు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:— సార్వభౌముని ఆరోగ్యము క్రమముగా అభివృద్ధికొందుచున్నది. కాని అనుకూలముగ నున్నచో ముందువారములో సార్వభౌముని మంచమునుండి దిగవచ్చుననియు చెల్పబడుచున్నది.

లండను, ఫిబ్రవరి 25:— సార్వభౌముని ఆరోగ్యము క్రమముగ స్వస్థత కొందుచున్నది. నేడు ప్రకటన గావించబడదు.

హెన్రీ రాకొమరుని అన్వేషణ

కొద్దిగ యన్ ఫ్ల్యుయంజాచే బాధపడుచున్నారు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:— హెన్రీ రాకొమరుడు రాజుగారి ప్రతినిధిగా నేడు యింగ్లండును ఆశ్చర్యదర్శనమునకు వచ్చుట కేర్పాట్లు గావించబడెను. కాని జబ్బుచే వారు రాజులకు పోయిరి. స్వల్పముగ యన్ ఫ్ల్యుయంజా వ్యాధిచే రాకొమరుడు బాధపడుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఇన్ ఫ్ల్యుయంజా అంటువ్యాధి

సర్ యం. జాయిసన్ హిక్సుగారు

జబ్బు గా నున్నారు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:— దేశీయకార్యదర్శియగు సర్ యం. జాయిసన్ హిక్సుగారు యన్ ఫ్ల్యుయంజా వ్యాధిచే బాధపడుచున్నారు.

జర్నలిచ్చిస్తాగు అధ్యక్షుడు

హెర్ ఈబర్టుగారు

బెర్లిన్, ఫిబ్రవరి 25:— అధ్యక్షుడగు యీబర్టుగారి దేశారోగ్యము సంతృప్తికరముగ నున్నది.

బెర్లిన్, ఫిబ్రవరి 25:— జర్మను రిచ్చిస్తాగు అధ్యక్షులగు హెర్ ఈబర్టుగారు వ్యాధిచే విశ్రాంతముగ బాధపడుచున్నారు. రాత్రి నిద్రబట్టలేదు. ప్రాణభయము వచ్చునని దోచుచున్నది.

అంతర్జాతీయ ఋణములు

ఇంగ్లాండునకు జెల్లింపవలసిన సొమ్ము

వాయిదాల ప్రకారముగ జెల్లింపవలయును

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:— అంతర్జాతీయ ఋణములను గురించి చర్చించుచున్న బ్రిటుషు పారిశ్రామిక సమాఖ్యవారు బ్రిటిషువారికి విశ్రాంతిని ప్రభుత్వము లీయవలసిన ఋణములను గురించి తీర్మానితరాలయను, వస్తునిర్మాతలయను అభిప్రాయములను కోరాధికారికి తెలియజేయుటకు ఒకవిజ్ఞప్తినిబంప నిశ్చయించిరి. విశ్రాంతినిబా లీయవలసిన ఋణములను జెల్లింపకపోవుటచే బ్రిటిషువన్ను చెల్లించువారును పరిశ్రామికులును జెల్లింపుచుండిన పన్ను వివరములను యిందు జూపబడును.

పరామర్శించబడిన అప్పు విషయమున పోనులో 7 పెన్నీలచొప్పున వట్రింటు ను చెల్లించుచున్నది. యిటలీ విషయమున 6½ పెన్నీలు చెల్లించుచున్నది. ఇతర దేశీయ లీయవలసిన అప్పున 9½ పెన్నీలు పోనునకు బ్రిటిషు ప్రజలు చెల్లించుచున్నారు.

బ్రిటిషువారు అమెరికాకు చెల్లించుచున్న సొమ్ము దీనితో చేర్చినయెడ పోనునకు 2 పి. 7 పె. బ్రిటిషు ప్రజలు చెల్లించుచున్నారు.

నూతన డానువిధానము

గావలయును

డాను నివేదిక ప్రకారముగ అంతర్జాతీయ ఋణములు పరిష్కారము గావలయునని నూచించుచు కోరాధికారియగు విజ్ఞప్తు చర్చించుటగారికి బ్రిటిషు పారిశ్రామిక సమాఖ్యనొక విజ్ఞప్తి బంపెను.

కార్మిక సమితి చట్టము

కాన్సర్వేటివుల వైఖరి

అభిప్రాయ భేదములు

రీఫీల్డ్, ఫిబ్రవరి 25:— కార్మిక సమితి సభ్యులు ప్రస్తుత మందు యిష్టమున్నను లేకపోయినను రాజకీయనిధికి ధనసహాయము చేయవలయును. ఇష్టమున్న సభ్యులే యీధనసహాయము చేయవలయునని గోరుచు కాన్సర్వేటివుసభ్యు డగు మార్క్విన్ టైను గారు ఒకబిల్లును పార్లమెంటునందు బ్రవేశపెట్టవలసిరి. ఈబిల్లును ప్రభుత్వము బలపర్చునదియు లేనిది రేపు లార్డుబర్గ్ ను హెడ్డుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశముగ కాబిన్లెట్టుకమిటీ యందు నిశ్చయింపబడును.

ఏల కార్మిక సమితియొక్క రాజకీయనిధికి సభ్యులు ద్రవ్యసహాయము చేయదలంబులేదో ప్రకృతమందునలే ప్రకటించవలసినదని బాధ్యత రద్దుచేసి సొమ్ము యీయవలసిన అవకాశ కతను దొలగించుటయే యీచట్టముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

కాన్సర్వేటివు పక్షమునందొక కాఖవారు చట్టమును బలపర్చవలసినదని నిన్నుగావించిన తీర్మానముకంటెయు తగిన కాన్సర్వేటివులయొక్క నూచనలును కమిటీవారు విచారించవలసియున్నది. కార్మికపక్షముతో గలని సంప్రతించి యీ అంశము పరిష్కారము గావించబడవలయునని యొక నూచనయు, విషయమై పూర్తి విచారించవలయునని మరియొక నూచనయు గావించబడెను.

ప్రభుత్వముయొక్క వైఖరి

కార్మిక సమితులయొక్క రాజకీయ నిధి విషయమై వోక్లము కలుగజేసికొను విషయమై కాన్సర్వేటివు ప్రభుత్వమందు అభిప్రాయ భేదములు గలవు. కార్మిక సమితులు రాజకీయ నిధికి సొమ్మువసూలుచేయుటమంచిది గాదని పెక్కు కాన్సర్వేటివు సభ్యులు ఎంచుచున్నారు. కాని ప్రభుత్వము యీవిషయమున వోక్లము గల్గించుకొనినచో కార్మిక సమితులకు కోపమువచ్చుననియు వారికి యీ అంశమును పరిష్కారము చేసికొనుటకు వదిలివేయవలయుననియు చాలమంది కాన్సర్వేటివులు చెప్పుచున్నారు.

కార్మిక సమితులు సొమ్మువసూలుచేయుట సరియైనది గాదనియు, దీనిని గురించిన శాసనమునందు మార్పులు గావించవలయుననియు చెప్పుచు నిన్ను సమందు కాన్సర్వేటివు కాన్సిలుసభ యందు తీర్మానింపబడెను.

ప్రభుత్వము యీ అంశముపై యేవిధముగ నిశ్చయింపలేదు. వైకాంటు బర్గ్ ను హెడ్డుగారి యాజమాన్యమున కాబిన్లెట్టు కమిటీసమావేశమై విషయమును విచారించి తీర్మానమునకు వచ్చును.

మరణము

పెరిషియా ఆర్చిబిషప్స్

లండను, ఫిబ్రవరి 25:— ది రివరెండు చార్లెసు హార్వే టుమెన్, పెరిషియా ఆర్చిబిషప్స్, పరమపదించెను.

ఇటలీ దేశపు సర్వాధికారి

సీనియరు మస్సోలిని

రోము, ఫిబ్రవరి 25:— సీనియరు మస్సోలినిగారి ఆరోగ్యము క్రమక్రమముగ నయముగనున్నది. ఒకవిధముగ యన్ ఫ్ల్యుయంజా యిచ్చుట వ్యాపించియుండుటచే మరికొంతకాలము మంచమునుండి కదలవలదని డాక్టరులు మస్సోలినిగారికి సలహా నిచ్చుచున్నారు.

కుర్చుస్తానపు తిరుగుబాటు

తిరుగుబాటుదార్లు పట్టణ మొకటి బట్టుకొనుట

కాన్స్టాంటి నోపులు, ఫిబ్రవరి 25:— ఖారాపట్టు అనుపట్టణమును తిరుగుబాటుదార్లు ముట్టడించిరి. తెలియుచున్నది. ఈనగరము టర్కీ దేశమందుగల కుర్చుస్తానములో గలదు. మురాదును అనునగరమునకు దక్షిణమునను దార్మికిరునకు వాయవ్యముల 60 మైళ్లలో నొక ఫలవంతమగు మైదానములో నున్నది.

వెడలగొట్టబడిన పీఠాధిపతి

క్రికెటరు నానాజాతిసమితికి విజ్ఞప్తి సంపుట

టర్కీయొక్క వైఖరి

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—పీఠాధిపతిని టర్కీవారు వెడలగొట్టినపదార్థమునందు నానాజాతిసమితివారికి క్రికెట్ కియును మొరటేట్టుకొనిరి. ఈ సందర్భమునందు తెలిపాయందు రాజ్యపు నానాజాతిసమితియొక్క సమావేశమునకు టర్కీదేశము ప్రతినిధిగ బంపదలచుటలేదు. ఈ విషయమై చర్చముగి సెననియు, టర్కీవారి అభిప్రాయము యిదివరకే దెల్పబడినదియు టర్కీ ప్రభుత్వము యెంచుచున్నది.

లండనుకై ప్రవ ప్రచారసంఘము

భారతదేశపు నూతన కార్యదర్శి

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—రివరెండు ప్రాంతలెక్ వుడ్డు శాగరిస్థానే యిండియాను విదేశకార్యదర్శిగ నుండుటకు కై ప్రవ ప్రచారసంఘము వారిచే రివరెండు గాడ్ ఫ్రీగారు నియమింపబడిరి.

అమెరికా-టర్కీ-దేశములు

లాస్టానునందలి ఆమోదింపబడుట

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—సంయుక్త అమెరికారాష్ట్రపు సేనలు విదేశాంగశాఖ కమిటివారు లాస్టాను సంధిపత్రము వంగీకరించిరి. వలసపోవుటయు, అమెరికావారి ఓడలనుండు తీసికొనబోవు సరకుపై వారియొప్పప్రకారము సంచరించుటయు మొదలగుహక్కులను రిజర్వుచేసికొనబడెను.

టర్కీ యారిజన్యవనమును, మినహాయింపులకు, క్రోసి జేయదని నూచించుచు టైమ్సుయొక్క వాషింగటన్ను విశేషి ప్రాయమున్నాడు. టర్కీయందుగల తక్కువకై ప్రవసంఖ్యాకుల రక్షణముకొరకు సంధిపత్రముందు గారంటలు లేవని సేనేటుసంధిని ఆమోదిండుటకు ఆలస్యము చేయవచ్చును.

బ్రిటిషు ఆర్థిక పరిస్థితులు

క్రితము సంవత్సరపు ఆశలు

వసూలుగుటకు సూచనలు

లీస్ట్లు, ఫిబ్రవరి 26:—ఆర్థికసంవత్సరాంతములో పల వెనుకటి కొకాధిపతి గావించిన బడ్జెటు యొప్పి మేట్టుమొత్తము వసూలుగాబడునను సూచనలు గలవని శనివారమునాడు వెలువడిన ఎక్సక్యూరు రిపోర్టువలన నూచింపబడుచున్నది. ఇంతవరకును 680, 000, 000 లు జనువచ్చెను. బడ్జెటు ఎస్టిమేటుమొత్తము మిగత అయిదువారములలోను పా 118, 000, 000 లు వసూలుగావలసి యున్నది. వారమునకు పా 22, 500, 000 లు వసూలుకావలయును. జనవరినందొక్క సగటున వారమునకు పా 24, 000, 000 లు వసూలుగుచున్నది. కడపటివారములో వచ్చినసొమ్ము పా 28, 000, 000 రాబడిపద్దులలో గొన్ని, ముఖ్యముగారాబడివస్తు, అదనపువస్తు, మరణభారములు మొదలగువానిచే నిరుడి తరుణమునకు వసూలులైన మొత్తము కంటె అధికాయము వచ్చెను.

మరికొన్ని పట్టణములను

బట్టుకొనుట

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—కాన్స్టాంటి నోపులునందు నుండి వచ్చుచున్న వార్తల ప్రకారముగ భారాపట్టుగాక డర్బి కిరు, డెర్బిస్ నగరములు తిరుగుబాటుదారు స్వాధీనము చేసికొనిరని తెలియుచున్నది.

యుద్ధానంతర ఫలితములు

పరస్పర యర్రాభిప్రాయములను నివారించుటకు బహుశక్తము. మనశస్త్రము గలగతుండుడకు వివిధదేశనాయకులను తరములతోడ పరస్పరాభిప్రాయములను మార్పుకొనవలయును. యుద్ధము పరిసమాప్త మయ్యెను. కాని యుద్ధఫలితములంకను మనము అనుభవించుచునే యున్నాము.

శ్వేత సైన్యమును వెడల

గొట్టవలయును

సోవియట్లు రాయబారి సందేశము

మంగుహ, ఫిబ్రవరి 26:—మంగుహ నాకింగుట్టణముల మధ్య చైనాప్రభుత్వమువారు రుంచిన వేయిశ్వేత సైన్యమును వెడలగొట్టవలయు ననియు, లేనియెడ ఉత్తర ప్రభుత్వములకును సహకారమున కంతరాయములు గల్గుననియు సోవియట్లు రాయబారి చైనా విదేశాంగ శాఖవారికి సందేశమందినట్లు మంగుహనందీ వార్తలు తెలియుచున్నవి.

పరాసు దేశముయొక్క చిక్కులు

న్యాయమును జూపవలయును

పారిసు, ఫిబ్రవరి 26:—ఆంగ్లో అమెరికను ప్రెస్సు విందునందు మాట్లాడుచు వారు అధికారము వహించినప్పుడు అమెరికా, ఇంగ్లాండు ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వములతో మైరిని బలపర్చెదరని గావించిన వాదనమును తిరిగి చెల్వనట్లు ఈ వాసు ఏజెంసీ తెలియజేయుచున్నది. సీమయందును, శివీవా యందును వాదనములను జేల్లించుటకు శక్తివంచనలేకుండ ప్రయత్నించిరి. పరాసుదేశము గావించిన ప్రమాణములను గౌరవింతును, కాని యితరదేశములు పరాసువారియెడ న్యాయముగ సంచరింపవలయును. యుద్ధమువలన గలిగిన అమితనష్టమును పరాసువారు సర్దుబాటు చేసికొనుచున్నారు. పరాసుదేశముందు బెక్కు ప్రాంతములు సిబిలిమైయుండ జర్మనుదేశమును పునర్నిర్మాణముకొరకు పరాసువారు యితరదేశములలో పాటు అప్పునిచ్చిరి. కాన న్యాయముప్రకారముగ యిట్టికార్యములను యితరులు మరువజనదు.

వలసరాజ్యకార్యాలయము

పునర్నిర్మాణపు ప్రయత్నములు

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—నానాటికి తెరుగుచున్న సామ్రాజ్య వ్యవహారములను త్వరితముగ బరిష్కారముచేయుటకు వలసరాజ్య కార్యాలయమునందు మార్పులు విస్తారము జరుగుచున్నవి. ధనాగారము యొక్క శాఖ యీవిషయమై విచారణ చేయుచున్నది. మార్పులచే వ్యయ మధిక మగును.

వేరుమార్చవలయునని సూచన

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—వలసరాజ్యకార్యదర్శియను చేయ సామ్రాజ్యవ్యవహారకార్యదర్శియనిగాని లేగా మరయొక ఉచిత మగు చేయగని వలసరాజ్యకార్యదర్శి నిలుబడవలయునని నూచింపబడెను. ఒక్కసహాయకార్యదర్శి, ఒక్కకార్యతేవు కార్యదర్శికి బదులుగా ఇద్దరే కార్యదర్శు లుండవలయును. ఒక శాఖ డొమినియన్ విభాగండు వ్యవహారములను మరియొక శాఖ గ్రాను కాలనీలు, సామంతరాజ్యములు. మాండేలురాజ్యములవ్యవహారములను బ్రత్యేకముగ జూడవలయును.

జపాను నౌకావిన్యాసములు

పార్ల మెంటునందు ప్రశ్నలు

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—గతసంవత్సరము అక్టోబరునందలి జపాను నౌకావిన్యాసములందు 198 ఓడలును, 3 యుద్ధనౌకలును, 87 మాజిన్లు, 37 డిస్ట్రోయరులును, 35 జలాంతర్గాములును గలవని కమండరు చెల్లెరుగారు వేసినప్రశ్నకు డబ్ల్యు. ల్రిస్టియెనుగారు. పార్ల మెంటునందు సమాధానిచ్చిరి.

ప్రభుత్వ పరాజయము

ప్రైవేటుచట్టము గతి

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—బోండును ఎలెక్ట్రీకలు పవ్వలు కంటెని తరపున పార్ల మెంటు ప్రైవేటుచట్టముచే తేటపిన బిల్లు బ్రాన్సుపోర్టుమంత్రి బలపర్చెను కాని నిన్న రాత్రి చట్టము ఓడిపోయెను. చట్టమునకు ప్రతిహతులు 80 వోట్లును, అనుకూలముగ 80 వోట్లును చేయబడెను. “రాజీనామావ్యవధి” అని కార్యము ప్రభుత్వమును ఎగతాళిచేసిరి.

నల్లమందు విక్రయము

నిషేధించుటకు ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపరు

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—భారతదేశమున నల్లమందు విక్రయమును నిషేధింపవలయునని ఇండియాప్రభుత్వమువారి కుద్దేశమున్నదా అని కామన్సుస్థలో స్కూర్ గారు ప్రశ్నించిరి. వింటుంటును ప్రభువుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఇండియాప్రభుత్వమువారికట్టి ఉద్దేశము లేదనియు 1912 సంవత్సరమున ఆమోదింపబడిన క్వెస్షన్సు (ఇడియో జీనీవా క్వెస్షన్సు యందు మరల ఆమోదింపబడెను) అనుసరించి భారతదేశమున నల్లమందు వక్రకము జరుగుచున్నదని చెప్పిరి.

బొంబయిలో శిశువుల మరణనంఖ్య

కామన్సుస్థలో ప్రశ్నలు

ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త

లండను, ఫిబ్రవరి 26:—కామన్సు స్థలో బొంబయి గారు 1921 సంవత్సరమున బొంబాయినగరమున శిశువులమరణనంఖ్య తెలుపుమని ప్రశ్నించిరి. వింటుంటును ప్రభువుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—మరిసివల హెల్త్ అఫీ సరువారి రిపోర్టుల వనుసరించి 1921 సంవత్సరమున బొంబాయి నగరమున శిశువులలో వెయ్యి జననములకు 687 మరణము లుండినట్లు తెలుచున్నది. 1922 సంవత్సరమున 408 మరణములు, 1928 సం॥న 411 మరణములు, 1924 సం॥న 419 మరణములు సంభవించినట్లు లెక్కలు తెలుపుచున్నవి. ఈవిషయమై విమర్శించుచు పేగు ఇన్స్టు యెంబాలవల్ల శిశువులమరణనంఖ్య అధిక మగుచున్నదని హెల్త్ అఫీసరుగారు అభిప్రాయము తెలిపిరి.

కుర్దుల తిరుగుబాటు

రిపబ్లికన్ల దాడి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్తలు)

కాన్స్టాంటినోపిల్, ఫిబ్రవరి 26:—ఆల్బానియాలో తెలుకటి ర్ తరగతులకు తేరినవారు సైన్యమునందు తేరుటకు సిద్ధముగ నుండవలయునని ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. రిపబ్లికు అంతమొందవలయు ననియు, పూర్వమువలె రాజులుండవలయు నను గొప్ప ఉద్యమముగ కుర్దులతిరుగుబాటు మారుచున్నది.

జపాను ప్రైవేటులను మొత్తం మొంత నని మంగుహ వార్త తెలుపుచున్నది.

అర్గాము, ఫిబ్రవరి 26:—కొండప్రేలుట జలన గలిగిన యపాయమువలన గనుపడకుండ బోయిన పదిమందియు రక్షింపబడి బయటకు దీసికొనిరాబడిరి. వారికి విశ్కటగు నపాయము సంభవించెను. గాని దైవకృపవలన రక్షింపబడిరి. నాడే మూడుసార్లు ప్రేలుటచే నష్టము చాలనే గడిగినది.

కన్నాటు రాజదంపతులు

రంగూను, ఫిబ్రవరి 27:—అర్ధ రాజదంపతులు శేడునంక్షున మాండలేనుండి సపరివారముగ వచ్చి చెన్న పురికి పయన మయిరి.

స్టేటుకొన్నిలు

నర్ దేవప్రసాదసర్వాధికారి తీర్మానముగతిగారి

శిల్పి, ఫిబ్రవరి 26:—యూరపియన్లకును ఆంగ్లో హిందవులకును రియల్టేలందు ప్రత్యేకముగ బండ్లను రిజర్వుచేయ విషయమై కె. సి. నియోగి గారిచే అసంట్రియందు ప్రతిపాదించబడి ఆమోదింపబడిన బిల్లును ఆమోదింపవలసినదని సర్వాధికారుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము ఓడిపోయెను. తీర్మానమునకు ప్రతిహతులు 25 వోట్లును, అనుకూలముగ 18 వోట్లును చేయబడెను. సర్ మాన్ కేశదాదాభాయిగారు బిల్లును తీవ్రముగ ప్రతిఘటించిరి. తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ వోటునిచ్చినవారిలో పర్ డిక్ మోవాదాగా రొకరు. (ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్తలు)

బొంబాయి శాసనసభ

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 26:—ప్రభుత్వమంత్రిమండలి జరుగుచున్న బొంబాయి శాసనసభ సభ కొలదికాలము మాత్రమే జరిగెను.

ఆర్థిక సభ్యునిచే జమాఖర్చు పట్టికలును సూచించిన మూడు సూత్రములు పన్నులును సంశ్లేషించునట్లు మొదటికి ఆరు శాఖలను పునరుద్ధరించునట్లు మూడవవరకు తీర్మానము చేయబడినది. తీర్మానములు ప్రతిపాదించుచు వీధులను వ్యవసాయదారుల కుటుంబములను విద్య వైద్యము మొదలగు వాటియందు వినియోగించబడునని.

స్వరాజ్యవాదుల తమ నిశ్చయముపరమ వ్యతిరేకాభిప్రాయమునే సూచించిరి. జోషిగారు దేశముయొక్క రాజధాని ఖట్టి ఖర్చులందుటవల్ల యమునియొక్క ప్రస్తుతమున్న యాతిర్యాసము సూత్రమునకు వ్యతిరేకముగ నున్నదనియు చెలిపిరి. బ్రాహ్మణేతర సభ్యుడగు సర్వేగారు సూత్రము విధానమునకు వ్యతిరేకముగ నిర్ణయించునట్లు చెలిపిరి. బెల్కారు (స్వరాజ్యవాది) గారిదివరకే యధికభారముచే ప్రంగియున్న దేశముల కింకను పన్నులవేయుట కంగీకరింప ననెను. ఇయ్యకరు గారు స్వరాజ్యవాది ప్రభుత్వవాదులను సంగీకరించుటకు చాల సంశయముగ నున్నవనిరి. విరవాడియగు దాదా చంద్రిగారు మాడ వ్యతిరేకాభిప్రాయము సూచించిరి. ఆర్థికశాఖాధ్యక్షుడు దర్శియగు వైల్సంగారు ప్రస్తుతమున్న యార్థికదృష్టిని గమనింపకుండుట కొరవడికరమనిరి.

ప్రధానిగారి యదనపుపన్నులను పన్ను ప్రవ్యవహారము విద్యార్థివృద్ధికి వినియోగించుటలను సవరణచెల్పిరి కాని కాని కార్యము దొప్పకొనలేదుగాన సభలో ప్రతిపాదించబడలేదు. పిమ్మట సీధనును జాతీయోద్ధరణకే వినియోగించబడుటలను నిశ్చయముగానెవని గోరిరి. దానికి ప్రభుత్వముతరపున హేమబ్దగారు సాధ్యమైనంతవరకు కలులనే బ్రయోగింపవలెనని ధృవపరచెప్పిరి. తీర్మానము నడ్డవలదనియు సుపసంఘముకా రా పన్నులు ప్రత్యేకముగాను కాక యివి విషయము చేల్పడుదనియు ప్రభుత్వసభ్యుడు తెలిపెను.

సభ తేలికావుచేయబడినది.

తక్షణం కావలెను

గుంటూరు కన్యకాముద్రాక్షరకాలకు ప్రింటింగు విషయంలో మిక్కిలి అనుభవం గలిగినవారు నూని పండిత్యం, ఇంగ్లీషు తెలుగు భాషలు తెలిసినవారున్నా నెల 15 కి రు 35 మొదలు రు 40 వరకు వేతనము తీసికొనగలిగిన ఒక న్యాయజరు తక్షణం కావలెను. వెంటనే నియోజకవేళింప వచ్చును.

మద్రాసు స్టాల్ కాజుకోర్టు

1924 సం|| నూలు నెం, 15239

అకుల గురువాజమ్మ—వాది

యెజ్జు చెంగవల్లి తాయారమ్మ—ప్రతివాది. చిత్తూరుజిల్లా నగరి మరుమగల్ల గుడిపిథిలో యున్న చనిపోయిన వెంకటపున్నయ్య శెట్టి భార్య అయిన యెజ్జు చెంగవల్లి తాయారమ్మకు తెలియ జేయడం యేమనగా.

సదరువాదివద్ద మీ చనిపోయిన భర్త వెంకటపున్నయ్య శెట్టి 2-3-1922 సం||న అప్పుగా తీసిన అనలు 500-0-0 సదరు అయిదువందల రూపాయలకు 3-11-24 తేదీ మొదలు దావా చేసిన తేదీవరకు అయినట్టి రు 8-0 సదరు మొత్తం రు 512-8-0 కు సదరువాది మీపేరట సదరు దావాచేసియున్నది. సదరు దావా 1925 సం|| మార్చి నెల 6 తేదీన సదరుకోర్టు చీఫ్ జడ్జి ముందు విచారణకు వేసియున్నది. కనుక సదరు వాయిదాకు మీరు హాజరుకావలసినది. కాని యెడల యక్కర్చిగా తీర్మానం చేయబడును అని తెలియచేయడమయినది.

26-2-25 జు. నూర్యవారాధ్యక్షుడు, వాదికి.

కొవ్వలిపంచములకును

కమ్మవారికిని వివాదములు

దొమ్మికోసుల విచారణను సర్వాధికారము కోర్టునకు మార్చుట

ఏలూరుతాలూకా కొవ్వలి గ్రామకాపురస్తులగు పంచములకును కమ్మవారికిని కూలిపనుల విషయమున కలిగిన వివాదముల ఫలితముగా పంచములపై పోలీసువారు చెప్పిన క్రిమినల్ కోసుల విచారణను ఏలూరు సబ్ మజిస్ట్రేటు కోర్టుకుండి మరియొక కోర్టునకు మార్చవలసినదని కోరుచు సర్ కె. వి. రెడ్డి వాయుడుగారును, పి. వి. రంగరామగారును ఈ ది న ము న మోకోర్టునందు శ్వాయమాత్రి దేవదాసుగారియెడల పెట్టి పనులు చెప్పిరి. శ్వాయమాత్రిగారు పిటిషనును విచారించి తీర్పుచెప్పచు దొమ్మికోసు విచారణను అందుకో సంబంధించిన క్రిమినల్ కోసులను సర్వాధికారము సబ్ మజిస్ట్రేటు కోర్టునకు మార్చిరి.

In the court of the Subordinate Judge, Bapatla.

I. P. No. 3 of 1925

Petitioner:—Golla Sriramulu.....(Creditor) and

Chimakurthi Venkata Subbayya son of Kotayya, Vyasa, Trader resident of Tenali. (Debtor)

Notice is hereby given under Section 19 (2) of act V of 1920 that the above named creditor has applied to this court by a petition dated 24-1-25 for adjudicating the debtor insolvent and that the petition is posted to 21-3-1925 for hearing. Any person wishing to oppose the same may appear before this court either in person or by a duly....authorised pleader on the said 21st day of March 1925.

Subordinate Judge's } S. Nilakantam Pantulu
court Bapatla. } Subordinate Judge.
24-2-1925

ప్రకటన

ఏలూరు ప్రి|| డి|| ము|| కోర్టులో

అసలు నెం 307/24

Between

వాది:—యస్సాయిలహజీ అబ్దుల్లా, ఏడిరిం

ప్రతివాదులు:—1. అబ్దుల్ గనీహుర్ మహమ్మదుమోతి 2. వుస్సాక్ మహసా.

యా ప్రతివాదులు వాడి యవ్వమున భారా భాగి అనగా దావామొత్తం రు 450-15-0 లున్న యందుకు దావా లగాయకు అనగా 31-8-24 తేదీ లగాయకు సామ్యముపైవరకు నె 1-8-100 & 1-0-0 వల్ల ప్రదేశసహ రాబట్టుకొనుటకు యాప్రతి వాదులపంపిన ఏలూరు ప్రిన్సిపలు డి|| ముససబుకోర్టులో అసలు నెం 307/24 రున దావాచేసి యొన్ని సార్లు ప్రతివాదులకు సమ్మ నలుచేయించినా దావాసంగతి తీసియొందిన్ని సమ్మతులు పున్నుకోకుండా కాలయాపన చేయిచున్నారు. అందువల్ల కోర్టువారు 6-8-25 తేదీకి తీరిగి వాయిదాజేసినారు 6-8-1925 తేదీని పంపినచెప్పబడిన ప్రతివాదులకు ఏలూరు ప్రిన్సిపలు డి|| ముససబుకోర్టుకు హాజరయి వారి ఆక్షేపణల యున్నయెడల కోర్టువారికి తెలుపుకోవలసినది. అలాగ 21-3-25 తేదీన హాజరు కానియెడల ప్రతివాదులుపక్షాత్తుమంద డిక్రియిప్పించునని కోర బడును. సదరు ప్రతివాదులకు యిదివరకు వాయిదాలకు కోర్టు ద్వారా సమ్మతులుచేయించియు వాయిదాసంగతి తెలియచేయు చు ప్రతివాదులకు రిజిస్ట్రేషన్ టీసులు పోస్టుద్వారా పంపించి యున్నాము యాప్రకటన కోర్టుపు తరపుప్రకారం చేయించడ మయినది.

ఏలూరు } టి. పానకాలరావు,
26-2-25 } వాది తరపు సీదరు

లాడుహత్య కేసు

ముద్దాయి రెండుసంవత్సరములు శిక్షింపబడెను

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 26:—జనవరి 21-న తేదీ యందు యఫ్. డబ్లిల్లాగారి మరణసందర్భమును యల్. యి. రిచ్చిమందుగారు పేరస్థులని ఏకగ్రీవముగ జారీచెల్లిపాయుట గుటచే ముద్దాయికి రెండు సంవత్సరములు కఠినశిక్ష నేడు మోకోర్టునందు శ్వాయమాత్రి కమింగుగారు విధించిరి.

(ఆ. (కె))

పంజాబులో నాకోగ్యవారము

లాహోరు ఫిబ్రవరి 26:—రాష్ట్రమునందంతట నాకో గ్యవాసరము జరుపుట తదారమగు ప్రయత్నములు జరుపబడు చున్నవి. రాష్ట్రమునం దన్ని పట్టణములవారు మిక్కిటముగ క్రద్ధ దీసికొనుచున్నారు. ప్రతి పట్టణముందును సంఘము లేర్ప డుచున్నవి. ఒక్కయూల్వాను, సిమ్లాలోమాత్రము ప్లేగుభాధచే ప్రస్తుతము జరుగుటలేదు. సుమారు రెండుపట్టణము లీప్రదర్శనము లందు బాల్గాను. ఈసంవత్సరము ప్రదర్శనమందు ఆకోగ్య పద్ధతులు ప్రజలకు బాగుగా బోధకతయింప తేర్చుటయేయు చున్నాడు. ప్రయత్నములు చాలవలె కనుకూలముగ జరుగుచు న్నవి. లాహోరు ప్రదర్శనమున గవర్నరు 28-న తేదీని దెలి చును. శిశుప్రదర్శనము హెంబిలి దొరసానిగారు (గవర్నరు భార్య) మార్చి 4-న తేదీని బహుమానముల నిత్తురు.

ఈ తర హిందూదేశపు క్రికెటుపంచెములు మార్చి 3-న తేదీమొదలు 12 వఱకు జరుగును. మొదటిపంచెను హిందువు లకు, శిక్కులకును, 3,4,5 తారీఖులందు జరుగును. 6,7,8 లం దు మహమ్మదీయులకు యుర్రపియనలకు జరుగును. పంచెముల జరిగించు కార్యదర్శి మార్చి 3-న తేదీని గవర్నరుకు విందు జేయును.

In the court of the Subordinate Judge, Bapatla.

I. P. No. 2 of 1925.

Petitioners:—1. Kongara Kodanda Ramayya minors by mother and next friend Bapamma. 2. Kongara Subba Rao. 3. Do Narayana. (Creditors)

and Kongara Sriramulu, a Kamma, resident of Morampudi, Tenali District Munsiffi. Debtor

Notice is hereby given under section 19 (2) of Act V of 1920 that the above named creditors have applied to this court by a petition dated 20-1-1925 for adjudicating the debtor insolvent and that the petition is posted to 21-3-1925 for hearing. Any person wishing to oppose the same may appear before this court either in person or by a duly authorised pleader on the said 21st day of March 1925.

Subordinate Judge's } S. Nilakantam Pantulu
court, Bapatla. } Subordinate Judge
24-2-1925.

ప్రకటన

తెనాలి తాలూకాలో కోర్టువారిచే స్థాపించబడిన నాటుగు ఆయుర్వేదవైద్యశాలకు యోగ్యతగలిగినటువంటి అనుభవ సియలు అయినటువంటిన్ని నలుగురువైద్యుల్లు 18 రు 40-1-50 జీతముమీద కావలసియున్నారు. వారిని యోగ్య తాపత్రికలను దరఖాస్తులతో (పెన్సియన్లుగార్చి) 25 వ సం|| మార్చి 5 వ తేదీలోగా చేరుటాగున పంపప్రార్థింతురు.

కొనరాజు రామయ్య,

ప్రెసిడెంటు, తాలూకాబోర్డు తెనాలి.

19-2-25.

గుడివాడతా.ప్రాథమికోపాధ్యాయ తృతీయ మహాజన సభ

పా మ రు

ఈసభ పామరులో 14-2-25 తేదిన మల్లారామియ్య పట్టాభిరామయ్యగారి యాధిపత్యమున మిక్కిలి జయప్రదముగా జరిగినది. సభకు తాలూకా కలెక్షనరే పులవండియ్య ప్రతినిధులు, విద్యాధికారులును విచ్చేసిరి. గ్రామములోని ఉద్యోగిగణులు, పెద్దలునుగూడ దయచేసి యాపాధ్యాయులను బ్రోత్సహించుట మిక్కిలి శుభసూచకము. హాజరైన యాపాధ్యాయులసంఖ్య సుమారు 50 వందలవరకును. శిష్యులు అత్యుత్సాహముతోడను పట్టుదలతోడను కార్యక్రమమునందు బాల్గొనిరి. సభ ప్రార్థనతో నారంభింపబడినది. పిమ్మట ఆచార్యసంఘాధ్యక్షుడు వెంపటి వెంకటేశ్వరావుగారి యాపవాదము జరిగినది. పిమ్మట పురాతనవిద్య ప్రస్తుతవిద్యనుగూడ విపులముగాను సమంజసముగాను చర్చించిరి.

ఆగ్రాసనాధిపతిగారు తమయపన్యాసమునందు ఉపాధ్యాయుల దీనస్థితినిగురించుచు రణరంగమునందు నుభయపక్షములజూచినవిధానమును యర్జనునికి ఆ శ్రీకృష్ణుడిచ్చిన సుహాసే ప్రయోగకారుల కిహోత్తరువులకు కట్టుబడుటచే కావోడక, స్వల్పజీతములచేత నోరాడక దీనదేశమున యాపాధ్యాయులనుసంఘిరి. 'శుద్ధద్రవ్యమునందొక్కటయే తృప్తిపడెనని తప, శేలకలది సంవత్సరములక్రింద చెప్పబడినవాక్యము నేటి కిదివర్జనములకు నెంతయోదరణి నునుగానున్నది. హృదయకౌశల్య, దాస్యభావము, నడుమకొనిన గాని యత్యంతగౌరవము నిల్పి కొనకలడని ప్రతియుపాధ్యాయుడును గమనింపవలసియున్నది.

ఆగ్రాసనాధిపతిగారు తామునడపు విద్యాపత్రికలో ప్రాథమికోపాధ్యాయులకు పకరించు విద్యావిషయక వ్యాసములను తమసంఘములకు సంబంధించిన తీర్మానములను ప్రచురించుట కేర్పాటు గావించి తమగల యభిమానాదార్యములను వెల్లడించిరి.

ఉదయము మొదలు సాయంత్రమువరకు జరిగిన కార్యక్రమములో బోధపరపాలనయందు తమగుల యసంతృప్తిని వెల్లడించుటతోనే ఉపాధ్యాయులకు సరిపోయినది. ఆమెడించి చేసిన 20 తీర్మానములలో నూడుమంతులు బోధకు సంబంధించినవి. శిక్షలువేయుటయందు మాపుచున్న కేసులలో కొంతయైనను ఉపాధ్యాయులజీతముల యభివృద్ధిజేయుటలో గూడ గన్పరచినయెడల యంతయసంతృప్తి ప్రబలమందెడిది.

గ్రాంట్లు జీతములునున్నవేవలెనని చేయుటమని హడాహుడి యొక్కవగాని ఈ సంవత్సరము 25 0/0 గ్రాంట్లు విరగకొస్తామని విద్యాధికారులు నెలవిచ్చినారు. దీనితో ఆభోగతి పూర్తియవుతుంది. ఆచార్యసంఘమువారు అన్ని వర్గములవారికిని భోజనపు టేర్పాట్లను గావించిరి. ఫోటో షూటింగుతో సభముగిసినది.

ల. సుందర రామయ్య

ఇందుగావివరించిన ముఖ్యతీర్మానములు

కీర్తికేసులకు దామెర్ల రామారావుగారి యకాలమరణమునకు యాసభవారు చింతిల్లుమా వాణ్ణటుంబమునకు యాసభవారు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు.

స్కూళ్లకు ఉపాధ్యాయులకు తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంట్లుచేయు యుత్తరవులన అన్యాయము జరుగునెడల ఆయాప్రభు బోర్డులకు జిల్లాబోర్డులను అప్పీల్ చేసికొన నవకాశము గల్గించు టవసరమని యాసభవారు రభిప్రాయ పడుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయుల ఆర్థికస్థితి చక్కబరుచుటకు గవర్నమెంటువారు 8-1-25 తేది నెం 14 రు. జి. ఓ. లో కనుబరచిన ప్రక్రియను స్కూలు నిర్వహకమునందు యాక్రిందివిధమున స్కూలును యిప్పించగలగుటకు యాసభవారు తాలూకాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

Table with 2 columns: అంట్ (Amount) and టైము (Time). Rows include లోయర్ గ్రేడ్ (15, 20.1-25), హైయర్ (20, 25.1-35), గుండర్ (25, 35.1-45).

బాలికాపాఠశాలలో పనిచేయు కండెక్టర్లకు ఇచ్చు డియ్యము రేటు బహుతక్కువగా యున్నది. రేటును రు 0-1-0

నండి రు 0-2-0లకు వృద్ధిచేయుటకు యాసభవారు బోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

ఇతర రాష్ట్రములలో పనిచేయుచున్న ఉపాధ్యాయులకు యాసభవారు తమపై పరీక్షలు పరీక్షలు అనుటకు ఉపాధ్యాయుల కవకాశ మియవలయునని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ఎయిడెడ్ యెలిమెంటరీ స్కూళ్లలో పనిచేయు టీచర్లకు ప్రస్తుతమున్న ద్రవ్యసహాయము మిక్కిలి తక్కువ గనుక అట్టిచరకు యాక్రింది రేట్లు ప్రకారము గ్రాంట్లు కాంక్షనుచేయుటకు యెడ్యుకేషన్ కాన్సిలువారిని కోరుచున్నారు.

Table with 2 columns: టైము (Time) and అంట్ (Amount). Rows include కెకండర్ గ్రేడ్ రు 480 (240), హైయర్ టెలిమెంటరీ 240 (180), లోయర్ టెలిమెంటరీ 180 (120).

కడచిన సంవత్సరమునుండి బోర్డుపాఠశాలల టీచర్లకు తరచుగాను అక్రమముగాను ఆకారణముగాను ట్రాన్స్ ఫరులు చేసినందున టీచర్లకు వృద్ధావధి ప్రమాదము కారణమైనందున టీచర్లకు సమానజీతముమీద ట్రాన్స్ ఫరు చేయుటకు నుండుటకు, ఒకవేళ అవసరమైనయెడల అట్టి ట్రాన్స్ ఫరులకు ఆ య్యేటి. ఏ. వగయిరాజుయిచ్చుటను యాసభవారు రభిప్రాయ పడుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులలో కాలియన్నటు వంటిన్ని నూతనముగా నియమింపబడినటువంటిన్ని గుమాస్తావల యొగ్యుతగుల యాపాధ్యాయులకే యొసంగుటకు కోరుచున్నారు.

ఉపాధ్యాయవృత్తి గౌరవ ప్రదమైనదని అంగీకరించుచుండియు అధికారులు ఉపాధ్యాయులకు తెలియవరచు యుత్తరవులలో ఉపాధ్యాయులను అగౌరవ ప్రదములయిన కేబుములను వాడుచున్నారు. అందులకు బదులుగా గౌరవకేబుములను గాడుటకై యాసభవారు రభిప్రాయ పడుచున్నారు.

నూటికి సంఖ్య హెచ్చుగానుండునటువంటియు తోటగలిగినట్టియు బోజరస్కూళ్లకు నోక బంట్లోతును స్వీటింగు చార్జీకలపుకొని కాంక్షను చేయించగలందులకు తాలూకాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

బాలికాపాఠశాలలో గూడ బాలరహితశాలలో స్కూలు ప్రకారము కంటిన్ టెన్షన్లను దయచేయుటకు యాసభవారు కోరుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు ఉపాధ్యాయులను ఏకారణము చేతనైనను నోటీసుల మూలముగా రప్పించునపుడు ట్రానెలింగు అలెవెన్సులు యిప్పించుటకు తాలూకా బోర్డువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

రాబోవు యెడ్యుకేషన్ స్క్రిప్షకారము యెడిడ్ పాఠశాలల యాజమాన్యమును గ్రామపంచాయితీలకు యిచ్చుటకునె తెలియుచున్నది. ఈపద్ధతి యెడిడ్ స్కూళ్ల యభివృద్ధికి భంగకరమని యాసభవారు రభిప్రాయ పడుచున్నారు.

విద్యావిధానముయొక్క ఉద్దేశ్యములలో బాలరకు దేశభక్తి పురికొల్పుటయొక్క టియె యున్నదిగాన బాలర కాదర్ప ప్రాయులుగా నుండుటకు ఉపాధ్యాయుల ఖర్చు సేదరించుటకు యాసభవారు ప్రోత్సహపరచుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డువారు గతసంవత్సరము స్కూళ్లలో పరీక్షలకు గాను కొంతద్రవ్యమును ప్రత్యేకించినప్పటికీ పరీక్షలలో రాటును నేటిమొదలకు కొంతద్రవ్యమును ప్రత్యేకించినప్పటికీ పాఠశాలలో రాటును నేటిమొదలకు పరీక్షలలో పనే కట్టెటకుండుట మిక్కిలి విచారకరము గావున ఆవిపాకాలలోను ప్రెపరేషనులను ప్రత్యేకించుటకు ప్రయత్నింపవలయునని ఉపాధ్యాయులు ప్రోత్సహింపబడుచున్నారు.

మహమ్మదీయ విద్యను ప్రోత్సహించుటకు గలవారు స్కూళ్ల ఒకరియొద్ద అద్దెలకు యుండుటకు అవకాశము కల్పించుటచే మహమ్మదీయ స్కూళ్లకు సెపరేటువిద్దెలను తాలూకాబోర్డువారిచే కట్టించబడుటకు యాసభవారు రభిప్రాయ పడుచున్నారు.

తాలూకాబోర్డు పాఠశాలలోని ఉపాధ్యాయులకు నెలవుదినములలో బోర్డువారంగీకారము లేనిదెంతయుగాను యిచ్చుటచే వెళ్లకూడదన్న బోర్డువారి యుత్తరవును స్కూళ్లలోని గతరములు గనుక యితర యాపాధ్యాయులను అట్టివలపు దినములు స్వేచ్ఛగా నుపయోగపరచుకొనుటకై నెలకు ఒక యాసభవారు తాలూకాబోర్డువారిని కోరుచున్నారు.

ప్రాథమిక పాఠశాలలో (పతి 25 ము) పాఠశాల టీచరులకు అంతకుపైబడిన (పతి 30 కి మరెయొక్క) టీచరు

వారి నియమించి విద్యాభివృద్ధికి వలయునోపాదమునిచ్చి ఉపాధ్యాయుల శ్రమను బాలరకు విద్యయందు గల గునున్న నష్టమును నివారించ సభవారు బోరతనమువారిని ప్రార్థించుచున్నారు.

పూర్వకాలమునలె యాపాధ్యాయులకు గ్రామములందు వసతిగృహములు దొరకుట లేదు. దొరకినను యొక్కవ అద్దెలకు యిచ్చబడుచున్నవిగాన క్వార్టరలవెన్న యిచ్చగలందులకు శ్రీ తాలూకాబోర్డువారిని శ్రీగవర్నమెంటువారిని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

కుప్పరొగ నివారణసంఘము

బొంబాయిలో నీ సంఘమును గవర్నరు, రాజు పతినిధి యుద్ధోత్సవసమితి యత్యుత్సాహ మెసగుచుండ ఫాపించెను. సభలో సుమారు రు 50,000 బ్రోవుబడిన.

వంగ స్వరాజ్యసంఘము

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 25: - చిత్రజిత్ దాసుగారు వంగ దేశపుయొత్తుల విషయమునందు చేయునదియు స్వరాజ్యవాదులగు మహమ్మదీయులును హిందువులును మొదలగు వారిలో నాలోచించి యును. కాసనసభలో స్వరాజ్యవాదుల విధానము మాన్పజేందుట యసంగతముగాను.

నిన్నటి దినము మొత్తము కాన్సిలు బిల్లుల కమ్యూన్లు, వెంటనే బిల్లువాదాజేయు వరకుపై 1,98,00,000 లకు వచ్చెను. పచ్చేవారము మరియొకటిరూపాయల కమ్యూన్లు.

వెల్లింగుటన్ సి సి మా

మూంట్లు రోడ్డు, ముద్రాసు 953

21-2-25 తేదీవారమునుండి 27-2-25 శుక్రవారమువరకు తేదీ, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నం 1-15 గంట మూలనీగలదు.

యూనివర్సల్ జ్యూయల్ నాలగవ కొత్తనీగు

ది లెదర్ వువర్స్

ఆరుభాగములు

న్యూను, కామికూడ చూపబడును.

22 ct ROLLED GOLD WRIST WATCHES

This is a very newest style watch fitted with high grade Swiss mechanism. Glass crystal lined, figures Arabic or Roman. Its design and finish will satisfy the most critical test. And an appearance equal to sovereign gold, very charming to look at and perfect time-keeper Guaranteed for 5 years.

Rs. 12/8

18 Carat Rolled Gold wrist watch Rs. 7

guaranteed for 3 years.

World famed "B" Time piece Rs. 2/8

German Alarm Time piece Rs. 5/-

"Negro" Alarm Time piece Rs. 5/-

Double bell Alarm Time piece Rs. 6/-

All guaranteed for 3 years

14ct Emden fountain pen 14ct gold nib Rs. 2/8

Write to: V. S. WATCH Coy.,

P. O. 105, MADRAS

మాత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే

గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు

అత్యద్భుత నివారిణి 1442

నేను దేశోబ నాటుకోటిగరత్తార్ సంఘమునకుచేరిన వర్తకుడను. కడచిన కొన్ని సంవత్సరములనుండి నేను అతినరముల బలహీనతచేతను, దుర్బలత్వముచేతను బాధపడుచుంటిని. నేను అనేక ప్రాక్టీసులు ఔషధములను సేవించియు స్వల్పముగానుకాడ కలుగలేదు. తరువాత నేను నిరాశచెందితిని. అదృష్టవశమున నాస్నే హితుడొకడు ప్రస్తుతము మద్రాసు జార్జిటౌన్, ఆర్మిరయన్వీధిలో నెం 72 ను, గృహమునందున్న పండిత స్వామిశ్రీనివాసఅయ్యంగారిని నాకు పరిచయము చేసిరి. స్వల్పకాలము ఔషధనేన చేసినంతమాత్రముననే నాకు గొప్పగుణము కలిగినది. ఇప్పుడు నాకు కొత్త అసక్తి, పలుత్వము గలిగినది

ఒకకోకి అతియూత్రమువ్యాధిచే వ్యాపనమునందయుండిన రామగుప్తును పండితులవారు శస్త్రచికిత్సతోనే జయముగా బాగుచేయుటను నేను స్వయముగా చూచితిని.

ఆర్. ఎమ్. ఏ. ఆర్. ఆర్. ఎమ్. అరుణాచలం చెట్టి, జేవకోట, (ప్రాప్రైటరీ, ఇంజీనీయర్ అయిర్ కంపెనీలు, నెం 12 నెండులైవీవి, మద్రాసు. 25-2-1925.

హరి నలహాకట్నము రు. 15-0-0

అశాలి సత్యాగ్రహములు

బరంపురంలో బహిరంగసభ
(స్వకీయవిలేజు)

సర్కారు హరినామసింగుగారి ఉపన్యాసము

అశాలి ఉద్యమ ప్రచారముగూర్చి ఆంధ్రదేశములో సంచారము చేయుచున్న సర్కారు హరినామసింగుగారు 23 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గ విజయనగరమునుండి విచ్చేసిరి. జిల్లాకాంగ్రెసు కార్యదర్శిగారు కొంతమారుమనందే వార్షికలిసికొని తోడ్కొనివచ్చిరి. కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులగు మల్లాది కృష్ణమూర్తిపంతులుగారు ఫిర్యాదులను పోతాప్రగడ వెంకేశ్వర్లుగారు, ఇమ్మిడి సెట్టి రామమూర్తిగారు, గాదె రాజమన్నగారు, న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు మున్నగువారలు లైలువద్ద కింగుగారిని సన్మానించి బసతుగొంపోయిరి. సాయంకాలము 5 గ ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజమునందు బహిరంగసభ జరిగెను. పోతా ప్రగడ వెంకేశ్వర్లుగారు కొరవ ప్రకారము మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు సభాధ్యక్షతన వహించిరి. సర్కారు హరినామసింగుగారు తమసభాసభాగోచరిని ఆంగ్లభాషయందు సభ్యుల మనములు కరగిపోవునట్లుగా గంటన్నరకాలము అశాలి ఉద్యమముగూర్చియు మత స్వాతంత్ర్యముగూర్చి వారినన్ని సత్యాగ్రహచరిత్రను విపులముగ యాదించువారిని జెప్పిరి.

అశాలి సత్యాగ్రహము మాదేవాలయముల పరిశుద్ధిపరచుకొనుటకు ప్రారంభింపబడినది. మతస్వాతంత్ర్యము వచ్చినపిదప దేశస్వాతంత్ర్యమునకు స్వరాజ్యమునకు పాటుపడవచ్చును. మనజీవితమునందు ముఖ్యదర్శనము మోక్షసాధనము. ఆమోక్షముయొక్కదో అడవులలో ముక్కుమూసికొని తపస్సుజేసిన అభింపదు. పూర్వముక వహిద్దీ హిమాలయ పర్వతముపై నూరేండ్లు దీక్షగాతపస్సుజేసెను. విష్ణుదేవుడు ఆతనితపస్సుకు మెచ్చుకొనెను గాని తన భారతదేశము హీనదశయందు యిరుములు బడుచుండే దేశమే కేవలము పూనుకొనక నూరేండ్లు వృథాజేసిన మహర్షికి మోక్షమియ్యజాలనని జెప్పి పంపివేసెను. ఆమునియే తిరిగి మహాత్మాగాంధీ రూపమున అవతరించెను.

భారతదేశము పూర్వస్వాతంత్ర్యమును బాసినది. పాలుప్రవహించుచుండిన యీ దేశ విభజన నీటిపన్ను గూడ చెల్లింపజాలని ఐచ్ఛుచున్నది. స్త్రీపలులు తాడికలేక మాడుచున్నారు. మనకధికారములేదు. విశ్వోద్యమలేదు. మతమునుటగలసినన. అట్టిస్థితియందు 7 ధి మహాత్ముడు ప్రజలలో దేశాభిమానము పురికొల్పి దేశసేవయే నిజమగు మోక్షసాధనమని భారతీయులెల్లరకు ప్రదోషముగావించెను. మేము(శిక్కులుము) బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారికి సేవజేసితిమి. జలియన్ వాలాభాగు దురంతములు మాకుసేవజరుగుటవచ్చెను. అంతట మేము గాంధీగారి దౌర్జన్యరాహిత్యవిధానము స్వీకరించితిమి. అందరివలెగాక ఆతని సిద్ధాంతములను మనోవాక్యాయ కర్మల ఆచరింపబడె అశాలి ఉద్యమమును ప్రారంభించితిమి. అశాలి ఉద్యమమునందు చేరినవారందరు ప్రాణత్యాగమునకు సిద్ధమగునందవలెనని విధించితిమి. అట్టిత్యాగమునకు సిద్ధపడి గూడ జేలకొని శిక్షలు ఉద్యమమునందు చేరి. ఇదివరకు యుద్ధములో యితరుల చంపుటయే వృత్తిగాగలవారిపైయు తాము చంపబడుటయే వృత్తిగా స్వీకరించిరి.

భిక్షు దురణ కొడంబడితిమి. అనేకభాగ్యభోగముల ననభవింపచుండినవారు గూడ యీదేశములో సౌఖ్యమును న్నామని చెప్పజాలరు. కెర్నెల యాచక్రవర్తి తనరాజ్యమునందు మిక్కిలి సౌఖ్యవంతుడనవచ్చి చొక్కాగావలెనని కోరిన. అంతట యేయంత్రుడిగను తాము సౌఖ్యవంతులమని చెప్పజాలమనిరి. సేనానాయకుడు తనసేనకు భిక్షుజాతుండుటచే మనస్థాంతరించని జెప్పిరి. మతాధికలు ధర్మాదాయముల చట్టముగడదనియు, వర్తకులు రాబడిపన్నుగలదనియు ఫిర్యాదుజేసిరి. ఇందు ప్రభువులు ప్రజలెల్లర ఖైదీనందుంచవలెనను తమకోర్కెనెరవేరనందున సౌఖ్యములేదనిరి. చివరకు యెవ్వడును సౌఖ్యవంతుడగుపడకుండెను.

కూలిజేసికొని బ్రదుకుచుండిన ఒకపేదవాడుమాత్రము తానుసౌఖ్యవంతుడనని చెప్పుకొనెను. కాని రాజుగారికి కావలసిన చొక్కా వానిగద్దలేదు. వానివన్నియు చింకిగడ్డలే. అట్లు అడంబరగులు లేక నూత్నుజీనముగనుపుకొనవారే సౌఖ్యముగ నందగలరు. కావున ఆంధ్ర అడంబరములవిడిచి భిక్షుధరింపవలెనని గాంధీగారు బోధించెరి. అశాలింజరు భిక్షుధరించిరి.

దేవళముల స్వాధీనపరచుకొనుట

మన దేవళములను స్వాధీనపరచుకొననిది యేవనియు నెరవేర్చజాలము. మతస్వాతంత్ర్యము లేనిది దేశస్వాతంత్ర్యము చేయరదు. అదిలేనిది స్వరాజ్యము వచ్చినను నిలబెట్టుకొనజాలము. దేవాలయములలో అనేకవేదనముగలదు. అధనమంతయు అర్చకులు స్వంతధనమువలె వృథాచేయుచున్నారు. వేళ్ళలక్రిందను విధుపానమునున్న గురుస్వామిలక్రిందవృథాచేయుచున్నారు. మారాష్ట్రమునందు అర్చకులే సానులమరిగిరి. కాని మిరాష్ట్రమునందు దేవునికి గూడ సానులు పాటపాడనిని నిద్రపట్టెను. దేవస్థానములలో నిట్టిదురారమును తొలగించి నిర్మలపరచవలెను. ఇట్టిదేవళములన మన బాంధవ శ్రమలను సుతమునందు నమ్మకము, దేవునియందు భక్తిమయనా! కావున శిక్కులు ముందుగా దేవాలయముల బాగుజేయుటకు పూనుకొనిరి.

సంఖానా దేవాలయ సత్యాగ్రహము

ప్రథమ సత్యాగ్రహము సంఖానాయందు జరిగెను. సంఖానా దేవాలయమునకు 20000 ఆస్తిగలదు. ఈఆస్తియంతయు దుర్వినియోగము జేయుచుండిన అర్చకుడు అశాలిమూటను త్రోసివేసి, సన్మార్గమున ప్రవర్తించ నిరాకరించెను. అంతట 8000 అశాలిలు ప్రాణత్యాగమునకు సిద్ధపడి దేవాలయముల స్వాధీనపరచుకొన ఘట్టమిచ్చిరి. 1921 మార్చి 2 వ తేదీన అర్చకుడు కొందరు దుండగిడులను సిద్ధముజేసి అహింసావ్రతము గల అశాలిలపై తుపాకులు కాల్చించెను. సర్కారు లక్ష్యునింగ 2 లక్షల ఆస్తిగల జమీందారు తనప్రాణము ముందుగా వర్పించుటకై బహుదేరెను. అతనివెంటబచ్చిన మనుష్యులపై అర్చకునిబంట్లు కిరసనెనునానె పోసి బ్రతికుండగనే దహనము జేసి 200 మందిని చంపిరి. పోలీసువారి సంగతినంతయు నెరింగి యుండియు, ఘోరకృత్యము జరిగిపోయినపిదప వచ్చి దేవాలయము తలుపుల తాళముజేసిరి. సర్కారు కర్తలు కింగుగారు నాయకత్వము వహించి 2000 మంది అశాలిలతో దేవాలయముపైబడి తాళముల సాధించి గెలుచుకొనెను. అర్చకుని స్వాధీనమునుండి తప్పించెను. ఈరీతిగా ప్రథమ సత్యాగ్రహము విజయము జెండెను.

అశాలిల త్యాగమునుగూర్చియు పౌరమమునుగూర్చియు వేరుగా చెప్పవలసినది లేదు. కార్యసాధనముకై యంతటి కష్టములకైన నియ్యకొందురు. నాయకత్వము కొరకు అధికారముకొరకు తగవులాడరు. అందరు సైనికులుగనే యుండి మరణమునకు ఒప్పుకొందురు. ఇతరుల జంపరు. తమమతముకొరకు తమప్రాణము లర్పించుట తమవిధిగా నెంచుదురు. నిరుపయోగముగ జీవించి చీకడోమలవలె వరదించుట వారికష్టములేదు. ప్రాణత్యాగము వారికి గురుబోధ. వారి అహింసావ్రతము చేత కాక బూనిన అహింసగాదు. చంపగలిగి చంపకుండ నుండుటయే ఘనత. స్వాధీనపడిన దేవళము లన్నింటియందు ఉచిత భోజనశాలలు గలవు. స్త్రీలు ఉద్యమమున కెంతయు సహాయము జేయుచున్నారు. చిత్రీస్త్రీయు దేవాలయమునకు వచ్చి నవును కొంచెము గోధుమసిండి నెయ్యి వెంటగొనివచ్చి భోజనశాలయందు దర్శించును. ఈరీతిగా యంతయో జమయ్యును. ఐదు కానులు చందాచొప్పన వెనుకజేసి 2 లక్ష 25 వేలరూపాయ లభింపగలిగిరి. పిదప 5 అశాలి చొప్పున వనూలుజేసి 6 లక్షలు వనూలుజేసిరి. అమృతసమితును సర్వగోపుర సంరక్షకార్థమై 10000 మంది అశాలిలకు ఉచితముగ భోజనముకెట్టి రిజిస్ట్రేషన్ గా నుండుదురు. పట్టభద్రులు విద్యావంతులు దీనమునకు 5 అశాలిలతో సంతృప్తిచెంది ప్రతీకలు ప్రకటించుటయందు పాతకాలము దైద్యశాలలందు పనులు చేయుచున్నారు. అశాలిలు ప్రభుత్వవ్యవహారలతోబాదు. స్వంత వైద్యశాలల నిర్మించుకొనిరి. ఇంత భరిచికితలు గలదుగావుననే అశాలి ఉద్యమము 10000 మంది అశాలిలతో సాగెను. సత్యాగ్రహములు జయప్రథముగ జరిగెను.

గురుకాబాగు సత్యాగ్రహము

ప్రభుత్వమువారి ఉద్యమము నెట్లయిన అణచివేయవలెనని గతించిరి. అనభివరము 2 వ సారి గురుకాబాగు సత్యాగ్రహమునకు పురికొల్పిరి. గురుకాబాగు అమృతసమితునకు 12 మైళ్ళ దూరమున ప్రస్తమిది. అదేవాలయము చేరువనున్న వెనుమనందేటికి త్రొక్కి ఉచితభోజనశాలయందు పయనమొనరించుచు ప్రభుత్వమువారి రాటంక పెట్టిరి. మహాంతు ఫిర్యాదు జేయునట్టి అశాలి మువారు జోక్యము కలిగించుకొనిరి. అశాలిలు ప్రారంభించిరి. 8000 మంది అశాలిజేసి విసుగుచెందిరి. ఇంకను అశాలిలు వచ్చునునే యుండిరి. అంత పోలీసువారు నిర్భయముగా కర్రలతో మోడి చూ

గొట్టిరి. ఆరీతి 20000 మంది చెబ్బలుతని తెలివి తప్పిపడియుండిరి. ఇంత ఘోరకృత్యము యేప్రభుత్వమువారు నిదివరకు చేసియుండలేదు. విదేశీయులకొరకు యీ 15 తీతములతో జర్మనీ, యుద్ధభూములయందు ప్రాణత్యాగ మొనర్చిన శిక్కులు స్వదేశముకొర కామాత్రము చేయజాలరని దలంచిరి. కాబోలు చివరకు అశాలిలపట్టుదలయే విజయము బొందెను. అప్పుడు చెబ్బలుతని గాయములబడినవారి చికిత్సలకై దినమునకు రూ 5000 ఖర్చయినవి. మొత్తము 10 లక్షలు ఖర్చయినవి. సత్యాగ్రహమునందు అశాలిలు విజయము బొందిరి.

స్వర్ణగోపుర సత్యాగ్రహము

మూడవ సత్యాగ్రహము అమృతసమితు స్వర్ణగోపురమునందు జరిగినది. ప్రబంధక సంఘమువారి యాధీనమునందున్న స్వర్ణగోపుర కోశాధికారమును ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనపరచుకొన జూచి తాళముల తీసికొనిరి. అశాలిఉద్యమ బలాధిక్యతను బాగుగ నెతుగరైరి. ప్రబంధక సంఘమువారికి గూఢచారులనేకులు గలరు. ప్రభుత్వోద్యోగులకు తెలియని పోలీసుకబురులు వీరికి ముందుగా తెలియను. కావున అసమాచారము తెలిసిన వెంటనే 10,000 మంది అశాలిలు దేవాలయద్వారము కడ ప్రభుత్వమువారి దారి కడ్డుగనిలచిరి. ప్రభుత్వమువారు చాలమందిని అరెస్టుజేసిరి. కాని దేవాలయమునందు పనిపాటులు జరుగు భారము వహించుటకే యద్యోగియు దైర్యముజేసి రాజాలకుండెను. అంతట చేయునదిలేక సివిలుజేను బెట్టిరి. ఆకేసునందు వారు నియమించిన జడ్జిలే వారికి ప్రతికూలముగా తీర్పుజెప్పిరి. వెంటనే తాళము లిచ్చివేసిరి.

విన్నపము

ఇప్పుడు ప్రస్తుతము 20000 మంది అశాలిలు జైలుల్లో నున్నారు. వారి కుటుంబములను పోషింపజాలని యున్న న్నది. ముందుగావారి వాంఛలేదేర్చి వారి అవసరముల గడపి పిమ్మట మారకార్యములను చూచుకొను చున్నాము. నాలుగేండ్లనుండి పంజాబునందు చమాలయిన దానితోనే యీఉద్యమము గడచినది. రికోల్టకు వైగా ఖర్చయినది. ఇప్పుడు పైరావ్తీములవారిని ఆశించ అవసరము వచ్చినది. మీరు నిజముగ దౌర్జన్యరహిత సత్యాగ్రహమునకు సహాయముజేయ నుద్దేశించితిరేని తప్పక అశాలి ఉద్యమమునకు సోద్యుడవలెను. సత్యాగ్రహమును జయప్రథముగ వేరొకరు నడువజాలరు. అశాలిలు యిప్పుడు ఓడిపోయినవో గాంధీగారి ఉద్యమము యికముందు విజయముగాంచుట కష్టము. కావున యానగరమువారు 1000 రూ. తక్కువ గాకుండ సహాయము చేయవలెనని హరినామసింగుగారు కోరిరి.

అధ్యక్షునకు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించుటతో కథ ముగిసినది.

బరంపురం, ఫిబ్రవరి 24:—28 తేదీ ఉదయం హరినామసింగుగారు పురపెద్దలు కొందరితోగలసి అశాలి సహాయనిధిని వనూలుజేసిరి. మధ్యాహ్నము మహిళాసమాజమునందు రెండవ బహిరంగసభ గావించి సంఘసేవ, వ్యభిచార దురాచారవిముక్తి, మద్యపాన నిషేధములగూర్చి అశాలిలు యెట్లు పాటుబడుచున్నారో సవిస్తరముగ చెలింజేసి వినువారందరికి సంఘసేవాభిలాష గలగజేసిరి. 24 తేదీ సాయంకాలము మరల బహిరంగసభ జరుగును. కింగుగారు 25 తేదీని యానగరమునుండి బయలు వెడలుదురు. కాఖపట్నం ఏలూరుగ్రామములలో దిగి పిదప చెన్నపట్నము చేరుదురు. ఆంధ్రదేశమున 5 వేలు నిధి వనూలుజేయ దలచిరనియు యిప్పటికి రి వేలు వరకు వనూలైనదనియు కింగుగారు చెలిసిరి.

బండిపోటు

నేలం, ఫిబ్రవరి 25:—నిన్న రాత్రి శివపేటలో కులందకోవంద నను గొప్పవర్తకుని యింటుండి బండిపోటు చేయుటకు కొండలు దొంగలు తుపాకులతో వచ్చిరి. ఇంటిలోనివారు జాగ్రత్తగ నేయుండిరి. ఇరుగుపొరుగులవారితో గలిసి దొంగలగుంపును బట్టుకొనుటకు బయటపడెచ్చిరి. దొంగలు తాలూకావిసరిరి. దానినలన లాభములేదని యూహించి తుపాకులం గాల్చిరి. ఒకడు చనిపోయెను. ఒక స్త్రీకిని మరియొకనికిని గాయములు దగిలెను. రక్షకభటాధికారులు (నూపరిం పెండంటు, సబుయిన్ పెక్టరు) నేరముజరిగిన చోటునకు వచ్చిరి. దొంగలను బట్టుకొనటకు చాల ప్రయత్నికొను చుండిరి. ఇంతవఱ కెవరిని బంధించలేదు.

వృత్తాంతలేఖలు

కోటిపల్లి

మహాశివరాత్రి మహోత్సవము

గోదావరీతీరమునందు దక్షిణకాళివాసోపార్వతీ కోటి పత్రిగామమునందు వేంచేయున్న శ్రీ సోమేశ్వర స్వామివారి యానందవత్సర మాఖ బలి గల శనివారము రోజున శివరాత్రి మహోత్సవమును నిలకించుట కేతెంచిన నానాదేశ జనంబుల సంఖ్య పదివేలవరకు నుండెను. ఈసంవత్సరము జిల్లాయం దంట్లను మహాది శ్రీమముగా వ్యాపించియుండుటచే యాత్రికులు శ్రేష్ఠముగా రాలేదు. ఆంగడుల సంఖ్యయు జాల తక్కువగా నుండెను.

(ఒకవిలేఖరి)

మదనపల్లి

(స్వకీయవిలేఖరి)

దొంగతనము

ఫిబ్రవరి 28:—మరాఠ్పుటఅంగడి బొంతల క్రిష్ణప్పశెట్టి మాత్రవల్లియుండిన సమయము కనిపెట్టిసుమారు 15 రోజుల కిందట, దొంగలు ప్రవేశించి 2, 3 రోజులును పగటిపూటకూడ ప్రయత్నించి, బియ్యపుమంటలు, గడ్డలు, నగలు నుమారు రూ. 1000 ల కిమ్మత్తుల ఆస్తి కొనిపోయినారు. పోలీసువారి ప్రయత్నములన కొన్ని ఉరుపులు దొరకినవి. 6, 6 మందిని అరెస్టు చేసినారు. ఇందులన చాలాప్రాతినిధ్య నేరములుకూడ బయటపడినవి. దొంగలవలన కలుగుచుండిన భయము గ్రామస్థులకు చాలవరకు తగ్గినది.

ఒక పిచ్చివాడు

ఉత్తిబయట ఎవ్వడో ఒకపిచ్చివాడు తిరుగుచుండునని న్ను, అతనివద్ద ఆయుధము లున్నవనియు, దృఢకాయుడనియు పొదలలో నివసించుననియు, మాయముగ కేరీ యున్నదనియు పురుషులను ఏమిచేయదనియు, శ్రీ లెవ్వరయిన ఒకరిద్దరు కలవడిన అవమానపరచి హింసించుననియు నుమారు 20 రోజుల కుండి వదలి చాలప్రబలముగనున్నది. ఒకనుగాలిశ్రీని కొలుకాయము లగునట్లు హింసించినందున అప్పటిలో చనిపోయినది. చాలనుందిచూచినట్లు చెప్పచున్నారు. పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నవ ఇంతవరకు దొరకలేదు. గ్రామస్థులకు, కూలీవారివలన జీవించు పల్లెటూరివారికిని యీభయము కలుగుటవలన చాలకష్టముగ నున్నది.

హరికథ

శ్రీ గిరిరామేశ్వర క్షంధాలయ పతనమందరము వద్ద 15 దినములనుండి ప్రతినిత్యము రాత్రి 8 గంటల కుండి 10 1/2 వరకు శ్రీమద్రామాయణమును పారికధగ బ్రహ్మ శ్రీ పండిత వేంకటాచార్యులవారు చెప్పుచున్నారు. శ్రీరామ పట్టాభిషేకోత్సవము జనుప్రథమగ జరిపి పరిసమాప్తిచేయవలెనని వీరి యభిలాష. వీరిదివరలో ఉత్తరాంధ్రదేశమున ననేకచోట్ల క్షీర ప్రతిష్ఠలు గడించినారు. వీరిని గురించి ప్రత్యేకముగ వ్రాయవలసరములేదు. సమగ్రముగను, శాంతముగను, భక్తిపూర్వకమైన వీరి పారికథామృతమును గ్రోలి పురజనులు కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన పండిత సన్మానము గావించి శ్రీరామచంద్రుని కుడు పాత్రులగుదురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నారు. హరికథలు జరుగుటకు విశేషకృషియు, సహాయమును చేయుచున్న ఆర్. శేషగిరిరావు గారెంతయు అభినందనార్హులు.

ఏ. రంగనాథ మొదలగువారు

మదరాసు శాసనసభ సభ్యులగు శ్రీయుత ఎ. రంగనాథ మొదలయి. వి. ఏ. బి.ఎల్. ఎం. ఎల్. సి. గారు శ్రీగిరిరామ పతనమందరమువద్ద 13, 14, 15 తారీఖులందు సాయంత్రము 5 1/2 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు వివిధవిషయములను గుంచి మాడుపన్యాసము లిచ్చినారు. “విభావేషణము, సర్వోత్తము ఘ్న, సంఘసంస్కరణము” “స్వరాజ్యము-గ్రామము” అను విషయములను గురించి ఆయాదినములందు వరుసగ నుపన్యసించిరి. మొదటిరోజున శ్రీ సి. యస్. త్రిలోకేశ్వరరామారావు, పట్టాభిరామరావు, జెట్టి కృష్ణయ్యగార్లు ఆయాదినము

లం దధ్యక్షతవహించిరి. మొదటిరోజున భక్తిపూజమును, రెండోరోజున ‘నేపథ్య’ గురించియు మాడవ పుష్పన్యాసమున “గ్రామము స్వరాజ్యమునకు బునాదియనియు” చక్కగ నుపన్యసించిరి. వీరింత చక్కగ తెలుగులో మాట్లాడుటవలన చాల మందికి ఆశ్చర్యము గలిగెడిది. 15 లేదే 4 1/2 గంటలకు శ్రీ వేంకట రమాస్వామివారి ఆలయమున శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేకముగ జరుపబడిన పథలో “శ్రీధర్మము” నుగురించి పుష్పన్యసించిరి. కడపటిదినము జరిగిన బహిరంగపథలో పుష్పన్యాసానంతరము బ్రహ్మశ్రీ పండిత వేంకటాచార్యులవారు శ్రీ మొదలియార్ గారు ఉన్న తోద్యోగమునుమాని, త్యాగముతో చేయుచున్న దేశసేవగ్గడించుచు, వారు వ్రాసిన పద్యమును చదివి ఆశీర్వాదపూర్వకముగ పుష్పమాలాలంకృతుల గావించిరి.

శ్రీ శేషులయిన దామెల్ల రామారావుగారు

పితాపురమునందు 9 వ లేదీని శ్రీయుత దేవులపల్లి వెంకటకృష్ణ శాస్త్రిగారు, మొక్కపాటి సరసింహ శాస్త్రిగారు మొదలగువారి ప్రయత్నములన నొక పురమహోజనసభ జరుపబడెను. తెనాలిపురమునందుండు సాహితీసమితి అధ్యక్షులగు శ్రీయుత తిల్లావర్ధుల శివశంకర శాస్త్రిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

ఈసభ, రాజమండ్రి యందుండు, గొప్ప చిత్రకళాశాల ప్రవీణులని ఘనతపహించిన శ్రీయుత దామెల్ల రామారావు గారి ఆకాలమరణమువలన గలిగిన దుఃఖమును చెల్పుట కొరకు జరుపబడెను.

అధ్యక్షుడు రామారావు గారివలన చేయబడిన ఘనకార్యములు చెల్పుచు విచారకరముగ మాట్లాడిరి. అధ్యక్షునకు రామారావు గారితో 1916 సంవత్సరమున బొంబాయి చిత్రకళాశాలయందు పరిచయము కలిగెను. అపుడు రామారావు గారు యుపాధ్యాయులచే తమ విద్యార్థులచేతను గూడ చాల గొప్ప చిత్రకళానిపుణుడని యెన్న బడుచుండెను. కూల్చేదొరగారు కలిగించిన యుత్సాహమువలన రామారావుగారు నైసర్గిక దృశ్యములు వ్రాయుటయందును, రూపప్రతిమలు చిత్రించుటయందును, వన్నెకెక్కెను. రామారావు గారు చిత్రకళయందు పాశ్చాత్యపద్ధతులకుగూడ మించెనని అధ్యక్షుడు నుడివెను. ఒకప్పుడు రామారావు గారు అవనిందనాధుని కళను యనుకరించుచు దెంగాలీ చిత్రకళ పాశ్చాత్య చిత్రకళకు వ్యతిరేకమని తెలిసికొనెను. అజంతా చిత్రకళాపద్ధతు లాయనను నచ్చినవి. ఆయన యాంధ్రకళకూడ నాపద్ధతులమీదనే యుండవలయునని తలచి రాజమహేంద్రవరమున ఆంధ్రభారత కళాపరిషత్తు అను నొక పాఠశాల స్థాపించెను. అందు అనేకమంది యీకళయందు దభిరుచిగలిగించి వారిని తయారు చేయుచుండెను.

అధ్యక్షుడు మనకు కళాభిరుచితో పోవుటకు వగచి, యందున నే మనకు సత్సంకల్పము లేకయుండెనని నుడివెను. ఆయన ప్రాచీన కాలమున నొక విశ్వబ్రాహ్మణుడు. యొక నందిని శాస్త్రుజ్ఞి చేయుటయు అందువలన ఆపురమున అనేకములగు మంచి కోడెనూడ గ్రామములందును గూర్చిన యొక కథను చెప్పెను.

మరియు ఆయన చిత్రకళా బోధకములగు పుస్తకముల మీదనుండు పన్నుల దొరికించుటను గురించియు ధనికులువాడు వస్తువులు అనుపట్టికనుండి యట్టిపుస్తకములు తీసివేయుటయుననియు కోరెను. ఆయన శ్రీ శేషులయిన శ్రీయుత రామారావు గారి స్మృతి చిహ్నముగ నేదీని స్థాపింపగోరి తాము మాటలాడుట ముగించెను.

తరువాత పార్టీ రాఘవేంద్ర రావుగారు మాట్లాడిరి. అందున వారు రామారావు గారి గొప్పతనమునుగూర్చి కవిత్వము మొదలగువారు చెప్పవలసిన మనము తెలిసికోలేక పోతుమని చెప్పిరి.

సర్వజనాంగీకారముగ నంత చిన్నతనమునందే ఆంధ్ర చిత్రకళాశాలను స్థాపించి అనేక బహుమతులు గొనిన రామారావుగారి యకాలమరణమునకై తమ విచారము తెలుపుచు నొక తీర్మానము చేయబడెను.

ఈతీర్మానమును రామారావు గారి యన్నగారగు శ్రీయుత దామెల్ల వెంకట్రావు గారికిని, ఆయన భార్యయగు శ్రీమతి సత్యవాణి గారికి ఆంధ్రజేయవలసినదని కృష్ణశాస్త్రి గారిని కోరిరి.

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

బెంగుళూరు వార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరి)

బెంగుళూరు, ఫిబ్రవరి 24:—డాక్టరు సీయగారు ఎన్ని తృటిపు కాన్సిలరుగ నియమింపబడిరి. ఈయనకుమును వార్తాపత్రికలన్నియు ఆమోదించుచు విమర్శించినవి.

స్వామి అతులానంద

స్వామి వివేకనందగారి ఆమెరికా శిష్యులగు స్వామి ఆతులా నందగారు బెంగుళూరులో వేదాంత విషయములపై ఉపన్యాసము లిచ్చుచున్నారు.

రామకృష్ణ మఠమునకు చేరిన ఒక స్వామి యొక్కబోధననుసరించి బెంగుళూరు సెంట్రలు జైలునందలి ఖయదీలు ముండకోపనిషత్తును వల్లెకీయగలిగిరి.

రైటుహానరబులు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి

ఆరోగ్యము

ఆరోగ్యముకొరకై బెంగుళూరు నందున్న రైటుహానరబులు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారి ఆరోగ్యము తృప్తికరముగనే యున్నది. వారు ఇటీవల మైసూరు వెళ్లియుండి నేటిదినమే ఈ నగరమునకు వచ్చిరి.

బెంగుళూరు మునిసిపాలిటీ యందు 8 వ డివిజను కాన్సిలరు స్థానము ఖాళీపడియున్నది. స్వరాజ్యపత్రికమునకు చేరిన హెచ్. సుబ్రహ్మణ్యంగారు అధ్యక్షులలో ఒకరుగ నున్నారు. మార్చి 6 వ లేదీ ఎన్నికలు జరుగును.

మవులాన మస్లిం వెల్లొరిగారు

వీరు ప్రస్తుతము బెంగుళూరు సెంట్రలు జైలునందు ఖయదీలుగ నున్నారు. కారాగృహాధికారుల ఆదరణ మిగుల నీచముగ నున్నదని తెలుపుచున్నారు. వారికివ్యభిచార ఆహార మేమియు బాగుగ నుండుటలేదట. 18 పాసులు తూకము తగ్గియున్నారు. ఇట్లే జరుగుచున్న ఆహారము మానివేయుటకు పూనుకొనెదరు.

వివాహధరలు

వివాహములందు వరకట్నములు పెచ్చుపెరుగుచున్నవి. ఎన్నికలున్న ఉపన్యాసవేదికలపైన చెప్పినను వృథావ్యయములు చాలతగ్గించి నేకోపయోగ కార్యములకు వినియోగింప వలసినదన్నను, నిష్ప్రయోజనము లగుచున్నవి. సామాన్యముగా, కొమారుని వివాహము చేయువానికి నిశ్చింతయు సంబోధమును, కొమార్తె వివాహముచేయువానికి ఆపరిమిత చింతగలిగి ఎంతపాపము చేసితిరో అను స్థితికివచ్చుటయు కల్గుచున్నది. వరకట్నములు అపారముగనున్నవి కిమ్మవారిలోను కాపులలోను అరలకురూపాయలవరకు వరునిధర పెరిగినది. నేటి మచ్చట చూచిన యడల వైశ్యులలో గూడ అభివృద్ధి నొందుచున్నది. కీ|| శ్రీ|| ముత్తమాచీక్యంగారి ద్వితీయపుత్రునకు రూ.15,000 లు కట్టించిచ్చి విజయనగరవాస్తవ్యులయిన ధారా త్రిపుర సుందరలింగంగారు తమ కొమార్తెనిచ్చి నెల 25 లేదీరాత్రి ఆతిథ్యధరముతో వివాహము చేయబోవుచున్నారు. కైక్యసంఘములో ఇదేఆశ్చర్యకరమైన కట్టించాకబడుచున్నది. పెండ్లి కొమారుడు 600 మంది బంధుమిత్రులతో ఒకసెనెవర్ ప్రైయిక్ కాకినాడనుండి విజయనగరమునకు ఏర్పాటుచేయుచు కొని 24 లేదీ యుదయము బయల్దేరెను. బోగంమేళములే కాకుండ గాన విద్యాపారంగతులుగూడ సన్మారించుపడుదురు. ఈ లక్ష్యకిట్టి శృంగారవైధవములందు వినియోగము కలుగుచున్నది. కాని ఇట్టి శ్రీమంతులకేల దేశమునకై పాటుపడువారి యెడలను, వారి హృదయము తొలగించుటయందును, బాధపడువానినోదార్పించుచుండును, విశాలవృద్ధయము కలుగదు? సృష్టి వైచిత్ర్యమున నెట్టిదేకదా!

పారుపూడి సత్యనారాయణ.

కాకినాడ 24.2.25.

కొండవేలుట

మార్గాదు, ఫిబ్రవరి 25:— నందిమాగపు గనులలో 4100 అడుగులలోతున కొండచేలి గొప్ప ప్రమాదము తేటకొనెను. 20 మందికి గాయములు చేరినెను. 4 గురకు ప్రమాదకరముగ గాయములు చేరినెను. పనిమంది కనిపించుటలేదు. వారిని వెదకి, దీసికొని వచ్చుటకు సర్వప్రయత్నములు సజపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము అన్ని చోట్ల దొరకును, చక్కని డబ్బితో నహా 1-కి వెల 10 అణాలు మాత్రమే.

కొలఁద్రతులు మాత్రమేయున్నవి, త్వరపడుడు?

ఈసాము గాంధీ వూజానిధికి చేరును మహాత్మా గాంధీగారిచే గుజరాతీలో వ్రాయబడిన ఆరోగ్యసాధనము

1890

(తెనుగున వ్రాయబడినది)

ఆరోగ్యముగా నుండుటకు కావలసిన హంశములన్నియు ఇందు చక్కగా విమర్శించబడియున్నది. ప్రతి యొక్కరివద్ద ఒక కాపీ వుండిరవలెను. కొన్ని కాపీలు మాత్రమే ఉండుటచే త్వరపడుట మంచిది. ప్రతి 1 కి రు 0-8-0, 12 కి రు 4 8-0, 25 రు 7-13-0 ప్యాకింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

0-11-0 అణాలు స్థాంపులు కంపెనీ ఒక కాపీ రిజిస్టరు పోస్టుములముగా పంపబడును.

కావలసినవారు, మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రిక, 7 తంబుకెట్టిబిడి, మద్రాసు అని వ్రావయలెను.

పురమావీవనులు పోకరవనులు చేయునట్టి

వారెవ్వరో బాగుగా విచారింపి

1842

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుకొన్నెలు, పందెపులోటాలు ఎట్టిమాదిరిలో నైనను ఆర్జించిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి యిచ్చెదము నీమనెంకి నవరంబంగారుకు పూచీనిచ్చెదము. రు. 10 ఎత్తు మొదలుకొని రు. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తునకు 1-12-0, చొప్పునను అంతకుపై ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొప్పున వికయించబడును.

(2) ఉమ్మడి రామయ్యకెట్టి, గురుస్వామికెట్టి, కం

నగలవ రకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

1943

శ్రీమద్వాల్మీకిరామాయణము

ఓంకారము వేదములకు మూలమైయున్న గాయత్రీమంత్రము మంత్రములెల్ల ప్రారంభమైనట్లును శ్రీమద్వాల్మీకి విరచిత రామాయణము కావ్యములెల్ల నాదియై యలరారుచున్నది. సర్వశ్రేష్ఠతగల యీ రామాయణమహర్షివసునకు మహానీయులనేకులనేక సంస్కృతవ్యాఖ్యానతీర్థముల కేర్పరచియుండిరి. అందుకొన్ని ముద్రింపబడి దర్శనీయులుగనుగొన్ని ముద్రింపబడవి దర్శనసౌలభ్యము లేక యుండుచుండు గాంచి బ్రహ్మశ్రీ భవిషీపాటి శామేశ్వరశాస్త్రిగారు ముద్రితామృత వ్యాఖ్యానముల జాలవలెను సంకలించి పండితులు పామరులు (తిమిరపులు)రదితరులు సంస్కృత వ్యాఖ్యానతీర్థముల సుగమముగాఁ బ్రవేశించి చూచి యందలి శేషములగాంచి సంతసించునట్లు సాకవాచక సంకల్పాంతర వ్యాఖ్యానమున, ప్రత్యేకమునకు ప్రతిపదార్థము, తాత్పర్యము, విశేషార్థములు, కథాసంధర్భము ననుసరించి చిత్రపటములును గలిగి యలరారునట్లు రచించి 50 పానుల డబుల్ రాంజుల పైజాగ్గేజుకాగితముమీద రెండుమాసము కొక్కొక్కసంపుటముగాఁ బ్రకటింపుచున్నారు. సంపుటము 200 పుటలు గలిగి ప్రైంట్ చేయబడియుండును. శీవశేషము పండుగకు బద్ధకంబులై శ్రీ కామ్రులవారు దీనిని గల రాజకీయ ప్రైంట్ సాంఘిక మతధర్మములను విశాకామష్టిక మార్గములను గరతలానులముగాఁ జేసి ముద్రింపుచున్నారు. ప్రతి భారతీయంగిడును బంపించున గ్రంథము. ఇంతవలెను బాలకాండమున వైద్యసంపుటములు ముద్రింపబడినవి. ఆయాధ్యాయాండ సంపుటములు ముద్రింపబడుచున్నవి. సంపుటము లన్నియుఁ దెచ్చింపుకొనువారు కాశ్వత చందాదారులుగా నెన్నుబడుదురు. కాశ్వతచందాదారులు మొదట రు 0-8-0 లు ప్రవేశమును చెల్లింపవలెను. సంపుటము 1 కి పోస్టుఖర్చులుగా చందాదారులకు రు 1-2-0. ఇకపలకు రు 1-4-0. వివరములు మాకు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

వలయువారు:—

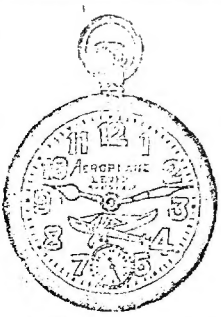
శ్రీ మద్వాల్మీకిరామాయణ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము,

ఆర్యాపురము, రాజమహేంద్రవరము.

మీకు లాభకరము కాదా?

ధర స్వల్పములో కాకుండా, ఫలమును అధికముగయుండునట్లు మీకు దొరుకుట మీకు లాభకరముకాదా? మాయొక్క ఆకాశవిమానముగల శేను రేడియంగడియారములు రాక్షసులయందును, పగలుకాలములలోను గంటుచున్నట్లును. మంచి ప్రకాశముగ అధికమైన పూడమైన చీకటిలో సుభ్రముగ తోలును. ధరస్వల్పము. కాలమునకు సరియైన గంటును చూపును. కొద్దియే యున్నవి. రేడియంపైజాగ్గేజు 1 కి రు 4-0-0. సాదా 1 కి 8-8-0.

వివాసము:— కష్టను వాచి కంపెనీ, తపాలాపెట్టె 265 మద్రాసు.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుక్లవస్త్రమును పోగొట్టి బలము గలగలేయు అద్భుత లేహ్యం. ఏకారణముచే సంభవించిన శుక్లవస్త్రమైనను పారదోలిన అనేకులు కొనియాడినారు. ఈ లేహ్యమువల్ల మేమువల్ల వచ్చినదగు. మాత్రగోగమును కూడా తగ్గిస్తూ డబ్బీ రు 8-4-0 లు.

(నుహద్రామోది చూర్ణము)కు సమమెదలగల శ్రీల సమస్త రోగములను పోగొట్టి సుఖతానము కలుగజేయును. నెల కొజాల మందు రు 4 లు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల (రాయవరం) గోదావరిజిల్లా

“కంటిలోని నలుసు” అండ్ “ప్రాచీనసాహిత్యము”

అచ్చగుమన్నది

కవిసార్వభౌమ డాక్టరు రవీంద్రనాథ్ ఠాకూర్ గారి వంగ భాషయందలి “నోభేరబాలా,” “ప్రాచీనసాహిత్యము” లకు వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి. పండిట్ టి. రామ శర్మగారి లానర్స్, యాంధ్రానవాదము మొదటిది సాహిత్యక నవల. పాత్రభాషా మత్త్యద్భుతి. గంభీర భావగర్భితము. వెల రు 1-8-0. రెండవది ప్రాచీనసాహిత్య విమర్శనము. ఇట్టి గ్రంథమండ్రమున నది; వెల రు 1-0-0. 30.4.1925 లోగా నార్డంపంపువారికి రు 1-2-0, రు 0-12-0 మాత్రమే కనుక మీ యార్డంపంపు త్వరగబంపును. వి. వి. సుబ్బారావు, బి. ఏ. ఎల్. టి.

పత్రికొండ, కర్నూలుజిల్లా.

“అందరికీ అవసరమే?”

రసయోగరత్నాకరము, తాత్పర్యసహితము

ఇందు ప్రాచీనతాత్పర్యగ్రంథములనుండియు ముద్రిత తామ్రదిత వైద్యగ్రంథముల నుండియు సంగ్రహించి రస రాజయోగములు, వలకుములు, కమానుములు, మార్గములు, లేహ్యములు, ద్రవ్యశుద్ధులు, ధాతుభస్మవిధానాదులు, పుట మువేయు యంత్రములు, సాంకేతికసామములు, తూనికలు లుదొక్కిలుపును దొరక నివసించును. చిట్టాల్లు, నిఘంటువు మొదలగువి త్వరబడియున్నవి. ఇందు చెప్పబడిన యోగము లన్నియు అనుభవప్రకారముగ నెఱిగినవే అగుటచే వైద్యసాహిత్య ముగ్ధరతేనే ప్రతి వారును సిద్ధముచేసుకొని వాడుకొనవచ్చును. మొదటికూర్పు నందులేని కొన్ని విషయములను ఈరెండవకూర్పునందు జేర్చి అందరికీ మిక్కిలి ఉపయోగకరముగా నుండునటుల సవరించి చక్కని క్లాసికములవైని ముద్రించియున్నది. ప్రతియింటను ఒక్కొక్కప్రతి ఉండదగినది. 144 పేజీలు 0 12 0 గ్లేసు 1 0 0. గ్లేసు, కాలికొలెండు 1 4 0 కాలగజాదర్పము అను తిరుపతి బేంక కేర్పరశతకం 0 2 0 మనోవశ్యత త్వకాస్త్రము 2 0 0. ఇందుకు చక్రము 0 5 0 జయశంకర్ అండు కో., చాకలపేట, మదరాసు.

వెల సినా 1-కి పేలకు మందు రు. 0-4-0

ఈనూనెను తలకురాచిన పేలు ఈపి నశింపును. చర్మ మును మెద్రుకలకు చాని యుండక మెద్రుకలు పెరుగును.

రోమమారి డబ్బా 1-కి రు. 0-8-0

అమృతాంజనం డిపో బొంబాయి-మదరాసు